

## Nr 190.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1925—1926 m. m.; given Stockholms slott den 13 mars 1925.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande t. f. departementschefen hemställt.

## GUSTAF.

*Ernst Wigforss.*

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1925.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

-----  
T. f. departementschefen, statsrådet Wigforss, anför härafter:

I skrivelse den 31 oktober 1924 har generaltullstyrelsen avgivit förslag till reglering av tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1925—1926.

Innan jag ingår på detta förslag, torde jag emellertid först få redogöra för det huvudsakliga innehållet av det betänkande, som den med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 21 juni 1922 tillsatta tjänstgöringskommissionen för tullverket den 30 juni 1924 avgivit.

Denna kommission, som den 14 oktober 1922 avgav preliminära yttranden och förslag, vilka förslag av generaltullstyrelsen anmälts för Kungl. Maj:t i skrivelse den 27 i samma månad angående definitivt fastställande

av tjänsteförteckning för tullverket för tiden 1 januari—30 juni 1923, har haft till huvudsaklig uppgift att verkställa undersökning och avgiva förslag rörande *dels* antalet tullförvaltartjänster inom de olika lönegraderna och den förändring i klassificeringen av dessa tjänster, vartill omständigheterna kunde giva anledning, *dels ock* det vid envar tullförvaltning erforderliga antalet tjänstemän av lägre tjänstegrad än förste tullkontrollörs.

Sedan vederbörande tullförvaltningar avgivit infordrade yttranden över ifrågavarande betänkande, har kommissionen beretts tillfälle taga del av yttrandena ävensom av vissa från sammanslutningar av tulltjänstemän inkomna uttalanden rörande kommissionens förslag. Åtskilliga av de myndigheter och korporationer, vilka blivit i frågan hörda, hava framlagt en uppfattning, som till vissa delar avviker från den, vilken hävdats av kommissionen. Kommissionen har i anledning härav underkastat de delar av sina förslag, som gjorts till föremål för kritik, en förnyad granskning och avgivit utlåtande den 27 september 1924.

Kommissionens betänkande sönderfaller i två delar, av vilka den förra, avdelning I, behandlar frågan om antalet befattningshavare i 1:a—13:e lönegraderna vid tullverkets lokalförvaltning, och den senare, avdelning II, frågan om tullförvaltartjänsternas klassificering m. m.

### Tjänstgöringskommissionens förslag.

Antalet befattningshavare i 1:a—13:e lönegraderna.

Jag skall då först tillåta mig att lämna en kortfattad redogörelse för det huvudsakliga innehållet av den i avdelning I av kommissionens betänkande lämnade allmänna motiveringen för kommissionens förslag.

Tjänstgöringskommissionens allmänna motivering.

Sedan kommissionen i inledningen till den allmänna motiveringen lämnat en historik över kommissionens tillkomst och en redogörelse för de uppgifter, som skulle tillkomma densamma, ävensom erinrat om förberörda den 14 oktober 1922 avgivna preliminära yttranden och förslag, har kommissionen angivit de syftemål, kommissionen avsett att vinna med en av densamma efter styrelsens medgivande anordnad arbetsstatistisk undersökning, och i sammanhang därmed betonat, att en av kommissionens huvuduppgifter varit att söka åstadkomma största möjliga likformighet i användningen av arbetskraft vid de olika tullförvaltningarna, med iakttagande att icke statens intresse eller verkets behöriga funktionerande sattes på spel genom anlitande av otillräckligt skolad arbetskraft för mera krävande uppgifter. Kommissionen hade därför sökt uppställa en plan för de tullverket åliggande arbetsuppgifternas fördelning på olika befattningshavare, avsedd att ligga till grund för kommissionens förslag till definitiv personalbesättning.

Sedan kommissionen därefter angivit de skäl, vilka föranledde, att den »normalstat» för tullverkets lokalförvaltning, som kommissionen sökt åstadkomma, icke omedelbart och i hela dess omfång kunde genomföras — i främsta rummet att kommissionen med avseende å vissa kategorier av ordinarie befattningshavare kommit till lägre siffror än de för närvarande be-

flintliga samt att nuvarande extra ordinarie kammarskrivare icke kunde ställas utan arbete — har kommissionen lämnat en sammanfattning av det förslag med avseende å antalet befattningshavare i 1:a—13:e lönegraderna, vartill kommissionen kommit.<sup>1</sup>

De synpunkter, som varit vägledande för kommissionens förslag, hava av kommissionen angivits vara huvudsakligen följande: att högre kvalificerad arbetskraft utbyttes, där sådant utan olägenhet kunde ske, mot lägre kvalificerad, företrädesvis på det kamerala området men även i någon mån på tullbehandlingsområdet, samt att tulluppsyningsmän i viss utsträckning ersattes av tillsyningsmän; att största möjliga hänsyn toges till de allt mera skärpta kraven på iakttagande av den strängaste sparsamhet i statsförvaltningen; samt slutligen, att förslaget byggde på största möjliga enkelhet i arbetsmetoderna.

Såsom nyss nämnts har en av kommissionens huvuduppgifter varit att tillse, att högre kvalificerad arbetskraft utbytes, där sådant utan olägenhet kan ske, mot lägre kvalificerad samt att, vad bevakningspersonalen angår, tulluppsyningsmän i viss utsträckning ersättas av tillsyningsmän.

I förstnämnda hänseende har huvudfrågan för kommissionen varit den, vilka arbetsuppgifter kunde och borde överlämnas till personer utan kammarskrivarutbildning och vilka borde reserveras för kammarskrivare respektive befattningshavare av högre grad.

Vad då först angår fördelningen i fråga om det *kamerala* arbetet, har kommissionen erinrat om sin i det preliminära utlåtandet uttalade uppfattning, att från de kammarskrivarutbildade tjänstemännens arbetsområde borde kunna utskiljas icke endast rent mekaniskt skrivarbete utan även åtskilliga andra något mera fordrande arbetsuppgifter, samt tillagt, att denna uppfattning under kommissionens fortsatta undersökningar till fullo bestyrkts och att den redan påbörjade omläggningen i sådan riktning kunde och borde ytterligare genomföras. De högre utbildade tjänstemännens uppgift inom kamalarbetet kunde och borde i stort sett inskränkas till att tjänstgöra såsom arbetsledare och till avgörandet av uppkommande svårare frågor. Vissa arbetsslag borde dock i regel på grund av sin natur företrädesvis handläggas av tjänstemän med högre utbildning, nämligen angivning av sjöledes inkommande gods, klarering av fartyg, kontrolldebitering av tullbehandlingssattester, nederlagsärenden samt upprättandet av avlöningslistor, balanslistor och månadsredovisning. Beträffande uppbörd och därmed sammanhängande göromål funnes icke någon anledning att förbehålla desamma åt befattningshavare med högre utbildning; å vissa platser, där uppbörden vore av en mera betydande storlek, ehuru väl icke av den omfattning, att en kassörstjänst erfordrades, borde en kammarskrivare avses för uppbörds-göromålen, därest vid sidan därav andra, mera krävande uppgifter förelades honom.

*Tjänstgöringskommissionens förslag beträffande de särskilda befattningarna.*

Arbetsfördelningen mellan, å ena sidan, kammarskrivare och befattningshavare av högre grad samt, å andra sidan, befattningshavare av lägre grad.

<sup>1</sup> Den närmare innebörden av kommissionens förslag framgår av den å sid. 20 i statsrådsprotokollet intagna tablån.

En ledamot av kommissionen har i dessa frågor reservationsvis framhållit, dels att utförandet av de slag av göromål, som av kommissionen ansetts böra företrädesvis handläggas av högre utbildade tjänstemän, icke i och för sig påfordrade högre kompetens hos vederbörande tjänstemän, dels ock att uppbörds- och övriga enklare kamerala göromål vid mindre tullkamrar borde i större utsträckning än vad kommissionen förutsatte förättas av tullkontorister, vilka jämväl borde anlitas såsom vikarier för tullkassörer.

Vad härefter beträffar *tullbehandlingsarbetet* har kommissionen till en början uttalat sin anslutning till den av generaltullstyrelsen gent emot 1914 års tullkommission hävdade uppfattningen om olämpligheten att genom en för förvaltningarna bindande varuförteckning uppdraga fasta gränser mellan de båda tjänstemannakategoriernas verksamhetsområden ävensom till styrelsens mening om behövligheten av vissa direktiv för respektive packhuschefer eller vägföreståndare med hänsyn till arbetets fördelning. Kommissionen har vidare hyst den åsikt, att användandet av befattningshavare med lägre kompetens, förnämligast tullkontorister, såsom biträden, »sekreterare», vid tullbehandlingsexpeditioner — vilka sålunda bleve tvåmansexpeditioner — visserligen kunde vara av nytta för tjänstemännens utbildning men att själva systemet med särskilda »sekreterare», vilket numera i allmänhet övergivits, vore att förorda endast i undantagsfall. Kommissionen hade vid sina undersökningar rörande tullbehandlingsarbetets uppdelning fått den bestämda uppfattningen, att man, då det gällde utbytande av mera kvalificerad mot mindre kvalificerad arbetskraft, ganska snart komme till den gräns, utöver vilken man icke kunde gå utan allvarliga risker för såväl statens som trafikanternas rätt och intressen; i motsats till vad fallet vore på en stor del av det kamerala arbetsfältet, måste enligt kommissionens mening i fråga om tullbehandlingen fackutbildningen anses vara av avgörande betydelse.

I nu förevarande ämne har en reservant inom kommissionen uttalat den särskilda mening, att systemet med tullkontorister såsom biträden vid tullbehandlingsexpeditioner borde, till fromma för dessa tjänstemäns utbildning, snarare utvecklas än avskaffas samt att möjligheten att använda befattningshavare utan kammarskrivarkompetens för tullbehandlingsgöromål ingalunda vore så snävt begränsad som kommissionen ville göra gällande.

Vidkommande slutligen *tullbevakningsarbetet* har kommissionen anført att detta område vore så gott som i sin helhet — endast med undantag för det högsta befälet — överlämnat åt tjänstemän med lägre utbildning och att den viktigaste frågan gällde de å större platser anställda s. k. bevakningskontrollörernas ställning och uppgifter. Dessa tjänstemäns ojämförligt viktigaste uppgift vore att kontrollera användningen av bevakningspersonalen genom utövande av en permanent personalinspektion; i övrigt borde de huvudsakligen anlitas för sådana uppgifter, för vilka det lägre bevakningsbefälet icke kunde antagas äga erforderliga förutsättningar, alltså uppgifter, som fordrade mera omfattande språkkunskaper eller grundligare författningskännedom.

Reservationsvis har av en ledamot av kommissionen framhållits, att en eller annan bevakningskontrollör borde kunna ersättas med kammarskrivare.

Fördelningen av arbetet mellan kontrollörer och kammarskrivare.

Enligt det kommissionen lämnade uppdraget har densamma haft att avgiva förslag beträffande allenast två tjänstemannakategorier med kammarskrivarkompetens, nämligen kontrollörer och kammarskrivare. Beträffande

de principer, som av kommissionen tillämpats i fråga om fördelningen av arbetet mellan dessa båda grupper, har kommissionen — efter att hava åberopat av generaltullstyrelsen tidigare gjorda uttalanden av innebörd, att kontrollörsbefattningarna i princip borde hava karaktären av befälstjänster men att det likvisst icke kunde sägas vara befälsställningens omfattning eller antalet underordnade, som bleve avgörande för placeringen, utan fast mera kvaliteten i de göromål, vederbörande hade att leda, deltaga i eller själv utföra — anfört i huvudsak följande.

Vad först beträffade *kameralarbetet* hade kommissionen, på sätt redan förut framhållits, funnit de högre kvalificerade tjänstemännens deltagande däri över huvud kunna i avsevärd mån begränsas, något som föranlett, att kommissionen icke ansett sig kunna räkna med användande av tullkontrollörer på detta område annat än i ganska ringa omfattning, ehuru det å andra sidan icke borde förbises, att just de sänkta genomsnittskvalifikationerna hos befattningshavarna i gemen ställde förhållandevis större krav på innehavarna av förmansposter. Det kunde påtagligen vara nog så vanskligt att i varje särskilt fall avgöra, huruvida en uppgift kunde anförtros åt en kammarskrivare eller borde reserveras för en kontrollör, då ju dessa tjänstemäns utbildning vore densamma. Kommissionen hade emellertid ansett sig hava gått så långt i sparsamhet på denna punkt som vore möjligt, om man ville, att den större erfarenhet och den allmänna mognad i omdöme, varom den uppnådda kontrollörsställningen finge anses vittna, över huvud taget skulle finnas att tillgå på detta arbetsområde. På de största förvaltningarnas tullkameralkontor kunde man i varje fall med hänsyn till nödvändigheten av deras uppdelning på avdelningar, rörelsens storlek och den underordnade personalens talrikhet icke undvara ett viss antal kontrollörsbefattningar.

Med avseende å fördelningen av *tullbehandlingsarbetet* mellan kontrollörer och kammarskrivare borde det i Stockholm tillämpade systemet med en tullkontrollör såsom chef för minst två vågexpeditioner, vilka var och en under kontrollörens överinseende förestodes av en kammarskrivare, vinna tillämpning även i övriga större packhus. Detta system ägde, såsom även generaltullstyrelsen tidigare framhållit, ur statsekonomisk synpunkt företräde framför det förut av kommissionen omförmälda systemet med tvåmansexpeditioner. Om, till nedbringandet av kostnaderna för tvåmanssystemet, personal med lägre utbildning användes såsom biträden, bleve kontrollsynpunkten knappast på önskvärt sätt tillgodosedd och hela tullbehandlingsarbetets nivå skulle löpa fara att sänkas. Tullbehandlingsens säkerhet finge ej, hur angeläget det än vore att göra besparingar, offras för de lönebesparingar, som en allmän sänkning av kvalifikationerna för den till tullbehandlingsarbete använda personalen skulle kunna medföra. Slutligen ville kommissionen framhålla vikten av att vid de tre tullbehandlingsinspektionerna tillsyn genom fortlöpande personlig kontroll utövades över att den tullbehandlande personalen hölles rörlig och icke onödigtvis fastlåstes vid vissa expeditioner ävensom betydelsen av att uppknappingsarbetet vore lämpligen ordnat.

I fråga om beräkningen av antalet högre utbildade tjänstemän inom *bevakningsområdet* finge kommissionen hänvisa till de förut gjorda uttalandena om bevakningskontrollörernas ställning och uppgifter.

Enligt kommissionens förslag skulle antalet tullkontrollörer, för närvarande 115, nedsättas till 99 och det totala antalet ordinarie kammar-

skrivartjänster, nu 372, bestämmas till 364. Sistnämnda antal hade, enligt vad kommissionen anförde, erhållits på det sätt, att, sedan det för varje enskild förvaltning behövlige antalet tjänster uträknats, till summan härav lagts *dels* 13 i lokalförvaltningens stat för generaltullstyrelsens behov upptagna tjänster, *dels* 15 befattningar, avsedda såsom »landsreserv», huvudsakligen för tjänstgöring under seglationstiden vid vissa Norrlandstullkamrar samt för sjukreserv och semestertjänstgöring, varefter den på detta sätt erhållna slutsumman minskats med 40 extra ordinarie kammarskrivare, vilka ansetts böra såsom fullt utbildade medtagas vid beräkandet av den för förvaltningarna behövlige kammarskrivarbesättningen. En följd härav bleve, att på de platser, där någon eller några av dessa 40 extra ordinarie kammarskrivare placerades, antalet ordinarie kammarskrivare borde med motsvarande siffra understiga det i kommissionens speciella förslag för respektive plats upptagna antal kammarskrivare, enär i förslaget icke skiljdes på ordinarie och icke-ordinarie kammarskrivare.

I samband med den kammarskrivarutbildade personalens antal har även den frågan berörts, i vad mån denna personal bör utgöras av ordinarie eller icke-ordinarie befattningshavare. Beträffande denna fråga har kommissionen uttalat, att den erforderliga rekryteringspersonalen borde innehåva extra ordinarie anställning. Denna personal har av kommissionen beräknats böra uppgå till 50 å 60 extra ordinarie kammarskrivare, vartill skulle komma 15 å 10 aspiranter. Av berörda antal extra ordinarie kammarskrivare borde de, som innehade en tjänstetid av mera än två år från antagandet till aspiranter och vilkas antal borde vara omkring 40, anses såsom fullt utbildade och inberäknas i det totala antal kammarskrivarutbildade tjänstemän, som vore behöfligt för verket; av dem skulle 15 stycken utgöra den förut omförmälda »landsreserven» och de övriga placeras enligt generaltullstyrelsens bestämmande. De extra ordinarie kammarskrivare, som hade en kortare tjänstetid än nyss sagts, kunde icke anses såsom fullt utbildade och borde, liksom aspiranterna, användas huvudsakligen för biträdesgöromål. Några extra (tillfälliga) befattningshavare i de kammarskrivarutbildade kategorierna syntes icke annat än i undantagsfall vara att räkna med.

Vidare har kommissionen framhållit, att de sålunda gjorda uttalandena avsåge förhållandena sådana de komme att gestalta sig, sedan omorganisationen fullt genomförts och den av kommissionen förutsatta arbetsfördelningen och personalplaceringen kunnat helt förverkligas. För den närmaste tiden komme läget att bliva något annorlunda på grund av det nu befintliga betydliga överskottet av extra ordinarie kammarskrivare. Då befodringsutsikterna för de nuvarande extra ordinarie kammarskrivarna genom de av kommissionen ifrågasatta indragningarna av kontrollörs- och kammarskrivartjänster bleve betydligt försämrade och då dessa tjänstemän på grund av långvarig och väl meriterad tjänstgöring måste anses hava för länge sedan passerat »rekryteringsstadiet», vore det högeligen önskvärt,

om ett visst antal av de äldre bland dem kunde såsom en övergångsordning sättas på ordinarie stat samt antalet sedermera efter avgång successivt nedbringas till det av kommissionen föreslagna. I varje fall borde det tillses, att åt samtliga nuvarande extra ordinarie kammarskrivare bereddes fortsatt tjänstgöring på vissa av de platser, där kommissionen såsom definitiv placering räknat med tullkontorister eller kvinnliga biträden, något som icke endast vore ett befattningshavarnas intresse utan även innebure den fördel för tullverket, att de nya kategorierna tjänstemän hunne att successivt växa in i sina uppgifter under ledning av fullt utbildad personal.

Vad härefter beträffar arbetsfördelningen mellan befattningshavare utan kammarskrivarkompetens har kommissionen vad härvid först tullkassörerna beträffar anført, att kommissionen utgått från den av generaltullstyrelsen uttalade grundsatsen, att kassörstjänster borde finnas på sådana tjänsteställen, där kassagöromålen uteslutande toge tjänstemannens hela arbetstid i anspråk samt att dessutom räknats med ej endast omfattningen av kassarörelsen utan även storleken av det därmed förenade penningansvaret.

Arbetsfördelningen mellan befattningshavare utan kammarskrivarkompetens.

Antalet tullkassörstjänster har av kommissionen föreslagits till 15 eller samma antal som för närvarande.

Kommissionen, som härefter övergått till att uppdraga gränserna mellan tullkontoristernas och de kvinnliga biträdenas arbetsfält, har härutinnan såsom allmänna grundsatser uttalat, att användandet av kvinnlig arbetskraft inom tullverket praktiskt sett vore att räkna med endast på det kamerala området men att sådan arbetskraft där vore lämplig, särskilt vid de större förvaltningarna; att anställande av tullkontorist för arbete, som kunde utföras av kvinnligt biträde, icke borde förekomma utan särskilda skäl, såsom exempelvis att det gällde en mindre plats, där fullständig arbetsfördelning icke kunde genomföras; att användande av bevaknings-tjänstemän för kamerala göromål icke syntes böra förekomma åtminstone på större platser och då det gällde ett regelbundet återkommande arbete; samt att det vore svårt att komma till något pålitligt resultat med avseende å en jämförelse mellan mäns och kvinnors arbetsprestation, men att det vore att antaga, att den kvinnliga arbetskraft, som kunde tänkas komma att söka sig till tullverket, vore minst lika väl lämpad för det kamerala arbetet därstädes som den arbetskraft, vilken genomsnittligt kunde erhållas från tullbevakningspersonalen, åtminstone från dennas äldre årsklasser.

Från dessa utgångspunkter har kommissionen ansett sig i huvudsak kunna föreslå följande fördelning av de kamerala arbetsuppgifterna:

*tullkontorister:* kassakontrollantskap (förande av kassajournal) på sådana platser, där tullkassörer finnas; arbete vid transiteringsexpeditioner;

*tullkontorister eller kanslibiträden:* biträde vid klarerings- och angiv-

ningsexpeditioner för sjöledes ankommande gods, angivning av transito ankommande gods, vissa debiteringsarbeten, kassagöromål, biträde med månadsredovisning, transitoupplagsärenden, förande av konfiskationsjournal m. m.;

*kontorsbiträden:* angivning av postpaket, förande av inkommande och utgående journal, nederlagsjournal, diverse inkomsters, bötes- m. fl. journaler samt skeppslistor och förteckningar över post- och transitogods, avprickning av avräkningar, biträde med debiterings- och kassagöromål samt godsredovisning, upprättande av varubalans, nummerextrakt och balanslista, sammanställande av statistiska uppgifter;

*skrivbiträden:* utskrivning av räkningar, verkställande av renskrifter, avskrifter och utdrag, summeringsarbeten, ordnande av verifikationer, s. k. nälning av attester och inlagor m. m.

Givetvis vore det enligt kommissionens mening icke möjligt eller lämpligt att i detalj genomföra detta schema på alla platser, då olika arbetskombinationer allt efter förhållandena måste företagas och samma arbetsuppgift kunde påfordra större kvalifikationer på den ena platsen än på den andra.

Enligt kommissionens förslag skulle antalet tullkontoristtjänster, för närvarande 65, bestämmas till 112, antalet kvinnliga kanslibiträdestjänster, för närvarande 5, bestämmas till 12, antalet kontorsbiträdesbefattningar, nu 12, utgöra 56 samt antalet skrivbiträdesbefattningar, i nuvarande stat upptaget till 12, ökas till 37. I fråga om antalet kontorsskrivare överensstämmer kommissionens förslag med nuvarande stat. Endast en kontorsskrivartjänst skulle alltså upptagas i staten.

Beträffande nu behandlade frågor har en reservant inom kommissionen framhållit som sin uppfattning, att tullkontorister kunde på det kamerala arbetsområdet tagas i användning för så gott som alla slag av förekommande arbeten, ehuruval i fråga om vissa sådana endast såsom biträden åt högre kvalificerade tjänstemän, att det vore angeläget att i så stor utsträckning som möjligt avse tullkontorister för enklare tullbehandlingsgöromål, såsom tullbehandling av tullfritt gods samt partigods och kolonialvaror, men även såsom biträden vid expeditioner för tullbehandling av annat gods samt att ökning av den kvinnliga arbetskraften i tullverket borde ske mera varsamt än vad kommissionen ifrågasatt. Reservanten har ej heller kunnat dela kommissionens mening om den kvinnliga arbetskraftens företrädare på det kamerala arbetsområdet framför arbetskrafter av befattningshavare ur bevakningspersonalens led och har reservanten för övrigt ej helt kunnat ansluta sig till kommissionens plan till fördelning av kamerala arbetsuppgifter mellan skilda slag av befattningshavare utan kammarskrivarkompetens.

Kommissionen har härefter övergått till att yttra sig rörande bevakningspersonalen. Sedan kommissionen härvid först erinrat, att i den mån förmannskapet över bevakningspersonalen i viss utsträckning uppdragits åt särskild för ändamålet anställd tjänsteman av högre grad, detsamma utövades på platser, där rörelsens storlek över huvud föranledde behov av



särskilt bevakningsbefäl, av tullmästare eller överuppsyningsmän, har kommissionen angivit sin ställning till frågan om placering av sådana tullmästare och överuppsyningsmän, som vore avsedda att tjänstgöra såsom bevakningsbefäl å större tullförvaltningar. I denna fråga har kommissionen anfört bland annat, att i några fall en kombinerad av bevakningsförmanskapet med sådana göromål, som eljest vore avsedda för tullkontorister, vore lämplig, varför i sådana fall tullöveruppsyningsmans-tjänsterna borde besättas med personer, som innehade tullkontoristkompetens; att kommissionen även räknat med att tulluppsyningsmän skulle kunna tagas i användning för utövande av bevakningsbefäl; samt att de inspektioner av nattvakter, som inginge i överuppsyningsmännens åligganden, borde ordnas så, att de ej komme att innebära full natttjänstgöring med krav på ledighet hela följande dag.

Beträffande vidare arbetsfördelningen mellan tulluppsyningsmän och tillsyningsmän har kommissionen, efter att hava hänvisat till vissa av generaltullstyrelsen gjorda uttalanden i detta ämne, anfört bland annat, att kommissionen icke ville ifrågasätta någon mera genomgripande förändring av de utav generaltullstyrelsen angivna grunderna för denna arbetsfördelning samt att det vore önskvärt, att i varje packhus eller mera betydande packhusavdelning eller varuskjul en tulluppsyningsman funnes att tillgå, på vilken ansvaret för godset och förmanskapet för den övriga bevakningspersonalen kunde läggas.

Rörande slutligen arbetsfördelningen mellan tillsyningsmän och tullvakter har kommissionen uttalat den mening, att de senare borde avses för flertalet tullstationer och någon av de minsta tullkamrarna samt vidare för upppassningsarbete och för enklare bevakningsgöromål i frihamnarna.

Efter att hava framhållit, att det icke vore tänkbart att fullständigt genomföra en arbetsfördelning inom bevakningspersonalen på sådant sätt, att varje befattningshavare endast komme att utföra de arbetsslag, som vore avsedda för hans speciella tjänstegrad, har kommissionen beträffande beräkningen av antalet av varje olika slag av befattningshavare inom denna personal anfört i huvudsak följande.

Tulluppsyningsmännens antal måste *antingen* tilltagas så stort, att det komme att räcka till för utförande av för dem speciellt avsedda göromål även vid de starkare belastade perioderna, i vilket fall de under mellantiderna måste användas till mindre kvalificerade göromål, *eller ock* beräknas till en genomsnittssiffra efter den kvantitet tulluppsyningsmansarbete, som kunde antagas sammanlagt förekomma under en viss period, i vilket fall man måste räkna med att antalet icke komme att räcka till för sådant arbete, då detta förekomme i större mängd, utan att detsamma då måste i ganska stor utsträckning överlätas åt tillsyningsmän. Kommissionen hade ansett sig böra stanna vid det senare alternativet; dock hade den sålunda, efter arbetsrapporterna från tullförvaltningarna beräknade siffran i vissa fall korrigerats, varjämte kommissionen måst räkna med en viss mindre marginal för oundgänglig reservvakt men däremot icke ansett sig kunna upptaga

några särskilda tulluppsyningsmän såsom semesterersättare. Med tillämpning av dessa grunder hade kommissionen kommit till ett lägre antal uppsyningsmän än det nuvarande.

Antalet tillsyningsmän kunde, enär den icke-ordinarie bevakningspersonalen i betydande utsträckning komme att användas för tillsyningsmansgöromål, beräknas väsentligt lägre än som skulle svara mot det för närvarande förekommande tillsyningsmansarbetet. Ehuru onekligen ganska starka skäl kunde åberopas för en betydande ökning av den ordinarie bevakningspersonalen, hade kommissionen dock icke ansett sig under nuvarande förhållanden böra föreslå en dylik åtgärd, bland annat på grund av den mycket starka ökning av sagda personal, som redan ägt rum under det senaste årtiondet. Av stor vikt för en ekonomisk personalanvändning, framför allt i de tre största städerna, där omkring 56 procent av den nuvarande ordinarie bevakningsstyrkan vore förlagda, vore, dels att de fasta posteringsarna beräknades sparsamt och att hela grupperingen stode under permanent uppsikt från den centrala ledningens sida, dels det sätt, på vilket nattvaktsposteringsen skedde. I fråga om nattvaktstjänstgöringen syntes det kunna ifrågasättas, huruvida man icke kunde nöja sig med glesare vaktkedjor än för närvarande eller, på små platser med mindre smugglingsrisk, avstå från permanent nattbevakning och nöja sig med tillfälliga ronder samt kontrollvisitationer å kvarliggande fartyg. Över huvud hade kommissionen icke någon större tilltro till de för förhindrande av smugglingsförsök utsatta permanenta kajvakternas effektivitet. Då man i alla fall icke kunde absolut förhindra all obehörig trafik, syntes de fast posterande vakterna i största möjliga utsträckning böra ersättas med civilklädda bevakningspatruller, som skulle hava till uppgift att genom oväntat uppträdande överraska smugglarna, varjämte större vikt borde läggas vid den rena detektivverksamheten än vad nu vore fallet. Det kunde för övrigt förutsättas, att den fortsatta lagstiftningen mot olovlig varuinförsel icke skulle bli utan resultat.

Kommissionen har föreslagit, att antalet tullmästartjänster, i gällande stat upptaget till 23, skulle höjas till 26, antalet tullöveruppsyningsmantjänster, nu 128, nedsättas till 120, antalet tulluppsyningsmanstjänster, nu 477, nedsättas till 431, antalet tillsyningsmanstjänster, nu 688, ökas till 745 samt antalet tullvaktstjänster, nu 111, höjas till 133.

Härefter har kommissionen angivit de olika faktorer, som, fränsett den ökade smugglingsrisken, framkallat den starka stegringen i siffran för använd bevakningspersonal, samt till belysning av denna fråga hänvisat till en vid betänkandet fogad bilaga, enligt vilken de av dessa faktorer, som låte sig åtminstone någorlunda med siffror uppskattas, skulle hava föranlett en personalökning av omkring 480 man. Härav belöpte sig på arbetstidens förkortning 110 man, på extra inkomsternas upphörande 210 man, på semesterförmånernas ökning 60 man samt på nytillkomna förvaltningar och arbetsuppgifter 100 man. Kommissionen har framhållit, att personalbehovet under år 1923 kunde ha influerats av vissa omständigheter, som icke med nödvändighet behövde för framtiden utöva samma inflytande, samt vidare anført, att 4 § i kungörelsen den 28 mars 1924 med bestämmelser angående tjänstgöringstid för viss personal vid tullverket i hög grad försvårade en ändamålsenlig nattvaktsindelning, att på vissa platser bevaknings-

personalen alltjämt regelbundet deltog i uppackningsarbetet vid tullbehandling samt att med järnväg ankommande oförtullat gods på några platser icke av järnvägsförvaltningen avlämnades till tullförvaltningen — allt förhållanden, som i sin mån bidroge till ökat personalbehov för tullverket.

Slutligen har kommissionen framhållit, att en icke alltför obetydlig marginal av icke-ordinarie befattningshavare borde bibehållas, huvudsakligen på grund av de ställvis mycket betydande säsongvariationerna i arbetet inom tullverket. Av den icke-ordinarie personalen borde såsom extra ordinarie befattningshavare uppföras dels det antal, som kunde anses behöfligt för rekryteringsändamål, dels ock ytterligare ett så stort antal, att icke förvaltningarna bleve i det väsentliga hänvisade att använda sig av tillfälliga arbetskrafter.

I avgiven reservation har en ledamot av kommissionen i nu förevarande ämne anført, bland annat, att det nuvarande antalet tulluppsyningsmans-tjänster ingalunda i allmänhet vore för högt tilltaget och att det av kommissionen föreslagna antalet dylika tjänster borde göras något större, så att det kunde inrymma en viss del oundgängligt tillsyningsmansarbete samt semestervikarier för bevakningsförmän och kontorister. Härjämte borde tilläggas ytterligare så många tulluppsyningsmän, som kunde beräknas i medeltal under året samtidigt åtnjuta semester eller annan ledighet. Den relativt ringa ökning i antalet tillsyningsmanstjänster, som av kommissionen föresloges, vore enligt reservantens uppfattning icke tillräcklig för att en någolunda tillfredsställande proportion i antal mellan ordinarie och icke-ordinarie bevakningsmän vid lokaltullförvaltningen skulle komma till stånd. Det nuvarande antalet extra ordinarie bevakningstjänstemän vid lokaltullförvaltningen borde ökas, så att extra ordinarie anställning bereddes samtliga icke-ordinarie bevakningstjänstemän, vilka året om användes i stadigvarande tjänstgöring.

Beträffande de allmänna synpunkter, vilka av kommissionen sålunda angivits såsom vägledande för förslaget till personalbesättning vid tullförvaltningarna, har generaltullstyrelsen i princip ej haft något att erinra. Vid tillämpningen av dessa grundsatser har styrelsen dock funnit sig icke kunna i fullt lika stor omfattning som kommissionen föreslå utbytande av högre kvalificerad arbetskraft mot lägre kvalificerad sådan, varjämte styrelsen, ehuru till fullo beaktande det av kommissionen med mycken styrka betonade sparsamhetskravet, likväl ansett sig böra ifrågasätta någon ökning utöver kommissionens förslag såväl av den ordinarie bevakningspersonalen — ehuru icke i den mera betydande omfattning, som av en kommissionsledamot reservationsvis föreslagits — som även av antalet befattningshavare i vissa andra tjänstegrader.

I vad kommissionen anført beträffande arbetsfördelningen mellan befattningshavare med och utan kammarskrivarkompetens har generaltullstyrelsen i allt huvudsakligt instämt.

*Generaltull-  
styrelsen.*

Vad härefter beträffar de av kommissionen tillämpade principerna i fråga om placering av tullkontrollörstjänster samt förhållandet mellan antalet ordinarie och icke-ordinarie kammarskrivare framgår generaltullstyrelsens ställning här till av vad i det följande anföres vid behandlingen av frågan om tjänstantalet i vardera av tullkontrollörs- och kammarskrivargrupperna. I fråga om den av kommissionen ifrågasatta övergångsanordningen för motverkande av den försämring av de nuvarande extra ordinarie kammarskrivarnas befordringsmöjligheter, vilken bleve en följd av kommissionens förslag, har generaltullstyrelsen anfört följande:

»Även generaltullstyrelsen finner de nuvarande extra ordinarie kammarskrivarnas ställning i hög grad behjärtansvärd. Såsom redan nämnts finnes för närvarande ett antal av 127 extra ordinarie kammarskrivare med en tjänstålder av i medeltal nära 10 år. Ehuru styrelsens förslag till stat för budgetåret 1925—1926 upptager ett större antal ordinarie kammarskrivartjänster än vad kommissionen ifrågasatt, skulle dock, vid ingången av sagda budgetår, med fränseende av dessförinnan inträffande avgång av extra ordinarie kammarskrivare, finnas ett antal av 98 sådana tjänstemän, vilka icke kunde erhålla ordinarie tjänst. Om den normala avgången beräknas till omkring 13 extra ordinarie kammarskrivare om året, skulle alltså en tidsrymd av över 7 år förflyta, innan samtliga dessa extra ordinarie kammarskrivare hunne vinna ordinarie anställning. Även om i verkligheten förhållandena antagligen komma att ställa sig något gynnsammare, lär det dock vara otvivelaktigt, att för ifrågavarande befattningshavare tjänståldern vid befordran till ordinarie tjänst kommer att ej oväsentligt överskrida nyssberörda redan i och för sig höga medeltal. Styrelsen finner därför kommissionens ovan omförmälda önskemål vara i och för sig beaktansvärt och skulle för sin del med hänsyn till den personal det här gäller gärna vilja instämma däri. Då styrelsen det oaktat icke anser sig böra framställa något förslag i sådan riktning, beror detta därpå, att det ur principiell synpunkt måste anses oriktigt, att antalet ordinarie tjänster av visst slag skulle, låt vara för tillgodoseende av ett än så behjärtansvärt personalintresse, ökas utöver vad ur det allmännas synpunkt prövats erforderligt.»

Kommissionens uttalanden i fråga om uppdragandet av gränserna mellan tullkontoristernas och de kvinnliga biträdenas arbetsfält samt vad av kommissionen föreslagits rörande fördelning av de kamerala arbetsuppgifterna mellan tullkontorister och de olika slagen av kvinnliga befattningshavare hava i stort sett icke givit anledning till någon erinran från styrelsens sida. I några fall har styrelsen dock ansett sig böra frångå kommissionens förslag; sålunda hava exempelvis de kvinnliga biträden, som avsetts för nederlagsexpeditionerna å tullkameralkontoren i Stockholm, Göteborg och Malmö, ansetts, med hänsyn till den kvalificerade beskaffenheten av de göromål, som åligga dem, böra placeras i kanslibiträdesgraden i stället för kontorsbiträdesgraden. Härjämte har styrelsen starkt betonat — något som även kommissionen framhållit — att ett sålunda uppgjort schema för arbetsfördelningen ingalunda kunde erhålla allmängiltig tillämpning i alla detaljer utan att avvikelser därifrån ej sällan både kunde och borde ifrågakomma, beroende på göromålens omfattning och beskaffenhet i allmänhet, det sätt varpå göromål

av olika slag finnas lämpligast kunna kombineras, befattningshavarnas personliga kvalifikationer m. m.

Såsom nämnts hade kommissionen ifrågasatt, att tulluppsyningsmän skulle tagas i anspråk för utövande av bevakningsbefäl samt att överuppsyningsmännens nattjänstgöring skulle i viss mån inskränkas. Vad detta förslag beträffar har generaltullstyrelsen framhållit vissa betänkligheter mot vidtagande av sådana anordningar, åtminstone på större platser. Tjänstemän avsedda för inspektion och ledning av arbete syntes styrelsen böra innehava en verklig befälsställning; och en inskränkning i tullöveruppsyningsmännens nattjänstgöring skulle, om densamma genomfördes i sådan omfattning, att en eller annan överuppsyningsmanstjänst därigenom kunde undvaras, på de större platserna enligt styrelsens mening vara äventyrlig för bevakningens effektivitet.

Mot kommissionens uttalande i fråga om fördelningen av arbetet mellan tulluppsyningsmän och tillsyningsmän samt mellan tillsyningsmän och tullvakter har styrelsen icke haft något att erinra men har styrelsen, i likhet med kommissionen, framhållit, att någon fullt genomförd arbetsfördelning mellan dessa slag av befattningshavare icke kunde åstadkommas, och vore en dylik enligt styrelsens mening icke heller ur tullverkets synpunkt vare sig lämplig eller ens önskvärd.

Mot det sätt, på vilket antalet tulluppsyningsmän av kommissionen beräknats, har visserligen, på sätt kommissionen själv medgivit, den invändning syntes styrelsen kunna göras, att därigenom tulluppsyningsmansarbete komme att i ganska betydande omfattning förrättas av tillsyningsmän. Då emellertid, såsom nyss nämnts, någon fullt genomförd arbetsfördelning mellan dessa personalgrupper icke syntes kunna uppehållas samt det anmärkta förhållandet givetvis ur utbildningssynpunkt erbjöde vissa fördelar, har styrelsen, med beaktande jämväl av frågans ekonomiska sida, funnit sig böra för sin del godkänna kommissionens beräkningssätt.

Däremot har generaltullstyrelsen icke kunnat ansluta sig till det av tjänstgöringskommissionen vid behandlingen av frågan om tillsyningsmännens antal väckta förslaget, att till besparing av för nattvaktstjänstgöring erforderlig personal man skulle åtnöja sig med glesare bevakningskedjor eller, på mindre platser, avstå från permanent nattbevakning och ersätta densamma med tillfälliga ronder. Endast en av de tullförvaltningar, som yttrat sig i detta avseende, hade instämt i kommissionens förevarande förslag men i sammanhang därmed framkastat tanken på anställande i tullverket av fasta nattvakter. Från de övriga tullmyndigheternas sida hade däremot starka betänkligheter framförts mot den av kommissionen ifrågasatta anordningen. Det hade i sådant hänseende anförts, bland annat, att utsikterna för tillfälliga patruller att genom överraskning hindra smuggling vore synnerligen små, att smugglingen under sådana förhållanden med all sannolikhet skulle i hög grad ökas samt att anordningen vore ägnad att ingiva personalen den föreställning, att ett

»låt-gå-system» kunde tolereras. Styrelsen delade de sålunda framförda betänkligheterna och ansåge därför denna utväg till personalbesparing endast undantagsvis kunna anlitas. Vad kommissionen i detta sammanhang för övrigt anfört rörande personalbehovet för bevakningsändamål hade icke givit styrelsen anledning till annat yttrande, än att nu vunnen erfarenhet om verkningarna av de under innevarande år tillkomna bestämmelserna om tjänstgöringstid för bevakningspersonalen vid lokaltullförvaltningen otvivelaktigt tydde på, att sagda bestämmelser avsevärt stegrat personalbehovet. Huruvida, såsom kommissionen syntes antaga, denna stegring skulle kunna i större eller mindre mån motverkas genom viss ändring av berörda bestämmelser, syntes icke kunna avgöras utan en ingående undersökning.

Innan generaltullstyrelsen gått att taga ställning till tjänstgöringskommissionens förslag till personalbesättning vid de olika tullförvaltningarna eller, såsom kommissionen även betecknat förslaget, »normalstat» för lokaltullförvaltningen, har styrelsen, som, enligt vad i det föregående anförts, endast i få och jämförelsevis obetydliga punkter haft en mot tjänstgöringskommissionen stridande uppfattning, framhållit, att kommissionens förslag till personalbesättning på grund av den med synnerlig styrka betonade sparsamhetssynpunkten tydligen måste förutsätta, att samtliga befattningshavare icke allenast skulle vara fullt utbildade för de speciella göromål, som skulle åligga var och en av dem, utan även så att säga stå på höjden av arbetsduglighet och prestationsförmåga. I ett verk av tullverkets storlek måste man dock alltid räkna med att flera eller färre befattningshavare till följd av nedsatta krafter, sjuklighet eller andra förhållanden — utan att vederbörande av sådan anledning kunde tvingas att i förtid avgå ur tjänsten — vore i större eller mindre grad urståndssatta att fullgöra det arbete, som enligt arbetsplanen skulle ankomma på dem. Till detta förhållande måste enligt styrelsens mening en viss hänsyn stundom tagas vid beräkning av en tullförvaltnings personalbehov. Vidare utmärkte sig enligt styrelsens mening kommissionens förslag för en av sparsamhetshänsyn betingad, låg beräkning av personalbehovet. I detta hänseende hade anmärkning mot förslaget framställts av ett stort antal tullförvaltningar; och styrelsen hade funnit en höjning av antalet befattningshavare i vissa tjänstegrader vara erforderlig. Styrelsen ansåge sig därjämte böra betona, att, därest den tendens till ökning av trafiken, som på senare tider kunnat iakttagas, skulle fortfara och än mer om denna tendens skulle stegras, behov av ytterligare ökning av personalen med nödvändighet komme att göra sig gällande. Å andra sidan borde givetvis, därest trafiken skulle nedgå i omfattning, den minskning i personalantalet, som i sådant fall vore möjlig, genomföras. Kommissionens förslag kunde sålunda icke få betraktas såsom för någon längre tid normerande, vad tjänstantalet beträffade; dess största betydelse syntes

ligga i fastställandet av principerna för arbetsfördelningen mellan olika kategorier av tjänstemän.

Slutligen har styrelsen framhållit, att den »normalstat» för lokaltullförvaltningen, som styrelsen framlade, lika litet som kommissionens förslag till sådan stat kunde, vad tjänstantalet beträffade, förväntas bli bestående och att, på grund av vissa redan av kommissionen berörda förhållanden, icke heller styrelsens »normalstat» kunde omedelbart genomföras utan att sådant måste ske successivt. Det av styrelsen avgivna förslaget till stat för lokaltullförvaltningen för budgetåret 1925—1926 avveke alltså i vissa delar väsentligt från styrelsens »normalstat». I de stater, som komme att fastställas för de följande åren, syntes sålunda, enligt styrelsens mening, alltså med tillämpning av de godkända principerna för arbetsfördelningen mellan olika slag av befattningshavare, successivt de förändringar böra vidtagas, som betingades av vid varje tillfälle rådande förhållanden samt medgäves av inträdda möjligheter att närma sig och slutligen uppnå »normalstaten», sådan densamma, med tillämpning av nämnda principer men med personalantalet i de olika tjänstegraderna avvägt efter rådande förhållanden, skulle te sig.

Vad *tullkontrollörerna* beträffar skulle antalet sådana befattningar, för närvarande 115, enligt tjänstgöringskommissionens förslag nedsättas med 16 till 99. Generaltullstyrelsen har emellertid anslutit sig till en inom kommissionen avgiven reservation, enligt vilken tullkontrollörstjänsternas antal skulle bestämmas till 104 — varigenom indragningen av dessa tjänster komme att begränsas till 11 — samt därutöver föreslagit bibehållande av ytterligare tre tullkontrollörstjänster, nämligen en vid tullkameralkontoret och en vid frihamnstillförvaltningen i Malmö samt ännu en vid tullbehandlingsinspektionen i Göteborg. De 5 tjänster, som enligt reservantens, av generaltullstyrelsen biträdda mening borde, utöver kommissionens förslag, bibehållas, vore: en vid tullkameralkontoret i Stockholm (för nederlags- och transitrörelsen), tre vid tullbehandlingsinspektionen därstädes och en vid tullbehandlingsinspektionen i Göteborg.

Enligt generaltullstyrelsens förslag skulle alltså antalet kontrollörstjänster utgöra 107 eller 8 mindre än det i nuvarande stat upptagna antalet och 8 mera än enligt kommissionens förslag.

Antalet *tullkassörstjänster* skulle enligt såväl kommissionens som generaltullstyrelsens förslag motsvara det nuvarande antalet eller 15.

Antalet *kammar skrivartjänster* å lokaltullförvaltningens stat utgör för närvarande 372, däri inbegripna dels 12 för generaltullstyrelsens byråer använda, dels 2 för huvudlaboratoriet i Stockholm avsedda sådana tjänster.

Enligt kommissionens sammanställning av personalen vid lokaltullförvaltningen skulle det sammanlagda antal kammar skrivare, som erfordrades vid de olika förvaltningarna, utgöra 376. Denna siffra borde emel-

lertid, enligt vad generaltullstyrelsen framhållit, höjas till 378, beroende dels därpå, att antalet kammarskrivare vid tullkameralkontoret i Göteborg oriktigt upptagits till 10, medan motiveringen utvisade, att antalet rätteligen borde vara 11 — något som kommissionen själv vitsordat i sitt förberörda utlåtande av den 27 september 1924 — dels även därpå, att kommissionen i anledning av vad tullkammaren i Trälleborg anförde föreslagit ökning av det för tullkammarens behov avsedda antalet kammarskrivartjänster från 15 till 16.

Den sålunda erhållna siffran 378 betecknade emellertid icke det antal kammarskrivartjänster, som enligt kommissionens förslag skulle uppföras å lokaltullförvaltningens stat. Såsom framgår av den redogörelse, som förut lämnats, hade detta antal av kommissionen beräknats till 364, en siffra som med hänsyn till nyss omförmälda förhållanden torde böra höjas till 366. Häri inginge dock 13 av kommissionen för styrelsens räkning avsedda kammarskrivare, därav 2 för tullverkets huvudlaboratorium.

Då kommissionen vid denna beräkning ansett, att icke hela det för lokal-tullförvaltningen erforderliga antalet kammarskrivare borde vara uppfört å ordinarie stat, hade anledningen härtill synts styrelsen vara, att det vore nödvändigt att äga tillgång till för rekrytering av kammarskrivargraden lämplig och kompetent personal. Denna personal, vilkens antal av kommissionen beräknats till 50 å 60, borde, såsom förut nämnts, innehava extra ordinarie anställning, och av dessa tjänstemän borde de, som under mer än två år varit anställda i tullverket och vilkas antal borde vara omkring 40, såsom varande fullt utbildade förrätta samma göromål som ordinarie kammarskrivare och kunde alltså inräknas i det totala kammarskrivarantalet. Kommissionen hade dock betonat, att detta uttalande avsåge förhållandena, sådana de framdeles, efter genomförandet av »normalstaten», komme att gestalta sig, och att för närvarande läget bleve annorlunda på grund av det nu befintliga stora överskottet av extra ordinarie kammarskrivare.

Styrelsen biträdde för egen del den av kommissionen uttalade uppfattningen, att framdeles ett visst antal extra ordinarie kammarskrivare borde ingå i det såsom erforderligt ansedda totala antalet personal i kammarskrivargraden. På sätt av kommissionen antytts, syntes emellertid det nuvarande läget betinga, att ett dylikt inberäknande icke borde äga rum. För närvarande funnes nämligen ett antal av 127 extra ordinarie kammarskrivare, vilka vore fullt utbildade och varit anställda i tullverkets tjänst under i medeltal 9.7 år. Vid sådant förhållande kunde enligt styrelsens mening icke föreligga vare sig något behov av eller något skäl för att i och för rekrytering eller tjänstgöring som »landsreserv» låta i den oundgängligen erforderliga kontingenten av kammarskrivarutbildad personal ingå något antal extra ordinarie kammarskrivare, utan syntes hela denna kontingent böra vara uppförd å ordinarie stat; och detta så mycket hellre som många av de nuvarande extra



ordinarie kammarskrivarna redan för länge sedan uppnått den tjänstålder, som borde anses berättiga till ordinarie anställning.

Under framhållande, att enligt styrelsens mening 12 kammarskrivartjänster borde uppföras å styrelsens stat, har styrelsen beträffande antalet kammarskrivartjänster för lokaltullförvaltningens behov anfört följande:

»Såsom styrelsen i det föregående omförmålt, har styrelsen funnit sig icke kunna i fullt lika stor omfattning som kommissionen föreslå utbytande av högre kvalificerad arbetskraft mot lägre kvalificerad sådan. I sakens natur ligger, att denna styrelsens uppfattning vid jämförelse med kommissionens förslag kommer till uttryck i en viss ökning av antalet kammarskrivartjänster och minskning av antalet tullkontorist- och kvinnliga biträdestjänster. Men även därutöver har styrelsen funnit någon ökning av antalet kammarskrivartjänster utöver vad kommissionen föreslagit vara av behovet påkallad. Efter noggrann granskning av såväl kommissionens förslag som tullförvaltningarnas hemställanden i förevarande hänseende — det må här anmärkas att det sammanlagda antal kammarskrivartjänster, som begärts av tullförvaltningarna, utgör omkring 440 — har styrelsen kommit till den övertygelse, att lokaltullförvaltningens behov av kammarskrivartjänster icke kan tillgodoses med ett mindre antal sådana tjänster än 390.»

Antalet *tullkontoristtjänster*, som enligt nuvarande stat utgör 65, skulle enligt kommissionens förslag utgöra 112 och enligt styrelsens förslag 103. I fråga härom har styrelsen hänvisat till vad nyss anförts vid beräkningen av antalet kammarskrivartjänster.

I fråga om antalet *kontorsskrivare* överensstämmer såväl kommissionens som styrelsens förslag med nuvarande stat. Endast en kontorsskrivartjänst skulle alltså upptagas i staten.

Antalet kvinnliga *kanslibiträdestjänster*, för närvarande 5, skulle enligt kommissionens förslag utgöra 12 och enligt styrelsens förslag 16. Ökningen beror förnämligast på styrelsens förut uttalade uppfattning, att de kvinnliga biträden, som avsåges för nederlagsexpeditionerna vid tullkameralkontoren, borde vara placerade i kanslibiträdesgraden i stället för kontorsbiträdesgraden.

I nu gällande stat äro upptagna 12 kvinnliga *kontorsbiträdesbefattningar*. Enligt kommissionens förslag skulle antalet sådana befattningar utgöra 56 och enligt styrelsens förslag 51. Skillnaden mellan kommissionens och styrelsens förslag beror i första hand på vad nyss sagts rörande vissa kvinnliga biträdens upptagande såsom kanslibiträden men även i någon mån på styrelsens uttalade uppfattning, att kommissionen i något för stor utsträckning velat ersätta högre kvalificerad arbetskraft med lägre kvalificerad sådan.

Antalet kvinnliga *skrivbiträdesbefattningar*, i nuvarande stat upptaget till 12 och av kommissionen föreslaget till 37, har av styrelsen ansetts böra nedsättas till 34.

*Tullmästartjänster* finnas i gällande stat upptagna till ett antal av Bihang till riksdagens protokoll 1925. 1 saml. 153 häft. (Nr 190.)

23. Enligt kommissionens förslag skulle antalet, såsom förut nämnts, utgöra 26. Styrelsen har anslutit sig till detta förslag.

Antalet *tullöveruppsyningsmanstjänster*, i gällande stat upptaget till 128, har av kommissionen nedsatts till 120. Till indragning hava föreslagits två överuppsyningsmanstjänster i Stockholm, nämligen en vid tullkameralkontoret och en vid tullbehandlingsinspektionen, en vid tullbevakningen i Visby och tre vid tullstationer i Visby tullkammardistrikt, två i Malmö, nämligen en vid tullbevakningen och en i frihamnen, samt en vid tullbevakningen i Hälsingborg, varjämte överuppsyningsmanstjänsten vid tullstationen i Oxelösund skulle ersättas med en tullmästartjänst, sålunda tillsammans en minskning med tio tullöveruppsyningsmanstjänster. Då kommissionen emellertid dels å ordinarie stat uppfört den för närvarande med avlöning å extra stat upptagna tullöveruppsyningsmanstjänsten vid tullstationen i Nynäshamn, dels föreslagit inrättandet av en sådan tjänst vid tullbevakningen i Falkenberg, stannar minskningen vid åtta tullöveruppsyningsmanstjänster.

Generaltullstyrelsen, som biträtt kommissionens förslag rörande utbytande av tullöveruppsyningsmanstjänsten i Oxelösund mot en tullmästartjänst samt inrättande av en ny tullöveruppsyningsmanstjänst i Falkenberg ävensom om indragning av tullöveruppsyningsmanstjänsterna vid tullkameralkontoret och tullbehandlingsinspektionen i Stockholm, vid tullbevakningen i Malmö frihamn och vid tullbevakningen i Hälsingborg, har däremot ansett sig icke böra nu ifrågasätta uppförande å ordinarie stat av någon tjänst i Nynäshamn. Vidare har styrelsen ansett tullöveruppsyningsmanstjänsten i Visby böra bibehållas, huvudsakligen på den grund, att trafiken i Visby hamn, vilken i stor utsträckning användes såsom nöd- och orderhamn samt årligen besöktes av ett stort antal lustseglare, vore vida större än som angåves av det siffermässiga uttrycket för sjöfarten. Uppsyningsmannen i Visby måste nämligen i stor utsträckning användas för vikariatstjänstgöring vid tullstationerna i distriktet och kunde därför icke i större mån anlitas för bestridande av överuppsyningsmansgöromål i staden. Då styrelsen ock ansåge frågan om indragning av tre tullstationer i Visby tullkammardistrikt icke kunna i förevarande sammanhang avgöras, hade styrelsen givetvis icke kunnat biträda förslaget om indragning av tullöveruppsyningsmanstjänsterna därstädes.

Slutligen har generaltullstyrelsen, huvudsakligen av skäl, för vilka i det föregående redogjorts vid behandlingen av kommissionens i den allmänna motiveringen framförda förslag, att tulluppsyningsmän skulle tagas i anspråk för utövande av bevakningsbefäl samt att tullöveruppsyningsmännens natttjänstgöring skulle i viss mån inskränkas, funnit erforderligt, dels att den av kommissionen till indragning föreslagna tullöveruppsyningsmanstjänsten vid tullbevakningen i Malmö bibehölles, dels att vid tullbevakningen i Stockholm inrättades två nya tullöveruppsyningsmanstjänster och vid tullbevakningen i Göteborg en ny sådan tjänst.

Enligt styrelsens förslag skulle alltså antalet tullöveruppsyningsmans-tjänster utgöra 127.

I gällande stat är, såsom förut omförmälts, *tulluppsyningsmanstjänsternas* antal upptaget till 477. Kommissionen har i sin allmänna motivering redogjort för det av kommissionen använda sättet för beräkning av antalet av dessa tjänster, och i enlighet därmed har kommissionen kommit till siffran 431. Generaltullstyrelsen, som, enligt vad förut sagts, funnit sig, om också med en viss tvekan, böra godkänna kommissionens beräknings-sätt, har upptagit antalet ifrågakvarande tjänster till 433.

Antalet *tillsyningsmanstjänster* uppgår enligt gällande stat till 688 och enligt kommissionens förslag till 745; antalet *tullvaktjänster* utgör för närvarande 111 men skulle enligt kommissionens förslag höjas till 132 eller, med inberäknande av ytterligare en tullvaktjänst, som i anledning av vad tullkammaren i Visby anfört av kommissionen i dess förberörda utlåtande den 27 september 1924 föreslagits till inrättande vid tullstationen i Kylley, till 133. I denna siffra ingå emellertid två för tullstationen i Nynäshamn avsedda tullvaktjänster, vilka av kommissionen upptagits på ordinarie stat. Då styrelsen emellertid, såsom redan antytts, icke nu ifrågasatt uppförande av den för sistnämnda tullstation erforderliga personal på ordinarie stat, har styrelsen räknat med att enligt kommissionens förslag antalet tullvaktjänster skulle uppgå till 131.

Sammanlagda antalet tillsyningsmans- och tullvaktjänster utgör alltså för närvarande 799 ( $688 + 111$ ) och skulle enligt kommissionens förslag — med undantag för Nynäshamn — uppgå till 876 ( $745 + 131$ ), vilket innebär en ökning av sammanlagda antalet tjänstemän i dessa båda tjänstegrader med 77. Då emellertid kommissionen föreslagit en nedsättning av antalet tulluppsyningsmanstjänster från 477 till 431 eller med 46, utgör hela ökningen av tullbevakningspersonal enligt kommissionens förslag 31. Kommissionen har i sin allmänna motivering angivit de skäl, som föranlett densamma att begränsa ökningen till detta antal. Emellertid har dels i reservation av en ledamot av kommissionen, dels av vederbörande tullmyndigheter, dels ock av svenska tullmannaförbundet påyrkats en vida mera betydande ökning av den ordinarie bevakningspersonalens antal. Styrelsen har nu anfört, att, ehuru väl styrelsen, liksom kommissionen, funnit skäl tala för en sådan åtgärd, styrelsen dock ansett sig icke kunna i någon större omfattning understödja detta krav, huvudsakligen på grund därav, att det allt fortfarande måste anses ovisst, huru länge en av de faktorer, som i mera betydande grad bidragit till personalbehovets ökning, nämligen smugglingstrafiken, skulle komma att verka med nuvarande styrka. I detta sammanhang ville styrelsen nämna, att konstituerande till tullvakt för närvarande i regel ägde rum efter en tjänstetid av 4 till 5 år. Styrelsen hade dock, för att förhållandet mellan den ordinarie och den icke-ordinarie personalens antal måtte i någon mån förbättras, funnit

sig böra föreslå höjning av antalet tillsyningsmanstjänster till 765, sålunda 20 mera än enligt kommissionens förslag. Antalet tullvaktjänster hade styrelsen, i anslutning till kommissionens förslag, upptagit till 131.

Styrelsens förslag till »normalstat» eller personalförteckning för lokal-tullförvaltningen upptager det i följande tablå angivna antal tjänster i de olika tjänstegraderna.

| Befattningshavare                   | Lönegrad | Nuvarande antal  | Antal enligt kommissionens förslag | Antal enligt generaltullstyrelsens förslag |
|-------------------------------------|----------|------------------|------------------------------------|--|
| <i>Manliga befattningshavare.</i>   |          |                  |                                    |  |
| Tulldirektörer .....                | B 19     | 3                | —                                  | 3  |
| Tullöverinspektörer .....           | B 17     | 3                | —                                  | 3  |
| Tullbevakningschefer .....          | B 16     | 3                | —                                  | 3  |
| Tulldirektörsassistenter .....      | B 16     | 3                | —                                  | 3  |
| Tullförvaltare av klass I A .....   | B 16     | 5                | —                                  | 5  |
| Tullkommissarier .....              | B 16     | 3                | —                                  | 3  |
| Tullförvaltare av klass I B .....   | B 15     | 5                | —                                  | 6  |
| Tullöverkontrollörer .....          | B 15     | 20               | —                                  | 20   |
| Förste tullkontrollörer .....       | B 14     | 15               | —                                  | 15   |
| Tullförvaltare av klass 2 .....     | B 14     | 21               | —                                  | 20   |
| Tullförvaltare av klass 3 .....     | B 13     | 15               | —                                  | 15   |
| Tullkontrollörer .....              | B 13     | 115              | 99                                 | 107  |
| Tullförvaltare av klass 4 .....     | B 11     | 10               | —                                  | 10   |
| Tullkassörer .....                  | B 11     | 15               | 15                                 | 15   |
| Kammar skrivare .....               | B 9      | 360 <sup>1</sup> | 355 <sup>2</sup>                   | 390 <sup>3</sup>                           |
| Tullmästare .....                   | B 8      | 23               | 26                                 | 26   |
| Tullkontorister .....               | B 6      | 65               | 112                                | 103  |
| Tullöveruppsyningsmän .....         | B 6      | 128              | 120 <sup>4</sup>                   | 127  |
| Tulluppsyningsmän .....             | B 4      | 477              | 431                                | 433  |
| Tillsyningsmän .....                | B 2      | 688              | 745                                | 765  |
| Tullvakter .....                    | B 1      | 111              | 133 <sup>4</sup>                   | 131  |
| <i>Kvinnliga befattningshavare.</i> |          |                  |                                    |  |
| Kontorsskrivare .....               | C 5      | 1                | 1                                  | 1  |
| Kanslibiträden .....                | C 3      | 5                | 12                                 | 16   |
| Kontorsbiträden .....               | C 2      | 12               | 56                                 | 51   |
| Skrivbiträden .....                 | C 1      | 12               | 37                                 | 34   |

<sup>1</sup> Här i icke inberäknade 12 för generaltullstyrelsens räkning använda kammar skrivare.

<sup>2</sup> Här i inberäknade 2 av kommissionen för tullverkets huvudlaboratorium avsedda kammar skrivartjänster men däremot icke 11 för styrelsens byråer avsedda sådana tjänster.

<sup>3</sup> Här i inberäknade för tullverkets huvudlaboratorium avsedda kammar skrivartjänster men däremot icke några sådana tjänster för styrelsens räkning. De senare upptagas å styrelsens stat.

<sup>4</sup> Här i inberäknade av kommissionen för tullstationen i Nynäshamn avsedd personal (en tullöveruppsyningsman och två tullvakter).

Departement-  
schefen.

Mot de allmänna synpunkter, vilka tjänstgöringskommissionen angivit såsom vägledande för sitt ifrågavarande förslag, har jag, i likhet med generaltullstyrelsen, icke något att erinra.

Såsom nämnts, har en av kommissionens huvuduppgifter varit att tillse, att i fråga om teoretisk utbildning högre kvalificerad arbetskraft utbytes, där sådant utan olägenhet kan ske, mot i nämnda hänseende lägre kvali-

ficerad, varvid huvudfrågan för kommissionen varit den, vilka arbetsuppgifter böra överlämnas till personer utan kammarskrivarutbildning och vilka böra reserveras för kammarskrivare respektive befattningshavare av högre grad. Den fördelning i fråga om arbetet mellan dessa båda kategorier, kommissionen härvid förordnat och generaltullstyrelsen i allt huvudsakligt tillstyrkt, har ej heller syntts mig giva skäl till erinran.

Kommissionen har härefter, såsom förut omförmäls, ingått på arbetsfördelningen mellan befattningshavarna inom de nyssnämnda två kategorierna, varvid kommissionen först uppdragit vissa principer för fördelningen av arbetet mellan tullkontrollörer och kammarskrivare och därefter övergått till att uppdraga gränserna för de lägre befattningshavarnas arbetsfält. Jämväl till de förslag, kommissionen härutinnan framlagt och vilka generaltullstyrelsen tillstyrkt, har jag ansett mig böra giva min anslutning. Jag bortser nu från antalet tjänster av de särskilda kategorierna, varom ju delade meningar gjort sig gällande.

Vad antalet tjänster beträffar, har tjänstgöringskommissionen framhållit, att den s. k. normalstat för tullverkets lokalförvaltning, kommissionen sökt åstadkomma, icke omedelbart och i hela sin omfattning kunde genomföras. Generaltullstyrelsen har jämväl påpekat, att styrelsens normalstat ej heller kunde omedelbart genomföras utan att sådant måste ske successivt. Intetdera av förslagen kunde för övrigt enligt generaltullstyrelsens mening betraktas såsom för någon längre tid normerande, vad tjänstantalet beträffade. I de stater, som komme att fastställas för de följande åren, syntes sålunda styrelsen — alltjämt med tillämpning av de föreslagna principerna för arbetsfördelningen mellan olika slag av befattningshavare — successivt de förändringar böra vidtagas, som betingades av vid varje tillfälle rådande förhållanden samt medgäves av inträdda möjligheter att närma sig och slutligen uppnå »normalstaten», sådan densamma, med tillämpning av nämnda principer men med personalantalet i de olika tjänstegraderna avvägt efter rådande förhållanden, skulle te sig.

Jag torde ock i detta sammanhang få erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 5 september 1924 förordnat, att, intill dess tjänstgöringskommissionens förslag blivit vederbörligen prövat och utgiftsstat för tullverket därefter fastställd, ledigblivande kammarskrivar-, tullöveruppsyningsmans- och tulluppsyningsmanstjänster skola tillsättas allenast medelst förordnande tills vidare med rätt för de sålunda förordnade och för dem, vilka med anledning härav komma att i omedelbar eller medelbar succession uppehålla ordinarie tjänst, att åtnjuta avlöning enligt de i 43 § av kungörelsen den 31 december 1921 (nr 778) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, angivna grunder.

Att intaga någon bestämd ståndpunkt till vare sig tjänstgöringskommissionens eller generaltullstyrelsens förslag till normalstat synes mig, såvitt

angår statens omfattning, under nu rådande förhållanden icke kunna ske. Vad däremot angår fördelningen av de olika göromålen på befattningshavare i skilda lönegrader synes man kunna på grundvalen av kommissionens utredningar redan nu intaga åt minstone principiell ställning till normalstaten. Enligt min mening bör kommissionens arbete tillerkännas den betydelsen, att man vid prövningen av tullverkets personalbehov söker närma sig den fördelning av personalen, som kommit till uttryck i kommissionens förslag till normalstat. Kommissionens uppslag beträffande arbetsfördelningen och dess förslag till utbyte av arbetskraft med kammarskrivarutbildning mot sådan med lägre teoretisk kompetens böra givetvis, såsom ägnade att åstadkomma besparingar, bliva väl beaktade. Jag erinrar härvid, att en av kommissionens ledamöter funnit sig böra gå till och med något längre i förevarande avseende än kommissionens majoritet. Det synes mig så mycket mera nödvändigt, att man i fortsättningen inriktar sig på att nedbringa personal- och övriga kostnader vid tullverket, som dessa kostnader under de senaste åren visat en oroväckande tendens till ökning. Förenklingar i arbetet, vilka dels i och för sig äro ägnade att medföra besparingar, dels underlätta utnyttjandet av personal med lägre teoretisk kompetens, böra fördenskull eftersträvas. Ett led i strävandena till förenkling utgör den av Kungl. Maj:t den 23 februari 1925 anbefallda utredningen i fråga om revision av gällande tulltaxa. Men i sista hand ankommer det på tullverket självt att på ett mera ekonomiskt sätt utnyttja arbetskrafterna ävensom i övrigt iakttaga största möjliga sparsamhet i förvaltningen.

Om, såsom nyss anförts, jag alltså nu icke är beredd att taga definitiv ståndpunkt till de förslag till normalstater, som i detta sammanhang framlagts, har jag emellertid vid uppgörande av mitt förslag till utgifts-stater för tullverket för nästkommande budgetår, så långt mig syns möjligt, beaktat förslagen i fråga.

Innan jag går att framlägga förslag till utgifts-stater för tullverket för budgetåret 1925—1926 torde jag emellertid först få redogöra för tjänstgöringskommissionens i avdelning II av dess betänkande avlätna förslag angående tullförvaltartjänsternas klassificering m. m. samt angiva min ställning till detta förslag.

### **Tullförvaltartjänsternas klassificering m. m.**

*Tullförvaltar-  
tjänsternas  
klassificering.* I avdelning II av sitt förberörda betänkande har tullverkets tjänstgöringskommission, såsom redan nämnts, behandlat frågan om tullförvaltartjänsternas klassificering.

*Tjänstgörin-  
skommissionen.* Efter att först hava lämnat en översikt över vad tidigare förekommit i denna fråga och därvid erinrat, att tullförvaltartjänsternas klassificering

skett på grundval av s. k. poängtabeller, har kommissionen redogjort för de anmärkningar, som kunde riktas mot detta sätt för frågans lösande. I fortsättningen har kommissionen anfört i huvudsak följande.

Ehuru kommissionen redan från början lyst vissa tvivel om möjligheten att åstadkomma en för klassificeringen tillfredsställande poängtabell, hade kommissionen dock ansett sig förpliktad att fullfölja försöken därmed och fördenskull framlagt ett av densamma utarbetat utkast till nya grunder för poängtabell, vilket utkast återfunnes i en vid utlåtandet sasom bilaga 1 fogad promemoria. Denna promemoria hade delgivits vederbörande tullmyndigheter, vilka i därefter avgivna yttranden i allmänhet uttalat, att de nya grunderna innebure ett väsentligt framsteg i förhållande till de vid tidigare tabellers uppgörande tillämpade. Ett par tullkamrar hade emellertid uttalat mera principiella betänkligheter, riktade mot hela tanken på en gemensam tabell för alla tullkamrar. För egen del hade kommissionen kommit till det resultat, att en poängtabell, med vilken omsorg den än uppgjordes, icke kunde tillerkännas en sådan grad av objektivitet eller exakthet, att den erhöles någon avgörande betydelse för lösandet av tullverkets klassificeringsfråga.

De omständigheter, som tidigare föranlett, att en poängtabell lades till grund för klassificeringen, föreläge icke längre. Tullförvaltningarnas personalförhållanden och tullkamrarnas hela arbete hade numera granskats av kommissionen, och den behövliga kontakten med lokalförvaltningen vore för framtiden tryggad genom den nyinrättade personalbyrån. Det syntes då naturligtast att lägga den på detta sätt vunna erfarenheten om de olika tullkamrarna till grund för klassificeringen. Det statistiska materialet borde givetvis härvid icke lämnas obeaktat utan användas såsom komplettering av och stöd för de personliga iakttagelserna.

Ville man använda någon enstaka av de i förslaget till grunder för poängtabell omförmälda faktorerna såsom norm för rangordningen, borde man enligt kommissionens uppfattning snarast välja antalet befattningshavare av olika grader. Man måste nämligen, sedan personalbehovet nu genom kommissionens undersökningar grundligt prövats, vara berättigad anse, att kvantiteten och kvaliteten av en förvaltnings arbete i stort sett kunde avläsas i antalet och graden av de befattningshavare, som föreslagits till anställning vid densamma, ehuruval även en rangordning enligt personalantalet skulle tarva icke få korrigeringar, särskilt för inlands- och gränstullkamrarnas vidkommande. Då en »personalpoäng» emellertid hade sitt värde såsom ett hjälpmedel att pröva det resultat, vartill man på annan väg kommit, hade kommissionen i samband med förslaget till placering för varje särskild förvaltning angivit en sådan poängsiffra, baserad på kommissionens nu avgivna förslag och beräknad på det sätt, att varje manlig ordinarie befattningshavare upptagits med den siffra, som motsvarade hans lönegrad, under det att de kvinnliga ordinarie befattningshavarna hänförts, skrivbiträdena till lönegraden B 1, kontorsbiträdena till lönegraden B 3 och kanslibiträdena till lönegraden B 5 samt upptagits med motsvarande siffror.

Beträffande klassificeringen av tullförvaltartjänsterna ville kommissionen särskilt framhålla, att kustbevakningschefskap — i motsats till gränsbevakningschefskap — icke ansetts böra inverka på en tullförvaltartjänsts klassificering, då detta uppdrag icke vore bundet vid respektive förvaltning, utan hade personlig karaktär. En eventuell ersättning för kustbevakningschefskap syntes följaktligen böra beredas genom ett särskilt arvode, varigenom man

även finge möjlighet att avväga ersättningens storlek efter distriktets särskilda fordringar på kustbevakningschefen.

Enligt kommissionens förslag skulle hänföras:

till klass 1 A: tullförvaltartjänsterna i Hälsingborg, Norrköping, Trälleborg och Gävle;

till klass 1 B: tullförvaltartjänsterna i Sundsvall, Stockholms frihamn, Malmö frihamn, Göteborgs frihamn, Halmstad, Landskrona, Kalmar, Örebro och Borås;

till klass 2: tullförvaltartjänsterna i Strömstad, Karlskrona, Härnösand, Ystad, Åhus, Karlshamn, Luleå, Karlstad, Uppsala, Nyköping, Oskarshamn, Lund, Varberg, Jönköping, Söderhamn, Haparanda, Visby och Linköping;

till klass 3: tullförvaltartjänsterna i Hudiksvall, Lysekil, Charlottenberg, Västerås, Örnsköldsvik, Västervik, Eskilstuna, Uddevalla, Mon, Falun, Storlien, Östersund, Falkenberg, Södertälje, Umeå och Kristinehamn; samt

till klass 4: tullförvaltartjänsterna i Sölvesborg, Ronneby, Skellefteå, Simrishamn, Lidköping, Kiruna, Motala, Marstrand och Piteå.

Från nu gällande klassindelning skiljer sig kommissionens förslag därtutinnan, att

tullförvaltartjänsten i Sundsvall skulle nedflyttas från klass 1 A till klass 1 B;

tullförvaltartjänsterna i Stockholms frihamn, Örebro och Borås uppflyttas från klass 2 till klass 1 B;

tullförvaltartjänsten i Hudiksvall nedflyttas från klass 2 till klass 3;

tullförvaltartjänsten i Linköping uppflyttas från klass 3 till klass 2; samt

tullförvaltartjänsten i Falkenberg uppflyttas från klass 4 till klass 3.

Tullförvaltningarna.

I de av tullförvaltningarna häröver avgivna yttrandena har yrkats, av tullkamrarna i *Sundsvall* och *Hudiksvall*, att tullförvaltartjänsterna därstädes måtte bibehållas i nuvarande klasser;

av tullkammaren i *Halmstad*, att tullförvaltartjänsten därstädes måtte uppflyttas i klass 1 A och att förste kontrollörstjänsten vid tullkammaren måtte utbytas mot en överkontrollörstjänst;

av tullkamrarna i *Karlstad* och *Åhus*, att tullförvaltartjänsterna därstädes måtte uppflyttas i klass 1 B;

av tullkamrarna i *Södertälje*, *Lysekil*, *Uddevalla*, *Örnsköldsvik* och *Östersund*, att tullförvaltartjänsterna därstädes måtte uppflyttas i klass 2; samt

av tullkamrarna i *Sölvesborg*, *Skellefteå* och *Kiruna*, att tullförvaltartjänsterna därstädes måtte uppflyttas i klass 3.

Härjämte har tullkammaren i *Örnsköldsvik* instämt i de av tullkamrarna i *Sundsvall* och *Hudiksvall* gjorda yrkandena samt hemställt, att tullförvaltartjänsten i *Umeå* måtte uppflyttas i klass 2.



Tjänstgöringskommissionen har funnit de salunda gjorda framställningarna icke giva anledning till ändring i det av kommissionen avgivna förslaget.

För egen del har generaltullstyrelsen i detta ämne anfört följande:

Generaltull-  
styrelsen

»Det av tjänstgöringskommissionen framlagda förslag till klassificering av tullförvaltartjänsterna är grundat, förutom på detaljerade statistiska uppgifter om rörelsens omfattning vid tullförvaltningarna — salunda enahanda material, som legat till grund för de tidigare utarbetade poängtabellerna — jämväl på en genom undersökning vid de olika tullplatserna vunnen personlig erfarenhet om göromålen och arbetsförhållandena å desamma. Det lider därför intet tvivel, att en klassificering, uppgjord med stöd av berörda material och personliga iakttagelser, måste anses äga ett visst företräde framför de tidigare, i stort sett allenast på grund av statistiska uppgifter verkställda klassificeringarna. Vid det förhållande, att de av kommissionen ifrågasatta förändringarna i klassificeringen i allt fall icke äro av någon större omfattning, vill det emellertid synas styrelsen, som om den tidigare använda metoden att verkställa klassificeringen huvudsakligen på grundval av poängtabell under normala förhållanden icke kunde anses alltför otillfredsställande, i all synnerhet om vid sadana tabellers upprättande tillämpas de av kommissionen föreslagna grunderna därför, vilka otvivelaktigt innebära en förbättring, som måhända kan ytterligare stärkas. Då, såsom kommissionen antyder, en klassificering av tullförvaltartjänsterna icke lär kunna bestå under obegränsad tid utan måste, ehuru väl icke alltför ofta, revideras samt det icke gärna kan ifrågakomma att vid varje sådan revidering anlita en så vidlyftig apparat som en tjänstgöringskommission, lär enligt styrelsens mening icke någon annan utväg återstå än att i huvudsak stödja klassificeringen på statistiska uppgifter eller, med andra ord, på en poängtabell.

Den mest framträdande bristen i det sätt, varpå klassificeringen ägt rum, torde vara, att poängtabellerna avsett allenast ett enda år och att klassificeringen alltså kommit att stödja sig på förhållanden, som lätteligen kunnat vara av tillfällig natur. Från en sådan brist är tydligen icke heller kommissionens förslag helt fritt; åtminstone har det av alla de tullförvaltningar, som påyrkat ändring i detsamma, framhållits, att de av kommissionen använda uppgifterna om arbetets omfattning avsåge en tidsrymd, år 1923, som icke kunde betraktas såsom ett normalår, och att i allt fall arbetet under den gångna delen av år 1924 mer eller mindre ökats. Även om denna ökning icke i någon större mån förändrat relationen mellan de olika platserna är det dock icke uteslutet, att sådant i något fall kan hava varit förhållandet. Styrelsens uppfattning är, att det för vinnande av en så rättvis klassificering som möjligt är ofrånkomligt, att man därvid äger tillgång till en fortlöpande årlig statistik över rörelsen och arbetet vid de olika tullkammarna; och är det styrelsens avsikt att snarast möjligt verkställa utredning, på vad sätt en sådan statistik — vilken för övrigt även under tiderna mellan de periodvis återkommande revideringarna av klassindelningen skulle vara av stort värde, särskilt för bedömandet av personalbehovet vid tullförvaltningarna — må kunna åstadkommas med lägsta möjliga kostnad samt att i sammanhang därmed jämväl söka finna det lämpligaste sättet att i en poängtabell sammanfatta de statistiska uppgifterna.

Med ovanberörda uppfattning och då, såsom redan nämnts, de av kommissionen verkställda undersökningarna icke givit kommissionen anledning att ifrågasätta några mera vittgående ändringar i klassificeringen, har styrelsen — med hänsyn jämväl till såväl de invändningar mot av kommis-

sionen föreslagna nedflyttningar som de yrkanden om uppflyttning av vissa tullförvaltartjänster utöver vad kommissionen föreslagit, vilka under åberopande av rörelsens och arbetets ökade omfattning under år 1924 framförts av respektive tullkammrar — för sin del ansett det lämpligast, att den nuvarande klassindelningen tills vidare bibehålles, dock med det undantag att tullförvaltartjänsten i Stockholms frihamn i enlighet med kommissionens förslag likställas med tullförvaltartjänsterna i de båda övriga frihamnarna.

Kommissionen anför till stöd för sitt förslag härutinnan, att uppförandet av tullförvaltartjänsten i Stockholms frihamn i klass 2, medan tullförvaltartjänsterna i de båda övriga frihamnarna placerats i klass 1 B, torde hava sammanhängt med den provisoriska karaktären av Stockholms frihamn, men att denna särställning för Stockholms frihamn icke längre hade något fog för sig. I fråga om uppbörden intoge Stockholms frihamn numera den ojämförligt främsta platsen, under det att Malmö frihamn komme långt efter de båda andra. Även i fråga om trafiken torde i de flesta avseenden Malmö frihamn ligga under frihamnarna i Stockholm och Göteborg; dock kunde framhållas, att såväl Malmö som Göteborgs frihamnar varit i verksamhet så kort tid, att allt för vittgående slutsatser icke kunde dragas av nu tillgängliga siffror. För sin del hölle kommissionen före, att den särställning, dessa chefstjänster intoge i förhållande till de övriga tullförvaltningarnas, och de speciella krav, som på grund av frihamnsrörelsens natur borde ställas på deras innehavare och som måhända icke i så hög grad, som fallet vore på andra områden, vore beroende av trafikens omfattning, borde föranleda, att de tre tullförvaltartjänsterna i frihamnarna upptoges i samma klass, vilken icke borde vara lägre än 1 B.

Styrelsen delar obetingat kommissionens uppfattning, att intet giltigt skäl förefunnos för bibehållande av tullförvaltartjänsten i Stockholms frihamn i lägre klass än tullförvaltartjänsterna i Malmö och Göteborgs frihamnar. Såsom kommissionen anført, överstiger rörelsen i Stockholms frihamn väsentligt rörelsen i Malmö frihamn; och den förutvarande provisoriska karaktären av Stockholms frihamn torde numera få anses hava upphört. De mera allmänna skäl, som av kommissionen andragits för att tullförvaltartjänsterna i alla tre frihamnarna likställas ävensom för att tjänsterna icke uppföras i lägre klass än 1 B, synas styrelsen icke kunna jävas.»

Under åberopande av vad sålunda anförts har generaltullstyrelsen hemställt, att tullförvaltartjänsten i Stockholms frihamn måtte uppflyttas från klass 2 till klass 1 B.

Tullför-  
valtarnas  
lönegrads-  
placering

Med avseende å de olika tullförvaltarklassernas lönegradsplacering har tjänstgöringskommissionen anført, att densamma icke ansett sig befogad föreslå någon förändring, ehuru kommissionen icke kunnat undgå att finna den löneställning, de flesta tullförvaltare härigenom erhöles, väl låg såväl i förhållande till övriga tjänster inom tullverket som ock allmänt sett med hänsyn till arten av deras uppgifter och det med deras chefsställning förenade betydande ansvaret.

Frågan om höjning av tullförvaltartjänsternas lönegradsplacering har dessutom framförts dels av åtskilliga tullförvaltningar dels av Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening, som nu upprepat tidigare gjort yrkande, att tullförvaltartjänsterna av klass 4 måtte placeras i 13:e lönegraden och

de övriga tullförvaltarklasserna i respektive 14:e, 15:e, 16:e och 17:e lönegraderna.

Generaltullstyrelsen har i denna fråga fortfarande vidhållit den mening, åt vilken styrelsen givit uttryck i skrivelser till Kungl. Maj:t den 28 oktober 1922 och den 29 september 1923 med förslag till utgiftsstater för tullverket för respektive budgetåren 1923—1924 och 1924—1925, nämligen att tullförvaltartjänsterna över huvud taget erhållit en för låg placering å löneskalan. Med hänsyn dels därtill, att en vid 1922 års riksdag väckt motion om höjning av tullförvaltartjänsternas lönegrader blivit av statsutskottet enhälligt avstyrkt och av riksdagen avslagen, dels till förut omfördälda förhållande, att styrelsen ansett sig icke för närvarande kunna ifrågasätta en allmän revidering av tullförvaltartjänsternas klassificering, har styrelsen likväl funnit sig icke heller böra nu framlägga något förslag om ändring i dessa tjänsters lönegradsplacering.

Såsom den lämnade redogörelsen utvisar, har generaltullstyrelsen på anförda skäl funnit tjänstgöringskommissionens förslag i fråga om tullförvaltartjänsternas klassificering icke böra för närvarande föranleda till någon åtgärd, dock att styrelsen, i likhet med kommissionen, ansett, att tullförvaltartjänsten i Stockholms frihamn bör likställas med tullförvaltartjänsterna i de båda övriga frihamnarna och sålunda uppflyttas från klass 2 till klass 1 B. Departements-  
chefen.

Till denna generaltullstyrelsens uppfattning ansluter jag mig, och anser jag sålunda i likhet med styrelsen lämpligast, att den nuvarande klassindelningen med nyssnämnda undantag tillsvidare bibehålles.

Vad beträffar frågan om tullförvaltarnas lönegradsplacering synes mig med hänsyn till vad generaltullstyrelsen härutinnan anfört anledning till något uttalande från min sida icke föreligga.

### Förslag till utgiftsstater för budgetåret 1925—1926.

Sedan jag sålunda lämnat en redogörelse för tjänstgöringskommissionens särskilda förslag och generaltullstyrelsens utlåtande över förslagen i fråga ävensom angivit min allmänna ställning till desamma, övergår jag nu att närmare redogöra för styrelsens i förberörda skrivelse den 31 oktober 1924 avgivna förslag till reglering av tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1925—1926.

Härvid torde jag för överskådlighetens skull först få erinra om de för innevarande budgetår fastställda staterna för tullverket.

Sedan riksdagen i skrivelse den 23 maj 1924, nr 186, anmält sina beslut i anledning av Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln av 1924 års statsverksproposition gjorda framställning angående tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1924—1925 m. m., har Kungl. Maj:t den 13 juni 1924 för nämnda budgetår för tullverket fastställt följande

## Ordinarie stat.

## A. Avlöningsstat.

## Generaltullstyrelsen.

|  |     |         |
|--|-----|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags-</i> |     |         |
| <i>anslag</i> .....                                    | kr. | 439,000 |
| Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> .....     | »   | 20,000  |
| Arvode till tullverkets ombudsman .....                | »   | 2,000   |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattnings-            |     |         |
| havare m. m., <i>förslagsanslag</i> .....              | »   | 160,000 |

## Tullstaten.

|  |     |                 |
|--|-----|-----------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags-</i> |     |                 |
| <i>anslag</i> .....                                    | kr. | 10,084,000      |
| Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> .....     | »   | 180,000         |
| Arvoden till två laboratorieföreståndare å             |     |                 |
| högst 1,000 respektive 500 kronor, för år              |     |                 |
| räknat ... ..  | »   | 1,500           |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattnings-            |     |                 |
| havare m. m., <i>förslagsanslag</i> .....              | »   | 1,771,000       |
|  |     | kr. 12,657,500. |

## B. Indragnings- och övergångsstat.

|  |     |         |
|--|-----|---------|
| Avlöningar till tjänstemän å indragnings- och övergångs- |     |         |
| stater .....   | kr. | 55,670. |

## C. Pensionsstater.

|   |     |              |
|---|-----|--------------|
| Pensioner till avskedade tjänstemän, <i>förslags-</i> |     |              |
| <i>anslag</i> .....                                   | kr. | 475,000      |
| Pensioner till avlidna tjänstemäns änkor och          |     |              |
| barn, <i>förslagsanslag</i> .....                     | »   | 25,000       |
| Gottgörelse till tullstatens enskilda pensions-       |     |              |
| inrättning för mistade andelar av avlöning            |     |              |
| vid vakanta tjänster .....                            | »   | 13,000       |
|   |     | kr. 513,000. |

## D. Omkostnadsstat.

|  |     |                |
|--|-----|----------------|
| Kostnader för avdömande av tullmål, <i>förslags-</i>         |     |                |
| <i>anslag</i> .....  | kr. | 37,300         |
| Resekostnads- och traktamentsersättningar                    |     |                |
| m. m., <i>förslagsanslag</i> .....                           | »   | 95,000         |
| Hemliga utgifter .....                                       | »   | 4,000          |
| Övriga kostnader för tullverket, <i>förslagsanslag</i> ..... | »   | 1,457,530      |
|  |     | kr. 1,593,830. |
| Summa <i>förslagsanslag</i> kr. 14,820,000.                  |     |                |

I sin merberörda skrivelse den 31 oktober 1924 har nu generaltullstyrelsen, vad till en början

*avlöningsstaten för generaltullstyrelsen*

angår, meddelat, att av de å styrelsens stat för budgetåret 1924—1925 upptagna tjänster följande vore vakanta, nämligen

2 aktuarietjänster å statistiska avdelningen;

1 revisorstjänst å revisionsbyrån;

2 kvinnliga kontorsbiträdestjänster;

1 kvinnlig skrivbiträdestjänst; samt

1 expeditiönsvaktstjänst.

Vidare har styrelsen anfört huvudsakligen följande.

Jämlikt Kungl. Maj:ts vid särskilda tillfällen i november och december månader 1923 samt i januari och oktober månader 1924 meddelade beslut uppehölls samtliga dessa tjänster, med undantag av revisorstjänsten å revisionsbyrån, på förordnande tills vidare. Revisorstjänsten, som blev ledig genom innehavarens död i maj 1924, uppehölls på förordnande intill utgången av därpå följande juni månad, men hade därefter varit lämnad utan vikarie. På grund av vad chefen för finansdepartementet anfört till statsrådsprotokollet den 29 februari 1924 angående berörda tjänst (Kungl. Maj:ts proposition nr 121 angående anslag till statskontoret, kammarrätten, riksräkenskapsverket och allmänna civilförvaltningens lönenämnd sid. 53 och 77) syntes samma tjänst böra med ingången av budgetåret 1925—1926 avföras från styrelsens stat och alltså antalet revisorstjänster i tjänsteförteckningen för sagda budgetår upptagas till 12 i stället för det nuvarande antalet 13.

Av de i tjänsteförteckningen för budgetåret 1924—1925 under lokaltullförvaltningen upptagna 372 kammarskrivartjänsterna vore 11 avsedda för generaltullstyrelsens byråer. Då tullverkets tjänstgöringskommission i sitt betänkande angåve antalet av de för användning hos styrelsen avsedda kammarskrivarna till 13 berodde detta därpå, att två vid tullbehandlingsinspektionen i Stockholm placerade kammarskrivare, som erfordrades för tjänstgöring å tullverkets huvudlaboratorium av kommissionen inräknats i det antal kammarskrivare, som vore avsett för generaltullstyrelsens räkning. Emellertid hade behov av sakkunnigt biträde åt kustbevakningsinspektören visat sig oundgängligt, och hade detta behov blivit tillgodosett på det sätt, att en på indragningsstat uppförd befattningshavare, förutvarande kustbevakningschefen i Hallands samt Göteborgs och Bohus län E. G. D. Mæchel, vilken förordnats att bestrida en av förberörda 372 kammarskrivartjänster, tagits i anspråk såsom biträde åt kustbevakningsinspektören. Då denne syntes vara närmast hänförlig till styrelsen och i allt fall i förteckningen över tullverkets personal upptoges under styrelsen, vore strängt taget 12 av nyssnämnda 372 kammarskrivartjänster tagna i anspråk för styrelsens räkning. Det syntes styrelsen riktigast, att dessa 12 tjänster ock upptoges i personalförteckningen under generaltullstyrelsen. Motsvarande förfaringssätt med för huvudlaboratoriet behövlige kammarskrivartjänster har styrelsen däremot icke funnit anledning ifrågasätta.

Vad härefter den icke-ordinarie personalen hos generaltullstyrelsen beträffade, hade styrelsen hos sig anställda 19 amanuenser, därav 2 förste amanuenser, samt 10 kvinnliga extra ordinarie skrivbiträden, varförutom tjänstgjorde ett växlande antal extra amanuenser och kvinnliga extra skrivbiträden.

Förenämnda amanuenser och extra ordinarie skrivbiträden vore inräknade i det antal av högst 400 extra ordinarie befattningshavare, som jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 november 1923 finge från och med den 1 december samma år tills vidare och intill dess annorlunda bestämdes finnas anställda i tullverket.

Såväl de extra ordinarie som de extra skrivbiträdena fullgjorde, förutom rena skrivgöromål, även i betydande omfattning registrerings- och annat arbete, vilket med fullt skäl kunde anses hänförligt till åtminstone kontorsbiträdesgöromål. Styrelsen ansåge det vara med billighet överensstämmande, att en del av dessa befattningshavare komme i en i någon mån förbättrad ställning i avseende å anställnings- och avlöningsvillkor. En sådan förbättring syntes kunna åstadkommas med en jämförelsevis ringa kostnad för tullverket genom att de extra ordinarie skrivbiträdena uppflyttades till extra ordinarie kontorsbiträden och omkring hälften av de extra skrivbiträdena, vilkas antal utgjorde 22, antoges till extra ordinarie kontorsbiträden.

Någon ändring i fråga om amanuenserna och de extra amanuenserna ansåge sig styrelsen däremot icke böra ifrågasätta.

Då Kungl. Maj:t hittills bestämt antalet extra ordinarie befattningshavare i tullverket, förutsatte styrelsen, att så även för framtiden skulle bli förhållandet. För genomförande av den nyss berörda förändringen i hos styrelsen anställda icke-ordinarie befattningshavares ställning hemställde alltså styrelsen om bemyndigande att för budgetåret 1925—1926 hava hos sig anställda 19 amanuenser och 20 extra ordinarie kvinnliga kontorsbiträden.

I fråga om beräkningen av det i specifikationen till utgiftsstater upptagna förslagsanslaget till lön åt ordinarie befattningshavare hos styrelsen hade styrelsen utgått ifrån medeltalet av de för juli, augusti och september månader år 1924 faktiskt utbetalda lönebeloppen till sagda befattningshavare — med undantag av kammarskrivarna — vilka belopp i medeltal utgjorde 36,619 kronor. Genom multiplikation av denna siffra med 12 erhöles alltså ett belopp av 439,428 kronor för år. Härtill hade lagts de för närvarande av anslaget till lön åt ordinarie befattningshavare vid tullstaten utgående avlöningsbeloppen till 11 av de för styrelsens behov använda 12 kammarskrivare, som enligt styrelsens förslag skulle uppföras å styrelsens stat; till den tolfte, förre kustbevakningschefen Mæchel, vilken, såsom förut nämnts, vore uppförd å indragningsstat, utginge lön av anslaget till avlöningar till tjänstemän å indragnings- och övergångsstater. Medeltalet av lönebeloppen för nyssnämnda tre månader utgjorde 5,231 kronor för månad, motsvarande ett årligt belopp av 62,772 kronor. Med summan av förenämnda båda belopp, 439,428 kronor och 62,772 kronor, eller 502,200 kronor hade anslaget upptagits i specifikationen.

Det under avlöningar till ordinarie tjänstemän anvisade förslagsbeloppet till personliga lönetillägg m. m. ävensom övriga å avlöningsstaten för styrelsen uppförda anslag hade styrelsen, då förut omförmälda av styrelsen föreslagna förändring i fråga om vissa icke-ordinarie befattningshavares ställning icke syntes behöva inverka på beräkningen av anslaget till avlöning åt vissa icke-ordinarie befattningshavare, arvoden åt extra befattningshavare samt gratifikationer, upptagit med de i staten för budgetåret 1924—1925 angivna belopp.

*Departements-  
chefen.*

Vad den av generaltullstyrelsen föreslagna avlöningsstaten för styrelsen angår torde till en början få erinras, att chefen för finansdepartementet vid äskandet av anslag till riksräkenskapsverket och dess verksamhet under budgetåret 1925—1926 (sjunde huvudtiteln, punkt 15), under erinran om det

i propositionen nr 121 vid 1924 års riksdag framlagda förslaget om överflyttande från och med nu ifrågavarande budgetår av en revisorstjänst från generaltullstyrelsens till riksräkenskapsverkets stat — vilket förslag av riksdagen lämnades utan erinran — å sistnämnda stat föreslagit till uppförande ytterligare en revisorsbefattning. I det förslag till ny stat för generaltullstyrelsen, jag nu framlägger, har fördenskull antalet revisorsbefattningar hos generaltullstyrelsen nedsatts från tretton till tolv.

Såsom nämnts har generaltullstyrelsen föreslagit, att av de nu i tjänsteförteckningen för tullverket upptagna kammarskrivarbefattningarna, av vilka elva avsetts för generaltullstyrelsens byråer men i sagda förteckning uppförts under lokaltullförvaltningen, tolv befattningar måtte upptagas å styrelsens stat. Mot den ifrågasatta överflyttningen av elva för styrelsen avsedda befattningar av nu berörda slag har jag icke funnit skäl till erinran, och finner jag mig ävenledes böra tillstyrka överflyttning från lokaltullförvaltningens till styrelsens stat av ännu en kammarskrivarbefattning, avsedd såsom biträde åt kustbevakningsinspektören.

Vad däremot angår den av generaltullstyrelsen föreslagna uppflyttningen i lönegrad av den extra skrivbiträdespersonalen kan jag icke förorda styrelsens förslag i denna del.

Vidkommande slutligen de av styrelsen framlagda beräkningarna av de i staten ingående anslagsposterna har jag icke funnit skäl till annan ändring härutinnan än som föranledes av riksdagens beslut angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden. Detta beslut medför en ökad belastning å anslaget för avlöningar till ordinarie befattningshavare med i runt tal 11,000 kronor. Höjning av anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. synes mig däremot icke erforderlig. Jag föreslår alltså, att förslagsanslaget till avlöningar åt ordinarie befattningshavare hos styrelsen höjes från dess nuvarande belopp, 438,000 kronor, till 513,200 kronor samt att övriga å styrelsens avlöningsstat upptagna anslag uppföras med oförändrade belopp. Jag förutsätter härvid, att, såsom för närvarande är fallet, anslaget för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare ej må överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

Vad härefter beträffar generaltullstyrelsens förslag till

#### *avlöningsstat för tullstaten*

för budgetåret 1925—1926 kan, såsom förut framhållits, styrelsens förslag till »normalstat» icke fullständigt genomföras vid ingången av sagda budgetår. Anledningarna härtill äro dels att för närvarande finnes ett större antal befattningshavare i kontrollörs och tulluppsyningsmans tjänstegrader än som upptagits i förslaget, dels ock det nu befintliga överskottet av extra ordinarie kammarskrivare. Dessa förhållanden hava ock givit anledning till vissa modifikationerna i förslaget. Beträffande dessa modifikationerna och skälen därför har generaltullstyrelsen anfört följande:

»Av de i gällande stat uppförda 115 *kontrollörstjänsterna* äro för närvarande 3 vakanta och uppehållas enligt Kungl. Maj:ts beslut den 5 september 1924 medelst förordnande tills vidare. Antalet kontrollörer utgör alltså nu 112. Då enligt styrelsens förslag till »normalstat» antalet kontrollörstjänster skulle utgöra 107 äro alltså 5 av de nuvarande kontrollörerna övertaliga. För reglering av detta förhållande synes det icke nödvändigt, att någon särskild indragnings- eller övergångsstat fastställes, utan torde regleringen enklast kunna ske på det sätt, att i personalförteckningen för budgetåret 1925—1926 dels antalet kontrollörer anges till 112 med anmärkning att 5 av dessa äro övertaliga och skola vid inträffande ledigheter ersättas med kammarskrivare, dels ock antalet kammarskrivare minskas med 5 eller från det i »normalstaten» upptagna antalet 390 till 385. Vid varje tillfälle, då en avgående kontrollör sålunda ersättes med en kammarskrivare, inträder tydligen en besparing å avlöningsstaten. Regleringen kan måhända icke helt genomföras under budgetåret 1925—1926, men i sådant fall läser intet hinder möta för att i staten för ett eller flera därpå följande budgetår vidtaga motsvarande åtgärder med de ändringar, som betingas av då rådande förhållanden. Skulle tilläventyrs en eller flera av de nuvarande 112 kontrollörerna avgå före ingången av budgetåret 1925—1926 lära den eller de sålunda ledigblivna tjänsterna böra, på grund av Kungl. Maj:ts nyssberörda beslut den 5 september 1924, uppehållas på förordnande till och med utgången av juni månad 1925 och motsvarande antal av de felande 5 kammarskrivartjänsterna tillsättas från och med den 1 juli samma år eller snarast möjligt därefter.

Med det för närvarande befintliga överskottet av *tulluppsyningsmän* skulle förfaras på enahanda sätt. Av det nuvarande antalet tulluppsyningsmäns-tjänster, 477, äro 3 vakanta och uppehållas medelst förordnande tills vidare, varför antalet tulluppsyningsmän utgör 474. Enligt styrelsens förslag till »normalstat» skulle antalet tulluppsyningsmän uppgå till 433; överskottet utgör alltså 41. I personalförteckningen för budgetåret 1925—1926 därför tulluppsyningsmännens antal böra upptagas till 474 med anmärkning att 41 av dessa äro övertaliga och skola vid inträffande ledigheter ersättas med tillsyningsmän, varjämte tillsyningsmännens antal — enligt »normalstaten» 765 — böra minskas med 41 och alltså upptagas till 724.

Ehuru enligt styrelsens förslag till »normalstat» antalet *tullöveruppsyningsmän*, 127, understiger det i nuvarande stat upptagna, 128, med en, läser detta förhållande, då för närvarande 5 tullöveruppsyningsmanstjänster äro vakanta och uppehållas på förordnande, icke påkalla någon särskild åtgärd.

Den andra anledningen till att »normalstaten» icke kan omedelbart tillämpas är, såsom ovan nämnts, det nu befintliga överskottet av extra ordinarie kammarskrivare. Kommissionen beräknar det erforderliga antalet sådana tjänstemän till 50 å 60; det nuvarande antalet utgör 127. Enligt vad kommissionen uttalat måste det — även om en av kommissionen framförd tanke, att en del av dessa skulle såsom en övergångsanordning uppföras å ordinarie stat, icke bliver realiserad — i alla händelser tillses, att fortsatt tjänstgöring beredes samtliga de extra ordinarie kammarskrivare, som icke kunna vinna ordinarie anställning. Detta kan tydligen, såsom kommissionen ock framhåller, ske endast på det sätt, att extra ordinarie kammarskrivare användas för förrättande av göromål, som för framtiden äro avsedda att fullgöras av tullkontorister och kvinnliga biträden, varav i sin ordning följer, att ett motsvarande antal av de nya kontorist- och kvinnliga biträdesbefattningar, som enligt »normalstaten» skulle erfordras för lokal-tullförvaltningens behov, tillsättes först i den mån extra ordinarie kammarskrivare befordras till ordinarie tjänst eller eljest avgå. I detta samman-



hang tillåter styrelsen sig betona, att den tillfälliga anordningen med användandet av extra ordinarie kammarskrivare i stället för tullkontorister och kvinnliga biträden icke blott betingas av skyldig hänsyn till de nuvarande extra ordinarie kammarskrivarna utan även, såsom kommissionen ock framhåller — — —, måste anses vara till fördel för tullverket. Det må ock framhållas, att berörda extra ordinarie kammarskrivare, i betraktande av den stränga gallring av de inträdessökande i tullverket, som ägt rum vid de senaste elevkurserna, samt deras långvariga tjänstgöring, måste anses såsom en mycket värdefull tillgång på högt kvalificerade tjänstemän och att genom befintligheten av dessa tjänstemän, bland annat, den under krigsaren erforderliga utförselkontrollen kunnat vederbörligen upprätthållas, något som eljest näppeligen kunnat ske på ett tillfredsställande sätt.

För bestämmande av det sammanlagda antal tullkontorist- och kvinnliga biträdestjänster, som av nu ifrågakommande anledning icke skulle tillsättas omedelbart vid ingången av budgetåret 1925—1926, måste det undersökas, huru många extra ordinarie kammarskrivare då må vara disponibla för förrättande av göromål, vilka eljest skulle förrättas av nya tullkontorister och kvinnliga biträden. För lokaltullförvaltningens behov äro för närvarande avsedda 360 kammarskrivartjänster, av vilka dock 4 äro vakanta; antalet ordinarie kammarskrivare utgör alltså för närvarande 356. Då det antal kammarskrivare som för lokaltullförvaltningens behov upptagits i styrelsens förslag till stat för nyssnämnda budgetår, utgör 385, skulle alltså 29 extra ordinarie kammarskrivare vinna ordinarie anställning. Härutöver synas i enlighet med kommissionens förslag 15 extra ordinarie kammarskrivare böra avses såsom »landsreserv». Dessa kunna nämligen icke, om de skola fylla sitt ändamål, disponeras för stadigvarande bestridande av göromål, som enligt arbetsplanen eljest ankomma på ordinarie befattningshavare. Då summan av 29 och 15 utgör 44, skulle av de nuvarande 127 extra ordinarie kammarskrivarna återstå ett antal av 83 såsom ersättare för kontorister och kvinnliga biträden, och följaktligen ett motsvarande antal av de i styrelsens förslag till »normalstat» upptagna nya kontorist- och kvinnliga biträdesbefattningarna lämnas otillsatt. Då sammanlagda antalet av dessa befattningar, den nuvarande kontorsskrivarbefattningen icke inberäknad, utgör enligt nu gällande stat 94 och enligt sagda förslag 204, sålunda 110 mera än i gällande stat, skulle alltså av dessa 110 tjänster tillsättas allenast 27 (110—83). Ur ekonomisk synpunkt vore det givetvis för statsverket fördelaktigast, om dessa 27 tjänster tillsattes så att säga nedifrån, med början i skrivbiträdesgraden och först därefter i högre grader. Detta skulle innebära, att 22 nya skrivbiträdesbefattningar (skillnaden mellan de nuvarande 12 och »normalstatens» antal 34) samt 5 av de 39 nya kontorsbiträdesbefattningarna skulle tillsättas men däremot icke någon ny kanslibiträdesbefattning eller tullkontoristtjänst. Förnämligast med hänsyn till önskvärdheten därav, att inrättande av en del av de i »normalstaten» upptagna nya tullkontoristbefattningarna utan för långt uppskov må komma till stånd, har styrelsen dock ansett nu omförmälda förfarande icke böra ifrågakomma utan vill i stället föreslå, att ovanberörda 27 tjänster fördelas med ungefär hälften till tullkontoristgruppen och hälften till de kvinnliga biträdesgrupperna, så att 13 nya tullkontoristtjänster samt 4 nya kanslibiträdes-, 5 nya kontorsbiträdes- och 5 nya skrivbiträdesbefattningar tillsättas. Då antalet av ifrågakommande befattningshavare enligt gällande stat utgör respektive 65, 5, 12 och 12, skulle sålunda i personalförteckningen för budgetåret 1925—1926 upptagas:

78 tullkontorister,

9 kvinnliga kanslibiträden,

17 » kontorsbiträden samt

17 » skrivbiträden,

motsvarande i förhållande till styrelsens förslag till »normalstat» en minskning med:

25 tullkontorister (103—78),

7 kvinnliga kanslibiträden (16—9),

34 » kontorsbiträden (51—17) samt

17 » skrivbiträden (34—17).

Vid avgång genom befordran eller annorledes av i tullverket nu anställd extra ordinarie kammarskrivare — vare sig avgången äger rum före ingången av budgetåret 1925—1926 eller under sagda budgetår — torde i stället en av de otillsatta tullkontorist- eller kvinnliga biträdesbefattningarna böra besättas med ordinarie innehavare, dock givetvis icke till högre antal för varje särskild grupp av dessa befattningshavare än som motsvarar nyss omförmälda skillnad mellan det i »normalstaten» och det i staten för samma budgetår angivna antalet. I överensstämmelse med styrelsens nyss uttalade uppfattning rörande förfarandet vid tillsättandet av ovanberörda 27 tjänster i kontorist- och de kvinnliga biträdesgrupperna torde, enligt styrelsens mening, vid avgång av extra ordinarie kammarskrivare det förfarande böra iakttagas, att i stället för den först avgående extra ordinarie kammarskrivaren tillsättes en tullkontoristtjänst, i stället för den därefter avgående extra ordinarie kammarskrivaren en kvinnlig biträdesbefattning, varvid det synes böra ankomma på generaltullstyrelsen att allt efter omständigheterna bestämma, huruvida en kanslibiträdes-, kontorsbiträdes- eller skrivbiträdesbefattning bör tillsättas, och så vidare varannan gång en tullkontoristtjänst och varannan gång en kvinnlig biträdesbefattning. I regel kommer ett sådant utbyte av en extra ordinarie kammarskrivare mot en tullkontorist eller kvinnligt biträde att medföra besparing för statsverket; någon utgiftsökning torde därigenom icke i något fall kunna uppstå. Åtgärden föranleder dock alltid en överflyttning av utgift från anslaget till arvoden åt vissa icke-ordinarie befattningshavare till anslaget till avlöningar åt ordinarie befattningshavare, vilka emellertid båda äro förslagsanslag.

Föreskrift om iakttagande av nu omförmälda förfarande vid avgång av extra ordinarie kammarskrivare synes lämpligen kunna meddelas genom en anmärkning till personalförteckningen för budgetåret 1925—1926.»

I detta sammanhang torde jag få redogöra för väckt förslag om särskilda arvoden åt tullförvaltare med befäl över kustbevakning.

Chefskap över kustbevakningspersonal utövas för närvarande:

i första kustbevakningsdistriktet av tullförvaltaren i Haparanda;

i andra distriktet av tullförvaltaren i Luleå;

i tredje distriktet av tullförvaltaren i Skellefteå;

i fjärde distriktet av tullförvaltaren i Umeå;

i femte distriktet av tullförvaltaren i Härnösand;

i sjätte distriktet av tullförvaltaren i Sundsvall;

i sjunde distriktet av tullförvaltaren i Gävle;

i åttonde och nionde distrikten av tullbevakningschefen i Stockholm;

i tionde distriktet av tullförvaltaren i Nyköping;

i elfte distriktet av tullförvaltaren i Norrköping;  
i tolfte och trettonde distriktet av tullförvaltaren i Kalmar;  
i fjortonde distriktet av tullförvaltaren i Visby;  
i femtonde distriktet av tullförvaltaren i Karlskrona;  
i sextonde distriktet av tullförvaltaren i Åhus;  
i sjuttonde distriktet av tullförvaltaren i Trälleborg;  
i adertonde distriktet av tullbevakningschefen i Malmö;  
i nittonde distriktet av tullförvaltaren i Hälsingborg;  
i tjugonde distriktet av tullförvaltaren i Halmstad;  
i tjuguförsta distriktet av tullförvaltaren i Varberg;  
i tjuguandra distriktet av tullbevakningschefen i Göteborg;  
i tjugutredje distriktet av tullförvaltaren i Lysekil; samt  
i tjugufjärde distriktet av tullförvaltaren i Strömstad.

Såsom förut omförmålt hade tjänstgöringskommissionen ansett kustbevakningschefskap — i motsats till gränsbevakningschefskap — icke böra inverka på en tullförvaltartjänsts klassificering, då sådant uppdrag icke vore bundet vid respektive förvaltning, utan hade personlig karaktär. En eventuell ersättning för kustbevakningschefskap hade därför synts kommissionen böra beredas genom särskilt arvode, beräknat efter vederbörande distrikts särskilda fordringar på kustbevakningschefen.

Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening har hemställt, att tullförvaltare med chefskap över kustbevakningsdistrikt ävensom de med enahanda chefskap utrustade tullbevakningscheferna i Stockholm, Malmö och Göteborg måtte såsom gottgörelse för ifrågavarande uppdrag erhålla ett särskilt arvode, utgående med lägst 500 kronor för år. Jämväl en eller annan av tullförvaltningarna har ifrågasatt utbetalande av ett sådant arvode.

Innan generaltullstyrelsen yttrat sig i förevarande fråga, har styrelsen erinrat om att enligt såväl generaltullstyrelsens förslag till omorganisation av tullverkets kustbevakning som Kungl. Maj:ts till 1922 års riksdag avlåtna proposition (nr 89) angående godkännande av tullverkets utgiftstater för tiden 1 januari—30 juni 1923 det lokala chefskapet över kustbevakningen skulle, med undantag för viss del av den nordligaste kusten, utövas av särskilt därför avsedda tjänstemän, kustbevakningskontrollörer, men att riksdagen icke bifallit detta förslag utan ansett, att berörda chefskap borde uppdragas åt därför lämpliga tullförvaltare samt tullbevakningscheferna i Stockholm, Malmö och Göteborg. Vid denna frågas behandling inom riksdagen hade framhållits, att överlåtandet av befäl över kustbevakning åt ifrågavarande tjänstemän kunde föranleda, att särskild ersättning härför borde beredas dem.

För egen del har generaltullstyrelsen anført, att då sålunda ett särskilt uppdrag ålagts tullbevakningscheferna och en del tullförvaltare utöver de dessa tjänstemän tillkommande övriga tjänstäligganden, efter vilkas omfång och beskaffenhet deras avlöning syntes hava bestämts, styrelsen funne

det rättvist och billigt, att någon särskild ersättning bereddades dem därför. Befälet över en ofta ganska talrik kustbevakningspersonal innebure redan i och för sig och under vanliga förhållanden särskilt ansvar och särskilda göromål. Under de senaste åren hade emellertid, såsom allmänt vore känt, den olovliga införseln, framför allt av spritdrycker, i hög grad ökats; och organiserandet av kampen mot denna olovliga införsel, som måste betraktas såsom ett mycket allvarligt samhällsont, hade väsentligt ökat ansvaret och göromålen för de tjänstemän, som bekläts med befäl över kustbevakningen. Resultatet av denna kamp vore givetvis i hög grad beroende av det nit och intresse, vederbörande ägnade däråt. Det ville därför synas styrelsen, att beredandet av en särskild ersättning åt dem för ifrågavarande uppdrag icke blott vore en åtgärd av billighet och rättvisa utan även skulle utgöra en välförtjänt uppmuntran till ökat nit i deras ifrågavarande arbete till det allmännas bästa.

En sådan ersättning syntes, efter förslag av generaltullstyrelsen, böra för var och en av förberörda tjugutvå tjänstemän bestämmas av Kungl. Maj:t med hänsyn till respektive distrikts storlek, därstädes anställd kustbevakningspersonals antal samt omfattningen av det arbete, som för- anleddes av befälsuppdraget. Till bestridande av ifrågavarande ersättnings- belopp syntes lämpligen böra under titel »avlöningar till ordinarie tjänste- män» vid tullstaten upptagas ett särskilt förslagsanslag, vilket styrelsen, med utgående från att högsta ersättningsbeloppet skulle vara 800 kronor för år, enligt gjord beräkning, som dock vore av endast mera provisorisk natur, föreslagit till 12,000 kronor.

Styrelsen har alltså hemställt, att till tullbevakningschef eller tullför- valtare, som erhållit uppdrag att vara chef för ett eller flera kustbevak- ningsdistrikt, måtte efter Kungl. Maj:ts bestämmande få såsom ersättning för berörda särskilda uppdrag utbetalas ett årligt arvode, högst 800 kronor, samt att för sådant ändamål måtte i staten för budgetåret 1925—1926 under titel »avlöningar till ordinarie tjänstemän» vid tullstaten uppföras ett förslagsanslag av 12,000 kronor.

Vad härefter den vid kustbevakningen anställda personalen angår har generaltullstyrelsen, trots den enligt styrelsens mening oriktiga proportio- nen mellan ordinarie och icke-ordinarie personal vid kustbevakningen funnit sig icke nu kunna hemställa om någon förändring av den gällande staten för denna bevakning.

Vidkommande slutligen den vid gränsbevakningen anställda personalen har generaltullstyrelsen till en början erinrat, att tjänstgöringskommissio- nen vid behandlingen av frågan om tullpersonalen vid tullkammaren i Haparanda anført, att kommissionen uppmärksammat det relativt stora antalet gränsuppsyningsmän inom Haparanda stads område, uppgående till 15 man, fördelade på 5 posteringar, varav 2 med 9 mans besättning i det omedelbara grannskapet av staden. Ehuru frågan icke direkt fölle inom området för kommissionens uppdrag, hade kommissionen dock ansett

sig böra ifrågasätta, om ej gränsbevakningsuppgifterna å denna del av gränsen vore av sådan art, att de kunde utföras av tillsyningsmän, och om det för övrigt icke ur organisatorisk synpunkt vore lämpligare att ställa all bevakning inom stadsområdet under tullförvaltaren därstädes. Det hade förefallit kommissionen icke uteslutet, att härigenom någon personalbesparing skulle kunna uppnås; i varje fall skulle enligt kommissionens mening, på grund av skillnaden i avlöning vid gränsuppsyningsmanstjänst och tillsyningsmanstjänst, en avlöningsbesparing vinnas.

En ledamot av kommissionen har i afgiven reservation förklarat sig icke kunna dela kommissionens mening, att ifrågavarande åtgärd skulle medföra besparing för tullverket, och till stöd härför anført, bland annat, att personalen därigenom komme att lyda under arbetstidsbestämmelserna för tullverket och att på grund härav en ökning i kostnaden för upprätthållande av erforderlig bevakningstillsyn skulle uppkomma, vilken antagligen skulle överstiga besparingen.

Tullkammaren i Haparanda har, med förmälan att densamma obetingat anslöte sig till kommissionens mening, att all bevakning inom Haparanda stads område borde utövas av tullbevakningspersonal därstädes, vidare anført huvudsakligen följande.

De gränsbevakningsposterings, i vilkas åligganden inginge bevakning av till Haparanda stad hörande områden, vore Haparanda norra och Haparanda södra posterings med en besättning av tre gränsuppsyningsmän i den förra och sex sådana tjänstemän i den senare posterings. Tjänstgörings i Haparanda norra postering fullgjordes uteslutande genom patrulleringar och intet hinder funnes för att en dylik tjänstgöring skulle lika effektivt kunna fullgöras av tullbevakningspersonal i Haparanda. För övrigt bleve posterings helt och hållet överflödig, då den nya väg, som vore avsedd att anläggas mellan Haparanda och Torneå i omedelbar närhet till posterings bevakningsområde, bleve färdig, enär detsamma då komme att vara under ständig tillsyn av tullbevakningen i Haparanda från den vaktstuga, som för dennas räkning komme att uppföras vid den nya vägen. Någon ökning av antalet tillsyningsmän behöfde icke fördenskull vidtagas.

Tjänstgörings inom Haparanda södra postering fullgjordes dels inom statsområdet, dels å gränsen. Den förra tjänstgörings vore av alldeles enahanda beskaffenhet som den vid tullbevakningen i Haparanda förekommande och kunde mycket väl överflyttas dit; dock erfordrades i sådant fall tre nya tillsyningsmän. De sex gränsuppsyningsmännen i denna postering skulle vid sådant förhållande kunna minskas med tre; de övriga tre bleve däremot fortfarande behöfliga för tjänstgörings vid gränsen.

Genom dessa anordningar skulle alltså gränsbevakningspersonalen kunna minskas med sex gränsuppsyningsmän men däremot tullbevakningspersonalen behöva ökas med tre tillsyningsmän; och syntes därav framgå att farhågorna för en kostnadsökning vore obefogade. Bevaknings effektivitet bleve icke heller i någon mån lidande genom anordningarnas genomförande.»

Generaltullstyrelsen har för sin del funnit det av tullkammaren i Haparanda sålunda framlagda förslaget, såsom ägnat att utan minskad effektivitet av bevakningen medföra en viss kostnadsbesparing för tullverket, böra genom-

föras. Då någon gränsuppsyningsmanstjänst icke för närvarande vore vakant, kunde någon åtgärd i berörda syfte icke omedelbart vidtagas, utan måste förändringens genomförande ske successivt i den mån sex inom Haparanda gränsbevakningsdistrikt anställda gränsuppsyningsmän avginge från tjänsten. Styrelsen har dock framhållit, att man härvid icke syntes böra räkna med tvångsförflyttning av gränsuppsyningsmän i nämnda distrikt till inom andra gränsbevakningsdistrikt eventuellt ledigblivande gränsuppsyningsmanstjänster, då nämligen sådan förflyttning till följd av de stora olikheterna i förhållandena inom de olika distrikten i regel finge anses mindre lämplig och därför samt delvis även av hänsyn mot ifrågavarande personal, som i allmänhet vore starkt bunden vid sin hemtrakt, endast i undantagsfall syntes böra förekomma. Förändringen har synts styrelsen lämpligen kunna genomföras på det sätt, att, vid inträffande ledigheter å gränsuppsyningsmanstjänster inom Haparanda gränsbevakningsdistrikt intill ett antal av tre, dessa utbyttes mot tillsyningsmanstjänster vid tullbevakningen i Haparanda, vilkas innehavare skulle ersätta tre av de i Haparanda södra postering tjänstgörande gränsuppsyningsmännen, samt att, vid sedermera inträffande ledigheter å gränsuppsyningsmanstjänster inom distriktet intill ett antal av ytterligare tre, på Kungl. Maj:ts bestämmande finge ankomma, huruvida tjänsterna skulle tills vidare ersättas medelst tillsyningsmans-tjänster, avsedda för Haparanda norra postering, vilka tjänster dock skulle uppehållas allenast medelst förordnande, eller helt indragas. Tillfälle att välja mellan dessa två alternativ syntes böra förefinnas, då enligt vad tullkammaren meddelat, indragning av personalen i sistnämnda postering kunde ske först då den av tullkammaren omförmälda vägen mellan Haparanda och Torneå bleve färdig, men tidpunkten härför nu icke kunde med någon tillförlitlighet bestämmas.

Föreskrift om iakttagande av nu omförmälda förfarande syntes styrelsen, på sätt förut ifrågasatts rörande förfarandet vid befordran eller avgång av extra ordinarie kammar skrivare, lämpligen kunna meddelas i en anmärkning till personalförteckningen för budgetåret 1925—1926.

Beträffande gränsbevakningens stat i övrigt har styrelsen icke haft anledning att ifrågasätta någon förändring.

Slutligen torde jag i detta sammanhang få anmäla, att generaltullstyrelsen i sin merberörda skrivelse den 31 oktober 1924 hemställt, att under budgetåret 1925—1926 måtte få på statsverkets bekostnad uppehållas en tullstation i Nynäshamn med villkor, att trafikaktiebolaget Stockholm—Nynäs enligt de närmare bestämmelser, som meddelades av generaltullstyrelsen, tillhandahölle ej mindre stationen, kostnadsfritt för tullverket, erforderliga expeditions- och vaktlokaler samt behövt varumagasin än även personalen, bestående av en tullöveruppsyningsman och två tullvakter, mot skälig hyra tjänliga bostäder. Styrelsen hemställde, att den för tullstationen erforderliga personalen måtte hänföras till icke-ordinarie befatt-

ningshavare med avlöning enligt de för tjänstemän å extra stat gällande grunder att utgå av det å avlöningsstaten för tullstaten uppförda förslagsanslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.

Vad denna framställning beträffar, torde få erinras om att generaltullstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 september 1923 angående tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1924—1925 hemställde, *dels* att den på trafikaktiebolaget Stockholm—Nynäs' bekostnad anordnade tullstationen i Nynäshamn måtte från och med den 1 juli 1924 i stället bekostas av statsverket under vissa av styrelsen angivna villkor rörande skyldighet för bolaget att tillhandahålla erforderliga expeditions- och vaktlokaler samt varumagasin ävensom mot skälig hyra bostäder för tullpersonalen, *dels ock* att i staten för budgetåret 1924—1925 måtte för stationens räkning uppföras en tullöveruppsyningsmanstjänst och två tullvakttjänster.

Enligt utdrag av protokollet över finansärenden den 2 januari 1924 (bilaga till 1924 års statsverksproposition, sjunde huvudtiteln, sid. 56) tillstyrkte föredragande departementschefen, att tullstationen från den 1 juli 1924 och på av generaltullstyrelsen förordade villkor förändrades till en på tullverkets bekostnad inrättad tullstation, men föreslog på anförda skäl, att den för stationen erforderliga personalen, vilken syntes böra bestämmas på sätt styrelsen ifrågasatt, till en tullöveruppsyningsman och två tullvakter, skulle tillsvidare hänföras till icke-ordinarie befattningshavare med avlöning enligt de för tjänstemän å extra stat gällande grunder, att utgå från anslaget till avlöningar åt vissa icke-ordinarie befattningshavare, arvoden åt extra befattningshavare m. m.

Enligt skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 maj 1924, nr 186, har riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag rörande avlöningsstaten för tullverket, förklarat sig icke finna skäl till erinran vare sig mot storleken av de utav Kungl. Maj:t i fråga om denna stat äskade anslagsbeloppen eller mot de förslag, Kungl. Maj:t i samband därmed framlagt.

Vidkommande härefter beräkningen av de å avlöningsstaten för tullstaten uppförda särskilda anslagen har generaltullstyrelsen, vad först *förslagsanslaget till avlöningar åt ordinarie befattningshavare* angår, anført följande:

»Beräkningen av det i specifikationen till utgiftsstaterna upptagna förslagsanslaget till avlöningar åt ordinarie befattningshavare vid tullstaten har skett på det sätt, att motsvarande anslag för budgetåret 1924—1925 *dels* minskats med sammanlagda avlöningsbeloppen vid det antal tjänster av olika slag, med vilket styrelsens förslag till personalförteckning för budgetåret 1925—1926 understiger det antal tjänster av samma slag, som finnes upptaget i personalförteckningen för budgetåret 1924—1925, *dels* ökats med sammanlagda avlöningsbeloppen vid det antal tjänster av olika slag, varmed förslaget överskjuter antalet av samma tjänster i sistnämnda personalförteckning, dock med undantag för kammarskrivartjänsterna, vilkas antal

ökats med allenast 14. I det nuvarande antalet å lokaltullförvaltningens stat uppförda kammarskrivartjänster, 372, eller — med frånräknande av en kammarskrivartjänst, som, på sätt nämnts vid behandlingen av avlöningsstaten för generaltullstyrelsen, på förordnande uppehålls av en å indragningsstat uppförd befattningshavare och användes för styrelsens räkning — 371, ingå nämligen 11, avsedda för generaltullstyrelsens byråer. För lokaltullförvaltningens räkning återstå alltså för närvarande 360 kammarskrivartjänster, vilket antal enligt styrelsens förslag skulle för budgetåret 1925—1926 ökas till 385, eller med 25. Avlöningen vid nyssberörda 11 kammarskrivartjänster är emellertid inberäknad i det nuvarande anslaget till avlöningar åt ordinarie befattningshavare vid tullstaten. Då, enligt styrelsens här ovan framställda förslag, ifrågavarande kammarskrivartjänster skulle överflyttas till styrelsens stat och avlöningen vid dem inberäknats i anslaget till avlöningar åt ordinarie befattningshavare hos styrelsen, bör följaktligen, vad kammarskrivartjänsterna beträffar, anslaget till avlöningar vid tullstaten ökas med avlöning vid allenast 14 dylika tjänster, eller skillnaden mellan 25 och 11.

Avlöningsbeloppen vid ifrågavarande tjänster, såväl de fråndragna som de tillagda, kunna icke exakt till siffran angivas. Då emellertid flertalet befattningshavare i tullverket är placerat å platser, som tillhöra de tre högsta ortsgrupperna, har styrelsen räknat med avlöningsbeloppen för F-ort. I fråga om löneklass har, där i respektive lönegrad finnas 5 löneklasser, den mellersta valts och, där löneklassernas antal är allenast 4, räknats med medeltalet mellan avlöningen i högsta och avlöningen i lägsta löneklass i lönegraden.

Styrelsens anslagsberäkning har följande utseende.

Anslaget för budgetåret 1924—1925 till avlöningar åt ordinarie befattningshavare vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning utgör ..... kronor 9,900,000

Härför avgår avlöning vid:

|                                      |        |             |           |
|--------------------------------------|--------|-------------|-----------|
| 3 kontrollörstjänster .....          | kronor | 20,475      |           |
| 1 tullöveruppsyningsmanstjänst ..... | »      | 3,960       |           |
| 3 tulluppsyningsmanstjänster .....   | »      | 9,540       | » 33,975  |
|                                      |        | Rest kronor | 9,866,025 |

Härtill kommer avlöning vid:

|                                     |        |              |                |
|-------------------------------------|--------|--------------|----------------|
| 14 kammarskrivartjänster .....      | kronor | 71,820       |                |
| 13 tullkontoristtjänster .....      | »      | 51,480       |                |
| 4 kanslibiträdesbefattningar .....  | »      | 10,890       |                |
| 5 kontorsbiträdesbefattningar ..... | »      | 11,513       |                |
| 5 skrivbiträdesbefattningar .....   | »      | 9,600        |                |
| 3 tullmästartjänster .....          | »      | 14,310       |                |
| 36 tillsyningsmantjänster .....     | »      | 103,680      |                |
| 20 tullvaktjänster .....            | »      | 54,600       | kronor 327,893 |
|                                     |        | Summa kronor | 10,193,918     |

I enlighet härmed har anslaget av styrelsen upptagits till ett avrundat belopp av 10,194,000 kronor.



Beträffande följande å avlöningsstaten för tullstaten uppförda anslag har generaltullstyrelsen anfört:

»Till *felräkningspenningar* är i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget ett förslagsanslag å 14,000 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts brev till generaltullstyrelsen den 6 juni 1924 må felräkningspenningar tills vidare utgå till tullpersonal i uppbördstjänst vid vissa angivna tjänsteställen med ett sammanlagt belopp av 8,580 kronor. Anslaget synes styrelsen lämpligen kunna nedsättas till 10,000 kronor.

I enlighet med styrelsens ovan gjorda hemställan har styrelsen under rubriken *avlöningar till ordinarie tjänstemän* upptagit ett förslagsanslag å 12,000 kronor till *arvoden åt tullbevakningschef eller tullförvaltare, som erhållit uppdrag att vara chef för kustbevakningsdistrikt*.

Förslagsanslaget till *personliga lönetillägg samt ersättning för indragna extra inkomster*, i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget till 80,000 kronor, torde, då utgifterna från anslaget under berörda budgetår nu kunna beräknas till omkring 72,000 kronor samt enligt gällande föreskrifter utgående ersättning för mistade extra inkomster skall successivt minskas under en nio-årsperiod, kunna nedsättas till 64,000 kronor.

I staten för budgetåret 1924—1925 är upptaget ett förslagsanslag av 13,500 kronor till *arvoden åt tullexpeditions- och gränstullstationsföreståndare*. Utgifterna under året för ifrågavarande ändamål kunna beräknas till 14,300 kronor. Med hänsyn härtill och då tilläventyrs en eller annan tullexpedition eller gränstullstation kan komma att ytterligare inrättas — något som enligt gällande instruktion för generaltullstyrelsen ankommer på styrelsen — har styrelsen nu upptagit anslaget till 15,000 kronor.»

Till *arvoden åt vissa icke-ordinarie befattningshavare, arvoden åt extra befattningshavare samt gratifikation*er är i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget ett förslagsanslag av 1,700,000 kronor. Utgifterna för ifrågavarande ändamål hava i runda tal utgjort under budgetåret 1923—1924 2,085,000 kronor samt under senare halvåret 1924 1,240,000 kronor.

Beträffande detta anslag har generaltullstyrelsen anfört i huvudsak:

»Då styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 september 1923 föreslog anslaget till 1,700,000 kronor, stöddes detta förslag på det förhållande, att utgifterna för icke-ordinarie befattningshavares avlöning under första hälften av år 1923 utgjort i runt tal 850,000 kronor. Enär emellertid den vid 1923 års ingång tillgängliga bevakningspersonalen vid lokaltullförvaltningen icke var tillräcklig och därför under första hälften av detta år i stor utsträckning tjänstgöring å övertid måste anlitas för bevakningstjänstens behöriga fullgörande, intill dess efterhand erforderligt antal extra personal utöver den tidigare befintliga hunnit anställas, föranledde alltså redan den grund, efter vilken anslaget beräknades, att detsamma blev för lågt upptaget.

Emellertid hava flera andra faktorer samverkat till att det för innevarande budgetår beräknade anslaget lär bli otillräckligt. Flera av dessa faktorer voro visserligen för handen redan under den tid, som lades till grund för anslagets beräkning; men dels hade dessa faktorer då ännu icke hunnit att visa sin fulla verkan dels hava desamma därefter ökats i styrka. Till det förra slaget höra vissa av de nya avlöningsbestämmelserna, särskilt de, som röra ökad semester samt indragningen av extra inkomsterna för övertids-

tjänstgöring och ersättning för sådan tjänstgöring med ledighet under stadgad tjänstgöringstid; till det senare slaget förnämligast den tilltagande smuglings-  
trafiken och den i allmänhet ökade rörelsen. Härtill har emellertid under innevarande år kommit en ny omständighet, som, vad lokaltullförvaltningen beträffar, väsentligt ökat behovet av bevakningspersonal, nämligen de genom kungörelsen den 28 mars 1924 (nr 60) meddelade bestämmelserna angående tjänstgöringstid för viss personal vid tullverket.

Innan styrelsen går att föreslå beloppet av förevarande anslag för budgetåret 1925—1926, anser styrelsen sig böra redogöra för de förutsättningar, från vilka styrelsen utgått vid anslagets beräkning.

Vad lokaltullförvaltningen beträffar erfordras icke-ordinarie personal dels för kontors- och tullbehandlingsgöromål dels för bevakningsgöromål. För kust- och gränsbevakningens behov är däremot icke-ordinarie personal behövligen endast för bevakningsgöromål.

För kontors- och tullbehandlingsgöromål vid lokaltullförvaltningen har använts, förutom de extra ordinarie kammarskrivarna, ett varierande antal extra befattningshavare, såväl manliga som kvinnliga. Dessa hava uppburit avlöning, de manliga såsom 'extra tullkontorister' enligt sjätte lönegraden i löneplanen för manliga aspiranter och de kvinnliga såsom 'extra skrivbiträden' enligt första lönegraden i löneplanen för kvinnliga aspiranter. Visserligen komme vid bifall till styrelsens nu föreliggande förslag beträffande personalbesättningen vid lokaltullförvaltningen behovet av icke-ordinarie befattningshavare för ifrågavarande göromål att minskas, men styrelsen anser sig dock böra räkna med att omkring ett trettiootal extra befattningshavare fortfarande skall bliva erforderligt för nämnda göromål.

I detta sammanhang torde styrelsen få erinra, att då, på sätt här ovan framhållits, 29 av de nuvarande 127 extra ordinarie kammarskrivarna skulle, vid bifall till styrelsens förslag till stat för budgetåret 1925—1926, vinna ordinarie anställning, det kvarstående antalet sådana tjänstemän skulle minskas till 98.

Med hänsyn till de förhållanden, vilka, enligt vad ovan omförmäls, samverkat till ökning av behovet av bevakningspersonal vid lokaltullförvaltningen och kustbevakningen, har styrelsen funnit sig icke kunna uppskatta antalet av den för bevakningsgöromål vid lokaltullförvaltningen och kustbevakningen erforderliga icke-ordinarie personalen till mindre än i medeltal 560 personer för lokaltullförvaltningen och 260 personer för kustbevakningen.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 13 november 1922 angående avlöningen åt icke-ordinarie personal vid tullverket framhöll styrelsen, att för fullgörande av de arbetsuppgifter, för vilka den ordinarie personalen icke vore tillräcklig, ävensom för vinnande av en tillfredsställande rekrytering av den ordinarie tull- och kustbevakningspersonalen i manskapsgrad krävdes anställande icke blott av extra ordinarie tullvakter och extra ordinarie kustbevakningsbiträden utan även av extra ordinarie tillsyningsmän och extra ordinarie kustvakter. Om styrelsen det oaktat ansåge sig då icke böra för den närmaste framtiden ifrågasätta anställande av extra ordinarie tillsyningsmän och extra ordinarie kustvakter, föranleddes detta av hänsyn till nödvändigheten att under rådande förhållanden den strängaste sparsamhet bleve iakttagen.

Sedermera anförde styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 maj 1923 angående rätt att hava anställda extra ordinarie befattningshavare i tullverket till visst angivet antal, hurusom bevakningstjänst i allt större om-

fattning måst anförtros åt extra personal. Sedan dess har ytterligare ett betydande antal sådan personal måst anställas.

Givet är, att det intresse som det allmänna äger i att hava en palitlig och, såvitt möjligt, effektiv tullbevakning, betänkligt äventyras, om för den ansvarsfulla bevakningstjänsten i allt för stor utsträckning användes personal, vilken är så löst anställd och så lågt avlönad som den nuvarande extra bevakningspersonalen. Arbetet med smugglingens bekämpande är också förenat med personliga risker, vilka en person i den extra befattningshavarens osäkra ställning kan tänkas möta med mindre styrka än tjänstens behöriga tillgodoseende kräver. Behövligheten av en fastare och bättre avlönad ställning för den icke-ordinarie bevakningspersonalen, varav under alla förhållanden för lång tid framåt lär komma att föreligga ett konstant behov, synes därför påtaglig.

Såsom en ur statsverkets synpunkt behövlig och ur personalens synpunkt billig och rättvis förbättring i den icke-ordinarie bevakningspersonalens vid lokaltullförvaltningen och kustbevakningen ställning anser sig styrelsen sålunda böra föreslå, dels att antalet extra ordinarie befattningshavare ökas över det för närvarande förefintliga, åtminstone i sådan utsträckning, att något mer än hälften av hela det enligt vad nyss är sagt i medeltal erforderliga antalet icke-ordinarie befattningshavare kommer att uppföras såsom extra ordinarie tjänstemän, dels att samtliga extra ordinarie befattningshavare hänföras till andra lönegraden såsom extra ordinarie tillsyningsmän, respektive extra ordinarie kustvakter, i stället för, såsom nu är förhållandet, till första lönegraden såsom respektive extra ordinarie tullvakter och extra ordinarie kustbevakningsbiträden. De icke-ordinarie befattningshavare, som alltjämt till betydande omfattning ehuru till skiftande antal en längre tid framåt torde komma att visa sig erforderliga utöver extra ordinarie tillsyningsmän och extra ordinarie kustvakter, synas skäligen fortfarande böra bibehållas såsom extra befattningshavare och hänföras till första lönegraden. Anställande av extra ordinarie befattningshavare jämväl i lägsta lönegraden och av extra befattningshavare i andra lönegraden anser styrelsen böra undvikas, enär en så vidlyftig differentiering av den icke-ordinarie personalen icke torde vara behövlig och dessutom komme att medföra avsevärda besvärigheter av organisatorisk art.

På grund av vad nu anförts anser styrelsen, att, i stället för det nuvarande antalet extra ordinarie tullvakter, eller 178, bör anställas ett antal av 300 extra ordinarie tillsyningsmän och, i stället för det nuvarande antalet extra ordinarie kustbevakningsbiträden, eller 37, ett antal av 140 extra ordinarie kustvakter samt att återstoden av det, enligt vad ovan sagts, i medeltal erforderliga antalet icke-ordinarie befattningshavare, sålunda omkring 260 personer vid lokaltullförvaltningen och omkring 120 personer vid kustbevakningen, fortfarande bör hava anställning såsom respektive extra tullvakter och extra kustbevakningsbiträden.

Den för gränsbevakningen erforderliga icke-ordinarie personalen, extra ordinarie gränsuppsyningsmän och extra gränsuppsyningsmän, har hitintills varit hänförd till tredje lönegraden och någon förändring härutinnan synes icke böra ske. I fråga om denna personal anser styrelsen sig böra räkna med ett antal av 25, därav 20 extra ordinarie gränsuppsyningsmän. För närvarande utgör antalet sådana befattningshavare 19.

Det till avlöning åt ovan avsedda extra ordinarie och extra befattningshavare vid tullstaten erforderliga belopp skulle enligt gällande avlöningsbestämmelser uppgå till omkring 2,247,000 kronor. Härtill skulle, enligt

styrelsens ovan gjorda hemställan, komma avlöning åt en överuppsyningsman och två tullvakter vid tullstationen i Nynäshamn, eller omkring 8,000 kronor. I enlighet härmed har styrelsen upptagit nu förevarande anslag till 2,255,000 kronor, eller 555,000 kronor mera än för innevarande budgetår.

Då, såsom redan tidigare framhållits, styrelsen förutsätter, att antalet extra ordinarie befattningshavare fortfarande skall bestämmas av Kungl. Maj:t hemställer styrelsen, att styrelsen måtte erhålla bemyndigande att för budgetåret 1925—1926 hava i tullverket anställda följande antal extra ordinarie befattningshavare i nedannämnda tjänsteställning, nämligen:

98 extra ordinarie kammarskrivare,  
300 extra ordinarie tillsyningsmän,  
140 extra ordinarie kustvakter samt  
20 extra ordinarie gränsuppsyningsmän;

dock att antalet extra ordinarie kammarskrivare skall minskas i den mån sådana tjänstemän på grund av befordran eller eljest avgå.»

Vad slutligen angår följande två anslag har styrelsen anfört:

»Till *läkarvård och medikamenter samt begravningshjälp* åt icke-ordinarie befattningshavare är i gällande stat uppfört ett förslagsanslag av 7,500 kronor. Med hänsyn till den jämförelsevis ringa omfattning, vari förevarande anslag hittills kommit till användning, har detsamma nu upptagits med allenast 3,000 kronor.

I staten för budgetåret 1924—1925 är upptaget ett förslagsanslag av 50,000 kronor till *ersättning för övertidstjänstgöring*. Utgifterna för detta ändamål hava i runda tal utgjort:

|             |            |       |               |
|-------------|------------|-------|---------------|
| under juli  | månad 1924 | ..... | kronor 19,300 |
| » augusti   | » »        | ..... | » 2,700       |
| » september | » »        | ..... | » 3,000       |

alltså sammanlagt kronor 25,000.

Härvid är dock att märka, att i det under juli månad utbetalta beloppet ingå omkring 15,000 kronor såsom ersättning för övertidstjänstgöring, som förrättats långt tidigare, redan under förra hälften av år 1923. Frändrages detta belopp, återstår alltså för tredje kvartalet 1924 ett belopp i runt tal 10,000 kronor, motsvarande 40,000 kronor för år.

Ifrågavarande anslag torde emellertid av nedan omförmäld anledning böra ökas utöver sistnämnda belopp. Sedan styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 21 juni 1924 hemställt, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga styrelsen att till ordinarie eller extra ordinarie befattningshavare i högst 12:e lönegraden, som förordnats att handhava bestyr med tullbehandling av från utrikes ort ankommande resandes effekter m. m., för sådant bestyr, i den mån detsamma måste förrättas utöver fastställd arbetstid och motsvarande ledighet icke kunde beredas befattningshavaren, utbetala ersättning enligt vissa av styrelsen föreslagna grunder, har Kungl. Maj:t, enligt finansdepartementets skrivelse till generaltullstyrelsen den 12 september 1924, enär det ankommit på styrelsen att med tillämpning av 9 § i kungörelsen den 31 december 1921 (nr 753) med tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för tiden efter 1922 års utgång medgiva utbetalning av övertidsersättning för ifrågavarande bestyr, funnit styrelsens sålunda gjorda framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I sin nyssberörda skrivelse den 21 juni 1924 återopade styrelsen vad den-

samma i förevarande ämne anført och hemställt i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 september 1923 angående tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1924—1925. I sistberörda skrivelse hade styrelsen gjort hemställan om ett särskilt förslagsanslag till belopp av 20,000 kronor för år för gottgörande av ifrågavarande övertidsersättning, varvid till ledning för denna beräkning aberopades, att under åren 1921 och 1922, i enlighet med då gällande bestämmelser, för ändamålet utbetalts respektive 21,725 och 21,635 kronor.

Då emellertid, vid det förhållande att på grund av Kungl. Maj:ts ovanberörda beslut ersättning för övertidstjänstgöring av nu ifrågavarande slag lär kunna utbetalas i samma ordning som ersättning för annan övertidstjänstgöring, jämväl kostnaderna för förstnämnda slag av övertidstjänstgöring böra utgå av förevarande anslag, torde till ovanberörda för anslaget beräknade belopp, 40,000 kronor, böra läggas kostnaden för ersättning för övertidstjänstgöring, som föränledes av bestyr med tullbehandling av passagerareffekter. Med hänsyn till den allttjämt fortgående minskningen av den kammarskrivarutbildade personalens antal och då för ifrågavarande grannlaga och krävande göromål sådan personal måste användas, är det icke uteslutet, att övertidstjänstgöring måste i större omfattning än tidigare tagas i anspråk och styrelsen har därför ansett det nödvändigt att beräkna kostnaden något högre än i sin ovanberörda skrivelse den 29 september 1923, nämligen till 25,000 kronor.

Anslagets hela belopp skulle alltså uppgå till 65,000 kronor.»

I övriga, av mig icke omförmälda anslag å avlöningsstaten för innevarande budgetår har styrelsen icke ifrågasatt någon förändring.

Vad angår avlöningsstaten för tullstaten torde först böra erinras om mitt i det föregående gjorda förslag om uppflyttning av tullförvaltartjänsten i Stockholms frihamn från klass 2 till klass 1 B. *Departements-  
chefen.*

I fråga om antalet övriga tjänster av högre lönegrad än den, till vilken kammarskrivarna äro hänfödda, eller den 9:e, har jag icke att föreslå någon ändring med undantag för tullkontrollörerna.

Vad dessa senare beträffar är, såsom av utredningen i ämnet framgår, antalet i gällande stat uppförda kontrollörstjänster 115, varav 3 äro vakanta. Antalet kontrollörer utgör sålunda för närvarande 112. Enligt tjänstgöringskommissionens förslag till normalstat skulle detta antal nedbringas till 99, under det att enligt generaltullstyrelsens förslag till sådan stat antalet skulle fixeras till 107. Såsom jag i annat sammanhang anført, är jag nu icke beredd att taga definitiv ståndpunkt till vare sig tjänstgöringskommissionens eller generaltullstyrelsens förslag i fråga om normalstat för lokaltullförvaltningen. Försiktigheten erbjuder dock, att man icke nu binder sig för ett större antal tjänster i kontrollörsgraden än som synes vara av förhållandena oavvisligen påkallat. Då jag icke funnit de skäl, generaltullstyrelsen anført för ett bibehållande i fortsättningen av ett större antal kontrollörstjänster än det kommissionen ifrågasatt, övertygande, har jag ansett mig böra stanna för vad kommissionen härutinnan föreslagit. I enlighet härmed skulle alltså av det nuvarande antalet kontrollörstjänster, 112, 13 vara övertaliga. För

reglering av detta förhållande synes, på sätt generaltullstyrelsen föreslagit, någon särskild indragnings- eller övergångsstat icke böra fastställas, utan torde regleringen enklast kunna ske på det sätt, att i personalförteckningen för budgetåret 1925—1926 antalet kontrollörer anges till 112 med anmärkning att 13 av dem äro övertaliga och att dessa befattningar vid inträffande ledighet icke få återbesättas.

Beträffande härefter kammarskrivarbefattningarna å lokaltullförvaltningens stat utgör antalet dylika befattningar för närvarande 372, däri inbegripna dels 12 för generaltullstyrelsens byråer använda dels två för tullverkets huvudlaboratorium i Stockholm avsedda tjänster. Enligt vad jag förut föreslagit, skulle 12 av de nu å berörda stat uppförda tjänsterna upptagas å generaltullstyrelsens stat, vadan antalet ordinarie befattningar å lokaltullförvaltningens stat skulle utgöra 360. Tjänstgöringskommissionen har i sitt förslag till normalstat upptagit antalet av ifrågavarande befattningar till 355, häri inberäknade för huvudlaboratoriet avsedda tjänster men däremot icke sådana för styrelsens räkning. Enligt generaltullstyrelsens förslag till normalstat skulle antalet kammarskrivartjänster bestämmas till 390 och antalet dylika tjänster för budgetåret 1925—1926 utgöra 385. Då man enligt min mening i varje fall icke bör räkna med ett större antal ordinarie kammarskrivare än det nuvarande, har jag i mitt statförslag för sagda budgetår upptagit kammarskrivarbefattningarna till det antal, som skulle återstå, sedan 12 av det nuvarande antalet överflyttats till generaltullstyrelsens stat, eller 360.

Tjänstgöringskommissionens av generaltullstyrelsen biträdda förslag i fråga om antalet tullmästartjänster har jag ansett mig böra tillstyrka.

Vidkommande härefter tullkontoristerna, i nu gällande stat upptagna till ett antal av 65, skulle dessas antal enligt kommissionens förslag bestämmas till 112, enligt styrelsens förslag till normalstat till 103 och enligt styrelsens förslag till stat för nu ifrågavarande budgetår till 78. Styrelsens sistnämnda förslag har jag ansett mig kunna biträda.

Vad tullöveruppsyningsmans- och tulluppsyningsmanstjänsterna angår skulle enligt såväl tjänstgöringskommissionens som generaltullstyrelsens förslag till normalstat båda dessa tjänstemannakategorier kunna till antalet begränsas, den senare i ganska avsevärd mån. Om det ock, på sätt kommissionen anför, icke är möjligt att omedelbart nedbringa antalet av ifrågavarande befattningar till vad kommissionen härutinnan föreslagit, synes detta emellertid enligt min mening inom en nära framtid utan olägenhet kunna ske. För budgetåret 1925—1926 torde man få stanna vid att antalet tullöveruppsyningsmanstjänster, nu 128, begränsas till 127 samt att antalet tulluppsyningsmanstjänster, nu 477, nedsättes till 474. Av dessa senare kunna med all visshet ett fyrtiotal anses övertaliga och böra vid inträffad ledighet ersättas med tillsyningsmän. Tillsviðare torde i enlighet med tjänstgöringskommissionens förslag 43 få anses övertaliga.

Antalet tillsyningsmans- och tullvaktstjänster, i nu gällande stat 688 respektive 111, har i tjänstgöringskommissionens förslag till normalstat upptagits till 745 respektive 133 samt i generaltullstyrelsens förslag till normalstat till 765 respektive 131. I styrelsens förslag till stat för budgetåret 1925—1926 har antalet dylika befattningar upptagits med 724 respektive 131. Även jag har ansett en utökning av ifrågavarande tjänster vara motiverad, dock att jag ansett, att antalet tillsyningsmanstjänster bör begränsas till 700 och antalet tullvaktstjänster till 130. Jag vill erinra om att antalet extra ordinarie tullvakter under senaste halvåret 1924 utgjorde i medeltal 153 samt att antalet extra tullvakter uppgått till i medeltal 453.

Beträffande slutligen de å staten för lokaltullförvaltningen uppförda kvinnliga befattningarna har i fråga om antalet kontorsskrivare — nu 1 — någon ändring icke ifrågasatts vare sig av tjänstgöringskommissionen eller av generaltullstyrelsen, och synes mig ej heller anledning därtill föreligga. Vad däremot kansli-, kontors- och skrivbiträdena angår — nu till antalet respektive 5, 12 och 12 — har antalet ifrågavarande befattningar i tjänstgöringskommissionens förslag till normalstat upptagits till respektive 12, 56 och 37 och i generaltullstyrelsens förslag till normalstat till respektive 16, 51 och 34. I styrelsens förslag till stat för budgetåret 1925—1926 är antalet berörda befattningar uppfört med respektive 9, 17 och 17. Jag har ansett mig böra ansluta mig till detta förslag och vill härvid erinra, att antalet extra skrivbiträden i medeltal under senare halvåret 1924 utgjort 57.

Innan jag härafter övergår till att angiva min ställning till generaltullstyrelsens förslag i fråga om antalet befattningshavare vid kustbevakningen och gränsbevakningen, vill jag angiva min ståndpunkt till den av generaltullstyrelsen väckta frågan om särskilt arvode till tullbevakningschef eller tullförvaltare, som erhållit uppdrag att vara chef för ett eller flera kustbevakningsdistrikt. Då ifrågavarande uppdrag torde få anses i viss mån falla utom befattningshavarnas vanliga uppgifter, har jag icke kunnat fränkänna kravet på särskilt arvode allt fog. Emellertid synes mig förändringen av befattningshavarnas tjänståligganden icke vara av den betydelse, att den med nödvändighet skall medföra en ökning av befattningshavarnas löneförmåner. Efter prövning av alla på frågan inverkande omständigheter har jag funnit mig icke kunna tillstyrka förslaget i fråga.

I fråga om generaltullstyrelsens förslag beträffande den vid kustbevakningen anställda personalen eller att denna personal måtte för nästkommande budgetår upptagas till samma antal som å innevarande års stat har jag icke haft något att erinra.

Vidkommande slutligen den vid gränsbevakningen anställda personalen har någon ändring i antalet av denna personal för nästkommande budgetår icke ifrågasatts. Generaltullstyrelsen har emellertid efter förslag av

tjänstgöringskommissionen på anförda skäl föreslagit, att under viss angiven förutsättning sex gränsuppsyningsmanstjänster inom Haparanda stads område skulle utbytas mot tillsyningsmanstjänster vid tullbevakningen i Haparanda på det sätt, att vid inträffande ledigheter å gränsuppsyningsmanstjänster inom Haparanda gränsbevakningsdistrikt intill ett antal av tre, dessa skulle utbytas mot tillsyningsmanstjänster vid tullbevakningen i Haparanda samt att vid sedermera inträffande ledigheter å gränsuppsyningsmanstjänster inom distriktet intill ett antal av ytterligare tre på Kungl. Maj:ts bestämmande skulle få ankomma, huruvida tjänsterna skulle tills vidare ersättas medelst tillsyningsmanstjänster eller helt indragas. Detta styrelsens förslag har jag ansett mig kunna biträda. Såsom antytts inverkar emellertid förslaget icke på antalet tjänster vid gränsbevakningen för nästkommande budgetår.

Sedan jag sålunda angivit min uppfattning angående antalet ordinarie tjänster, som för nästkommande budgetår synas böra upptagas å tullverkets lokalstat, vill jag uttala min anslutning till styrelsens förslag om fortsatt uppehållande av en tullstation i Nynäshamn på statsverkets bekostnad.

Beträffande härefter beräkningen av de å avlöningsstaten för tullstaten uppförda särskilda förslagsanslagen kunna, såsom generaltullstyrelsen ock framhållit, avlöningsbeloppen vid de tjänster, varom fråga är, såväl de till indragning föreslagna som de till inrättande förordade, icke exakt till siffran angivas. Då emellertid flertalet befattningshavare äro placerade å platser, som tillhöra de tre högsta ortsgrupperna, torde det vara lämpligt att, på sätt styrelsen föreslagit, vid beräkningen utgå från avlöningsbeloppen å F-ort. I fråga om löneklass har styrelsen, såsom nämnts, där i respektive lönegrad finnas fem löneklasser, valt den mellersta och, där löneklassernas antal är allenast fyra, räknat med medeltalet mellan avlöningen i högsta och avlöningen i lägsta lönegraden. Min anslagsberäkning, vid vilken jag följt generaltullstyrelsens beräkningssätt, skulle i enlighet härmed få följande utseende.

Anslaget för budgetåret 1924—1925 till avlöningar åt ordinarie befattningshavare vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakningen utgör ..... kronor 9,900,000

Häriifrån avgår avlöning vid:

|                                      |               |                       |
|--------------------------------------|---------------|-----------------------|
| 3 kontrollörstjänster .....          | kronor 20,475 |                       |
| 12 kammarskrivartjänster .....       | » 61,560      |                       |
| 1 tullöveruppsyningsmanstjänst ..... | » 3,960       |                       |
| 3 tulluppsyningsmanstjänster .....   | » 9,540       | » 95,535              |
|                                      |               | Rest kronor 9,804,465 |



Härtill kommer avlöning vid:

|                               |       |        |        |                |
|-------------------------------|-------|--------|--------|----------------|
| 13 tullkontoristtjänster      | ..... | kronor | 51,480 |                |
| 4 kanslibiträdesbefattningar  | ..... | »      | 10,890 |                |
| 5 kontorsbiträdesbefattningar | ..... | »      | 11,513 |                |
| 5 skrivbiträdesbefattningar   | ..... | »      | 9,600  |                |
| 3 tullmästartjänster          | ..... | »      | 14,310 |                |
| 12 tillsyningsmanstjänster    | ..... | »      | 34,560 |                |
| 19 tullvaktstjänster          | ..... | »      | 51,870 | kronor 184,223 |
| Summa kronor                  |       |        |        | 9,988,688      |

Till detta belopp skulle komma dels kostnaden för uppflyttning av en tullförvaltartjänst från klass 2 till klass 1 B, i runt tal 900 kronor, dels ock kostnaden i anledning av riksdagens beslut angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden, i runt tal 10,000 kronor, vadan förevarande anslag skulle i dess helhet bestämmas till ett avrundat belopp av 10,000,000 kronor eller sålunda 194,000 kronor mindre än generaltullstyrelsen ifrågasatt.

Såsom nämnts har generaltullstyrelsen i sitt förslag upptagit ett anslag å 12,000 kronor till arvoden åt tullbevakningschef eller tullförvaltare, som erhållit uppdrag att vara chef för kustbevakningsdistrikt. På sätt jag förut framhållit, har jag ansett mig icke kunna tillstyrka detta styrelsens förslag.

Styrelsens förslag i fråga om beräkning av anslagen till felräkningspenningar, till personliga lönetillägg samt ersättning för indragna extra-inkomster ävensom till arvoden åt tullexpeditions- och gränstullstationsföreståndare hava icke givit mig anledning till erinran.

Anslaget till arvoden åt vissa icke-ordinarie befattningshavare, arvoden åt extra befattningshavare samt gratifikationer har generaltullstyrelsen föreslagit till 2,255,000 kronor, motsvarande en höjning i förhållande till det nuvarande anslagsbeloppet med icke mindre än 555,000 kronor.

Vad detta anslag beträffar vill jag erinra, att förutvarande chefen för finansdepartementet vid anmälan av generaltullstyrelsens förslag angående anslag för ändamålet i fråga för innevarande budgetår — vilket förslag innebar en ökning av det för budgetåret 1923—1924 anvisade anslaget med 470,000 kronor — med hänsyn till den sålunda ifrågasatta höjningen anförde, att åtgärder för begränsning av de kostnader, som bestredos från anslaget, syntes erforderliga. Departementschefen erinrade, att åtgärder i sådan riktning då redan vidtagits av Kungl. Maj:t. Sålunda hade Kungl. Maj:t genom beslut den 30 november 1923 förklarat, att antalet extra ordinarie befattningshavare vid tullverket finge från och med den 1 december 1923 tills vidare och intill dess annorlunda bestämdes utgöra högst 400, dock att detta antal skulle minskas, i den mån antalet extra ordinarie kammar skrivare på grund av befordran eller eljest nedginge. Med hän-

syn härtill ansåge departementschefen det visserligen kunna ifrågasättas, huruvida icke en reducering av det av generaltullstyrelsen då föreslagna anslagsbeloppet skulle kunna vidtagas. I betraktande av den belastning, som ägt rum å anslaget, och på grund av de upplysningar departementschefen under hand inhämtat från generaltullstyrelsen, ansåg sig departementschefen dock icke kunna föreslå en dylik reducering. Departementschefen förutsatte emellertid, att överskridande av anslaget icke skulle behöva ifrågakomma. Skulle anledning härtill mot förmodan yppa sig, borde generaltullstyrelsen därom göra anmälan hos Kungl. Maj:t med angivande av orsaken till utgiftsökningen.

I skrivelse den 6 februari 1925 har generaltullstyrelsen till åtlydnad av i nu berörda hänseende given föreskrift anmält, att ifrågavarande anslag torde komma att för budgetåret 1924—1925 överskridas.

Styrelsen har härvid — under erinran om de omständigheter, styrelsen i sin skrivelse den 31 oktober 1924 framhållit såsom orsaker till ökat personalbehov — angivit antalet å den extra personal, som under åren 1923 och 1924 tagits i användning för tullverkets olika uppgifter.

Vad till en början anginge behovet av personal för tullbehandlingsgöromål, vilket givetvis påverkades av importens stegring, hade under nedan nämnda tider i medeltal följande antal icke-ordinarie befattningshavare använts, nämligen:

|                             |     |
|-----------------------------|-----|
| 1923: första halvåret ..... | 170 |
| andra halvåret .....        | 167 |
| 1924: första halvåret ..... | 169 |
| andra halvåret .....        | 186 |

Ökningen i trafiken hade i och för sig även stegrat behovet av bevakningspersonal, men den ökade användningen av icke-ordinarie personal hade i än högre grad berott på de i förberörda skrivelse den 31 oktober 1924 omförmälda faktorerna. För att i görligaste mån hålla tillbaka den under senare åren alltmera stegrade smugglingstrafiken hade det sålunda syns ofrånkomligt att högst väsentligt förstärka icke blott kustbevakningen, den s. k. yttre bevakningen, utan även bevakningen i hamnarna, den s. k. inre bevakningen.

I vilken utsträckning tullverket nödgats öka användningen av icke-ordinarie personal för bevakningstjänst framgår av följande tablå, utvisande halvårsvis för åren 1923 och 1924 antalet vid lokalförvaltningen, kustbevakningen och gränsbevakningen i medeltal använd icke-ordinarie bevakningspersonal.

| T i d                 | Antal använd icke-ordinarie bevakningspersonal vid |                 |                  |       |
|-----------------------|--|-----------------|------------------|-------|
|                       | Lokalförvaltningen (den inre bevakningen)          | Kustbevakningen | Gränsbevakningen | Summa |
| 1923                  |  |                 |                  |       |
| Första halvåret ..... | 433  | 141             | 25               | 599   |
| Andra halvåret .....  | 540  | 211             | 25               | 776   |
| 1924                  |  |                 |                  |       |
| Första halvåret ..... | 514  | 204             | 23               | 741   |
| Andra halvåret .....  | 606  | 279             | 27               | 912   |

I fråga om belastningen av anslaget under senaste hälften av år 1924 har generaltullstyrelsen i sin nyssnämnda skrivelse den 6 februari 1925 meddelat, att å detsamma utbetalats omkring 1,240,000 kronor. Ett ej o betydligt överskridande av det för innevarande budgetår anvisade anslaget synes sålunda vara att förvänta.

Generaltullstyrelsen har, såsom nämnts, föreslagit anslagets upptagande för nästkommande budgetår till 2,255,000 kronor. En ökning av anslaget synes ock mig under förhandenvarande förhållanden ofrånkomlig.

En faktor, som i icke ringa mån påverkar den av generaltullstyrelsen föreslagna höjningen av förevarande anslag utgör styrelsens förslag i fråga om den icke-ordinarie bevakningspersonalens vid lokaltullförvaltningen och kustbevakningen ställning i lönehänseende. Styrelsen har sålunda på anförda skäl föreslagit dels att antalet extra ordinarie befattningshavare måtte avsevärt utökas, dels att samtliga extra ordinarie befattningshavare måtte hänföras till andra lönegraden såsom extra ordinarie tillsyningsmän respektive extra ordinarie kustvakter i stället för, såsom nu är förhållandet, till första lönegraden såsom respektive extra ordinarie tullvakter och extra ordinarie kustbevakningsbiträden. Detta styrelsens förslag torde emellertid icke böra i nu förevarande sammanhang vinna sin lösning utan lärers få ankomma på närmare prövning av Kungl. Maj:t. Storleken av den föreslagna utökningen är emellertid ägnad att väcka betänkligheter. Å andra sidan synes det mig angeläget, att bevakningspersonalen beredes en så tryggad ställning, att man av densamma kan förvänta ett tillfredsställande arbete.

Till stöd för en förbättring av den extra personalens ställning har, bland annat, anförts, att arbetet med smuglingens bekämpande vore förenat med personliga risker, vilka en person med en extra befattningshavares osäkra ställning kunde tänkas möta med mindre styrka än tjänstens behöriga tillgodoseende krävde. Beträffande detta spörsmål vill jag dock erinra, att bestämmelserna i kungörelsen den 31 december 1921 (nr 778) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid

statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, medgiva extra befattningshavare i huvudsak samma rätt till läkarvård m. m., som tillkommer extra ordinarie tjänsteman. Jag förutsätter ock, att, där dessa bestämmelser icke äro tillräckliga för beredande av nödig trygghet åt ifrågavarande personal, Kungl. Maj:t må äga i förekommande fall vidtaga de åtgärder, som kunna anses påkallade.

Om jag sålunda anser kravet på en förbättrad ställning för den icke-ordinarie bevakningspersonalen icke kunna helt tillbakavisas, måste å andra sidan största möjliga återhållsamhet iakttagas, när det gäller utökning av personalens antal. En begränsning synes mig här med nödvändighet böra eftersträvas. Till vinnande av detta syfte anser jag mig böra föreslå, att generaltullstyrelsens rätt att disponera ifrågavarande anslag begränsas till anslagssummans belopp. Jag förordar alltså en bestämmelse, att generaltullstyrelsen icke må utan Kungl. Maj:ts medgivande för ifrågavarande ändamål disponera högre belopp än det, varå anslagsposten slutar.

Vad angår storleken av ifrågavarande anslag är, på sätt jag redan antytt, en avsevärd höjning ofrånkomlig. Med hänsyn till den minskning av personalantalet, som jag för min del anser nödvändig och möjlig, torde dock höjningen kunna begränsas till 300,000 kronor och anslaget förty upptagas med ett belopp av 2,000,000 kronor.

Generaltullstyrelsens förslag i fråga om anslagen till läkarvård och mediciner samt begravningshjälp ävensom till ersättning för övertidstjänstgöring liksom styrelsens förslag beträffande å avlöningsstaten uppförda anslag, i vilka ändring icke ifrågasatts, hava ej givit mig anledning till erinran.

#### *Indragnings- och övergångsstater.*

Till avlöningar åt tjänstemän å indragnings- och övergångsstater är i staten för budgetåret 1924—1925 uppfört ett anslag av 55,670 kronor. Beträffande dessa stater har generaltullstyrelsen anfört följande:

»På sätt framgår av den i specifikationen av utgiftsstaterna (bil. 2) införda förteckningen erfordras för dessa stater — sedan en å indragningsstaten för budgetåret 1924—1925 med avlöning av 800 kronor uppförd befattningshavare, kustuppsyningsmannen A. G. Christensson, avgått samt en annan befattningshavare, tullfiskalen G. S. von Zweigbergk, vilken å samma indragningsstat uppförts med en avlöning av 4,250 kronor, enligt Kungl. Maj:ts utslag den 13 september 1923 tillerkänts tredje avlöningsförhöjningen med 400 kronor — ett belopp av 52,050 kronor. Under förutsättning att, liksom skett för innevarande budgetår, Kungl. Maj:t täckes förklara vissa tjänstemän å äldre stat berättigade att komma i åtnjutande av tillfälligt lönetillägg till högst det belopp för år, som genom kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 444) angående tillfälliga lönetillägg åt viss personal vid tullverket blivit bestämt för år 1922 — något varom styrelsen här nedan kommer att göra hemställan — skulle ovanberörda belopp, 52,050 kronor, ökas med 2,820 kronor, motsvarande tillfälligt lönetillägg för en var av de å indragningsstaten uppförda tullfiskalerna med 720 kronor och för kustbevaknings-

chefen E. G. D. Maechel med 660 kronor. Staternas hela belopp skulle alltså utgöra 54,870 kronor.»

Generaltullstyrelsens beräkning av anslaget till indragnings- och övergångs- Departements-  
chefen.  
stater föranleder ingen erinran från min sida.

I detta sammanhang torde jag få anmäla, att generaltullstyrelsen, under hänvisning till ett av Kungl. Maj:t i brev till styrelsen den 13 juni 1924 angående fastställande av tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1924—1925 m. m. lämnat förklarande, hemställt, att sådan å den 31 december 1922 gällande ordinarie stat kvarstående tjänsteman vid tullverket, som ej anmält sig icke vilja övergå på den nya staten, måtte under budgetåret 1925—1926 komma i åtnjutande av tillfälligt lönetillägg till belopp, vilket Kungl. Maj:t, efter förslag av generaltullstyrelsen, prövar stå i lämpligt förhållande till den tjänstgöring, som må komma att krävas av vederbörande, eller Kungl. Maj:t eljest kan finna skäligt, dock icke i något fall till högre belopp, för år räknat, än som genom kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 444) angående tillfälliga lönetillägg åt viss personal vid tullverket för år 1922 blivit bestämt. De för ifrågakvarande ändamål erforderliga medel hava, såsom nyss omförmäts, inberäknats i anslaget till indragnings- och övergångsstater.

Av vad jag nyss anförut i fråga om generaltullstyrelsens förslag till be- Departements-  
chefen.  
räkning av anslaget till indragnings- och övergångsstater framgår, att jag funnit mig böra biträda styrelsens förevarande förslag.

#### *Pensionsstater.*

Till pensioner åt avskedade tjänstemän är i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget ett förslagsanslag av 475,000 kronor. Under budgetåret 1923—1924 uppgingo utgifterna för ifrågakvarande ändamål till i runt tal 533,100 kronor och i medeltal för juli—september månader år 1924 till 46,320 kronor. Med anledning härav har generaltullstyrelsen föreslagit anslagets uppförande med ett till 555,000 kronor förhöjt belopp.

I övriga anslag å pensionsstaterna har någon förändring icke ifrågasatts.

Ej heller beträffande pensionsstaterna har jag någon erinran att göra mot Departements-  
chefen.  
generaltullstyrelsens förslag.

#### *Omkostnadsstaten.*

Vad slutligen beträffar omkostnadsstaten för tullstaten, har generaltullstyrelsen i fråga om följande anslag anförut:

»Till *gottgörelse åt rådhusrätterna för avgörande av tullmål* är i omkostnadsstaten för budgetåret 1924—1925 uppfört ett förslagsanslag av 35,000 kronor. Sådan gottgörelse utgår enligt Kungl. Maj:ts brev den 15 februari 1841 och den 6 april 1858 med ett belopp av femton kronor för varje slut-

ligen avgjort tullmål utöver det antal av sex sådana mål, som ärligen bör av varje rådhusrätt kostnadsfritt för tullverket handläggas och avdömas.

Under budgetåret 1923—1924 har såsom gottgörelse åt rådhusrätterna utbetalts ett belopp av 43,305 kronor, vilket belopp, då gottgörelsen utbetalas i början av varje år för det nästföregående året, motsvarar kostnaden för år 1923. Med hänsyn härtill och till den alltså i stor omfattning bedrivna smugglingen har styrelsen ansett sig icke kunna upptaga anslaget för budgetåret 1925—1926 till lägre belopp än 45,000 kronor.

Under rubriken resekostnads- och traktamentsersättningar m. m. är i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget dels ett förslagsanslag till *ersättning för flyttningskostnad* å 20,000 kronor dels ock ett dylikt anslag till *rese- och traktamentskostnad* å 75,000 kronor. Utgifterna från dessa båda anslag under budgetåret 1923—1924 hava emellertid väsentligt överstigit nyssnämnda belopp; i flyttningskostnad hava utbetalts 41,000 kronor och i rese- och traktamentskostnad 180,000 kronor, allt i runda tal. I sistnämnda utgifter ingå till väsentlig del kostnader för tjänstgöringstraktamenten till befattningshavare under tjänstgöring å annan ort än stationeringsorten eller å vid kustbevakningen använda farkoster; andra mera betydande poster utgöras av kostnader för befattningshavares i styrelsen och tullstaten inspektions- och tjänsteresor samt tjänstemäns resor i och för tullbehandling av resgods å ångfärjelinjen mellan Trälleborg och Sassnitz ävensom å järnvägslinjen över riksgränsen mot Norge m. m.

Vad först anslaget till flyttningskostnad beträffar, torde dock någon höjning av detsamma icke vara behöfvlig. Det höga belopp, vartill utgifterna från detta anslag uppgått under budgetåret 1923—1924, lär i väsentlig mån bero på det stora antal tjänsttillsättningar, som blivit en följd av omorganisationen.

Däremot kan styrelsen icke underlåta att ifrågasätta höjning av anslaget till rese- och traktamentskostnader. Utgifterna från detta anslag under månaderna juli—september 1924 hava i medeltal för månad utgjort i runt tal 13,700 kronor, varför styrelsen funnit anslaget böra upptagas med 165,000 kronor.

Till *underhåll och drift av fortskaffningsmaterie*ll är i staten för budgetåret 1924—1925 uppfört ett förslagsanslag av 184,000 kronor. Utgifterna från detta anslag hava under budgetåret 1923—1924 utgjort i runt tal 134,400 kronor. Icke desto mindre ser styrelsen sig föranlåten att ifrågasätta en betydande höjning av detta anslags belopp. Allt eftersom för bekämpande av smugglingstrafiken särskilda snabbgående farkoster anskaffats, hava utgifterna för drift och underhåll av tullverkets fortskaffningsmaterie ll väsentligt stegrats. Under juli—september månader 1924 hava dessa utgifter i medeltal för månad uppgått till 32,700 kronor, motsvarande en utgift för ett år av omkring 392,000 kronor. Ehuru visserligen bevakningstjänsten under dessa tre månader av året måste bedrivas mera intensivt än vad eljest tidvis är fallet, har dock styrelsen, som här nedan kommer att göra framställning om höjning av det till åtgärder för bekämpande av den olovliga varuinförseln för innevarande budgetår beviljade förslagsanslaget av 150,000 kronor, bland annat i syfte att bliva i tillfälle anskaffa flera snabbgående batar och eventuellt även flygbatar, ansett sig böra föreslå, att det nu ifrågavarande anslaget bestämmes till ett belopp av 400,000 kronor.

I staten för budgetåret 1924—1925 är till *utbildning i tulltjänsten* anslaget ett belopp av 25,000 kronor. Under budgetåret 1923—1924 användes för sådant ändamål ett belopp av omkring 28,700 kronor. Med anled-

ning härav och då frågan om utbildningskurser inom tullverket, i vilket ämne utlatande och förslag avgivits av tillkallade sakkunniga, ännu icke erhållit slutgiltig lösning, har styrelsen upptagit förslagsanslaget till utbildning i tulltjänsten till ett belopp av 30,000 kronor.

Till *beklädnad och beräpning* är i staten för budgetåret 1924—1925 uppfört ett förslagsanslag av 16,000 kronor. Utgifterna för berörda ändamål, bland vilka ingått kostnad för överdragsdräkter och en del pålsar, som ansetts skäligen böra till personalen utlämnas såsom lån för användning i tjänsten, hava under budgetåret 1923—1924 uppgått till omkring 25,000 kronor. Vid sådant förhållande har styrelsen ansett ifrågavarande anslag böra upptagas med sistnämnda belopp.

För bestridande av utgifterna till *beslagarandelar och tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar av böter* är i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget ett förslagsanslag av 90,000 kronor. Under budgetåret 1923—1924 hava emellertid ifrågavarande utgifter uppgått till icke mindre än i runt tal 403,000 kronor. Mot dessa utgifter svarar dock för samma budgetår en inkomst för statsverket av konfiskationer och böter av i runt tal 674,500 kronor; alltså en bibehållen inkomst för statsverket av omkring 271,500 kronor. Då ifrågavarande höga inkomst- och utgiftsbelopp väsentligen bero på verkställda beslag å olovligen infört gods och smuggligen ännu icke synes tendera att minskas, torde anslaget böra upptagas till 400,000 kronor.

I staten för budgetåret 1924—1925 är under rubriken övriga kostnader för tullverket upptaget ett förslagsanslag av 150,000 kronor till *särskilda åtgärder för bekämpande av olovlig varuinförsel m. m.* För samma ändamål var i staten för budgetåret 1923—1924 anslaget ett belopp av 300,000 kronor.

Enligt generaltullstyrelsens motivering för framställningen om detta anslag skulle detsamma användas dels för anställandet av detektivundersökningar för tullverkets räkning, dels för anskaffande av ett antal smärre men snabbgående motorbåtar för kustbevakningens behov, dels slutligen för kustbevakningspersonalens utrustande med kikare och pistoler.

Då styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 september 1923 angående tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1924—1925 gjorde framställning om anslag för samma ändamål i staten för nämnda budgetår, åberopade styrelsen nyssomförmälda motivering samt anförde vidare, bland annat, att styrelsen ansåge det oundgängligt, att anslag för avlönande av detektiver fortfarande funnes till styrelsens förfogande, samt att det vore av synnerlig vikt, ej mindre att styrelsens förfoganderätt över anslaget icke begränsades så, att anslaget endast finge användas för detta eller överhuvud taget för något eller några särskilt bestämda ändamål, än även att anslaget vore så tilltaget, att detsamma gäve styrelsen en viss handlingsfrihet även i fråga om utgifter från detsamma. De personer, som befattade sig med den organiserade olovliga varuinförseln, ådagalade nämligen en mycket stor uppfinningsrikhet i fråga om nya metoder och förfogade ofta över betydande ekonomiska resurser; och kampen mot den organiserade smugglingen måste, för att hava någon utsikt till framgång, rätta sig efter de använda metoderna, varför utgifter kunde komma i fråga, vilka icke kunde på förhand beräknas. Det kunde bliva nödvändigt att använda någon del av det anslag, som bleve beviljat för budgetåret 1924—1925, till anskaffande av snabbgående motorbåtar och av telefon åt en del kust- eller gränsbevakningsposter.

De förhållanden, som föranlett statsmakterna att för innevarande och näst-förutgångna budgetår bevilja anslag för nu ifrågavarande ändamål, äro allttjämt

för handen och hava snarare vunnit än förlorat i styrka. Savitt styrelsen kan döma, finnes icke heller någon utsikt, att dessa förhållanden skola inom den närmaste framtiden undergå någon sådan förändring, att ett anslag för ifrågasvarande ändamål skulle bliva obehövt för budgetåret 1925—1926. Snarare synes allt giva vid handen, att den fortsatta kampen mot den olovliga varuinförseln kommer att kräva ökade anslag för sagda tidsperiod. Styrelsen tillåter sig i detta sammanhang erinra om vad riksdagens revisorer i sin under innevarande år avgivna berättelse anført rörande åtgärder mot smuglingen och vad styrelsen i anledning därav andragit i utlåtande till Kungl. Maj:t den 26 september 1924.

Revisorerna hade i huvudsak anført, att den främsta förutsättningen för en verksam strid mot spritsmuglingen syntes vara, att tullverket hade till sitt förfogande ett tillräckligt antal snabbgående batar av erforderlig sjövärdighet och av beskaffenhet att bereda personalen nöjaktig bekvämlighet vid en längre tids vistelse ombord, att en synnerligen god hjälp för spaningsarbetets effektivitet vore, att spaning från luften komme till användning, för vilket ändamål det vore önskvärt, att ett eller annat av flottans flygplan till en början försöksvis ställdes till kustbevakningens förfogande, att kampen mot smuggeltrafiken sannolikt skulle bliva vida mer framgångsrik, därest flottan tillhörande fartyg kunde användas för bevakningstjänst, särskilt i sådana trakter, där spritlastade fartyg uppehölle sig, från vilka sprit avhämtades och ilandfördes av snabbgående smärre batar; samt att det vore önskvärt, att genom internationella överenskommelser någon utväg erbjödes till hävande av de hinder, som mötte mot ett ingripande från myndigheternas sida mot utländska fartyg, vilka utanför territorialgränsen tillhandahöll sprit åt smugglare.

I sitt nyssberörda utlåtande häröver anförde generaltullstyrelsen i huvudsak följande.

De för tullverket anskaffade nya bevakningsbatarna, särskilt de, som hade mycket stor fart, hade visat sig vara till stor nytta för stävjande av smugling. För att fylla sitt ändamål borde emellertid batarna, förutom att de vore snabbgående, dels erbjuda personalen tillräcklig bekvämlighet dels besitta erforderlig sjövärdighet. Då alla dessa egenskaper vore svåra att förena i en båt av lämplig storlek, måste batar av flera olika typer komma till användning, varför det för styrelsen vore en angelägenhet av vikt att med stöd av erfarenheterna från den hittills anskaffade och med flera eller färre brister behäftade batmaterielen söka utveckla de typer, som visade sig lämpade efter förhållandena inom de olika patrulleringsområdena.

Flygbatar skulle sannolikt för vissa kuststräckor bliva en värdefull komplettering av den fortskaffningsmaterieell, som nu användes i kampen mot smuglingen, om det också vore en svaghet, att flygmaterielen endast vore användbar vid dagsljus. Det vore utan tvivel synnerligen lämpligt, om genom lån från flottan av dylik materieell jämte erforderlig personal erfarenhet kunde vinnas, huruvida och i vad man flygbatar kunde vara lämpliga att användas till smuglingens bekämpande.

För bevakning av utom territorialgränsen liggande spritfartyg, varigenom betydande avbräck skulle kunna tillfogas smuglingstrafiken, skulle emellertid erfordras sjögående batar till så stort antal, att en dylik båt kunde avdelas till varje fartyg. För närvarande förfogade tullverket endast över en sådan båt, som, enligt uppgift med gott resultat, haft till aliggande att förhindra svenska batar att besöka spritfartygen. En annan förutsättning för att dylik bevakning skulle bliva effektiv vore emellertid, att tullpersonalen vore i till-



fälle att även a internationellt vatten preja och uppbunga svenska batar, som haft beröring med sprittfartygen. Härvid uppkomme givetvis fråga om obligatorisk inregistrering och märkning även av sadana batar, som nu ej vore underkastade sadana bestämmelser.

Det vore säkerligen lämpligt, att, sasom av revisorerna förordats, tullverket linge fran flottan disponera för nyssnämnda bevakning lämplig materiell jämte erforderlig personal. Vid gott resultat av sadana försöksanordningar borde det ankomma pa styrelsen att med stöd av salunda vunnen erfarenhet lata uppgöra förslag till anskaffande av den materiell, varav tullverket skulle hava behov för berörda ändamål.

Ett synnerligen verksamt medel för smugglingens stävjande vore givetvis, om genom internationella överenskommelser de stater, fran vilka spritvaror företrädesvis utfördes, kunde tillförbindas att förbjuda utförsel av sadana varor, sa snart det finnes anledning antaga, att varan vore avsedd att olovligen införas i annat land.

Slutligen ville styrelsen framhålla, att en enligt de antydda riktlinjerna mer eller mindre genomförd förstärkning av kustbevakningen givetvis komme att medföra ökade kostnader för statsverket och att därför varje atgärd av berörda slag städe måste prövas med aktgivande pa densammas ekonomiska sida. Styrelsen förväntade sig fa tillfälle att framdeles till närmare behandling upptaga ifragavarande spörsmål och att därvid framlägga den utredning och de förslag, som kunde anses betingade av förhållandena.

Vad styrelsen salunda anförde dels i ovanberörda skrivelse den 29 september 1923 angående tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1924—1925 dels i nyss omförmälda utlåtande av den 26 september 1924 giver styrelsen anledning att nu föresla upptagande även i staten för budgetåret 1925—1926 av ett förslagsanslag till särskilda åtgärder för bekämpande av olovlig varuinförsel m. m. De undersökningar och försöksanordningar av i nyssberörda utlåtande antydd beskaffenhet, vilka kunna komma till stand, utexperimenterandet och anskaffandet av lämplig batmateriell, eventuella försök med flygbatar m. m. torde betinga ganska avsevärda kostnader; och styrelsen anser sig därför icke kunna föresla anslaget till lägre belopp än 300,000 kronor. Styrelsen tillåter sig även nu framhålla angelägenheten av att styrelsen beträffande användningen av anslaget ma erhålla all den rörelsefrihet, som må vara erforderlig för att kampen mot smugglingen ma kunna rättas efter de av smugglarna använda metoderna.

Under erinran, hurusom av 1922 års riksdag för inköp av sex tulljagare beviljats ett belopp av 286,800 kronor, upptaget i ett anslag till inköp av fortskaffningsmateriell för tull- och kustbevakningen, men att något motsvarande anslag icke funnits uppfört i staterna för budgetåren 1923—1924 och 1924—1925, anser styrelsen sig böra här omförmäla anledningen därtill, att något särskilt anslag till inköp av fortskaffningsmateriell för kustbevakningen icke nu ifrågasättes. I ovanberörda skrivelse den 29 september 1923 anförde styrelsen, att, ehuru styrelsen icke då, innan prövning av de under byggnad varande tullkryssarna (tulljagarna) kunnat verkställas, kunde definitivt uttala sig, huruvida de tullkryssare, som ytterligare kunde komma att anskaffas, borde till beskaffenheten överensstämma med de under byggnad varande, styrelsen dock, för att icke genomförandet av kustbevakningens omorganisation skulle mer än nödvändigt vore uppskjutas, ansett sig icke böra underlåta att hemställa om anslag för ytterligare sex tullkryssare. Anslagets belopp föreslogs av styrelsen till 300,000 kronor. Kungl. Maj:t biträdde sa till vida denna styrelsens hemställan, att i propositionen till

1924 års riksdag upptogs ett anslag av 180,000 kronor till anskaffande av ytterligare fyra tullkryssare utöver de sex, till vilka anslag beviljats av 1922 års riksdag. 1924 års riksdag fann sig emellertid, då någon närmare erfarenhet om tullkryssarnas lämplighet icke vore för handen och då någon direkt olägenhet av ett uppskov med nyanskaffning av sådana fartyg icke torde föreligga, icke kunna bifalla Kungl. Maj:ts berörda förslag.

De sex tullkryssare, till vilka, såsom nyss nämnts, anslag beviljats av 1922 års riksdag, äro numera samtliga i bruk. Ehuru styrelsen icke tilltror sig att redan nu, efter den relativt korta tid åtminstone en del av dem använts, uttala något definitivt omdöme om desamma, torde det dock vara otvivelaktigt, att tullkryssarna, vilka ju äro avsedda för kustbevakningens behov under normala förhållanden, icke fylla de anspråk, framför allt med avseende å fart och delvis även å sjövärdighet, vilka i vissa fall måste ställas på den båtmateriell, som erfordras för bekämpandet av smugglingen i dess nuvarande former och omfattning. Vid sådant förhållande och då enligt styrelsens mening huvudvikten för närvarande måste läggas på att vidtaga sådana åtgärder och anskaffa sådan båtmateriell, som den nuvarande smugglingstrafiken nödvändiggör, har styrelsen ansett någon nyanskaffning av tullkryssare icke heller under budgetåret 1925—1926 böra ifrågakomma.

Till *diverse utgifter* är i staten för budgetåret 1924—1925 upptaget ett förslagsanslag av 171,210 kronor. Utgifterna från berörda anslag under budgetåret 1923—1924 hava utgjort i runt tal 181,000 kronor. Bland dessa utgifter förekomma emellertid vissa, som varit av tillfällig beskaffenhet, och till vilka hänsyn vid nu förevarande beräkning icke torde behöva tagas. Da dessa utgifter, bland vilka kostnaderna för tullverkets numera upplösta tjänstgöringskommission ingå med över 51,000 kronor, sammanlagt utgöra omkring 60,000 kronor, har styrelsen ansett anslaget böra uppföras med 120,000 kronor, eller, för jämnande av staternas slutsumma med 119,810 kronor.

Styrelsen anser sig böra omförmäla, att av anslaget till diverse utgifter bestritts kostnad för inköp av spårvagns- eller färjepoletter, som utdelats till bevakningspersonalen å tre tullplatser, där avstånden till vissa tjänstgöringsplatser äro mera betydande eller förhållandena eljest synt påkalla, att en sådan förmån skäligen bör beredas personalen. Så är förhållandet i Stockholm för personal, som beordras till tjänstgöring i frihamnen eller Värtahamnen m. fl. platser, i Göteborg för personal, som har att tjänstgöra å norra sidan av Göta älv, samt i Ronneby, där avståndet från staden till redan, varest tullhuset är beläget, utgör omkring 4 kilometer. Kostnaderna för ifrågavarande poletter uppgingo under år 1923—1924 till omkring 8,700 kronor. Vad Stockholm beträffar har förhållandet tidigare, i styrelsens skrivelse den 26 november 1919 angående uppförande av bostadshus för tullverkets vid Värtahamnen stationerade personal (se Kungl. Maj:ts proposition till 1920 års riksdag, nr 323, sid. 3), anmälts hos Kungl. Maj:t.»

Övriga anslag å omkostnadsstaten har styrelsen upptagit med de i staten för budgetåret 1924—1925 bestämda belopp.

*Departements-  
chefen.*

Såsom av det anförda framgår, skulle vid bifall till generaltullstyrelsens förslag, i vad detsamma avser omkostnadsstaten för tullverket, samtliga de anslag, i vilka ändring ifrågasatts, med undantag av anslaget till diverse utgifter, undergå höjning. Anslagen till underhåll och drift av fortskaffnings-

materiell samt till rese- och traktamentskostnader skulle salunda mer än fördubblas, i det att det förra, nu 184,000 kronor, skulle bestämmas till 400,000 kronor och det senare, nu 75,000 kronor, sättas till 165,000 kronor, anslaget till beslagarandelar samt till tullstatens enskilda pensionsinrättningsandelar av böter, nu 90,000 kronor, skulle bestämmas till 400,000 kronor och anslaget till särskilda åtgärder för bekämpande av olovlig varuinförsel m. m., nu 150,000 kronor, skulle fördubblas. Vad beträffar de tre övriga anslagen, i vilka jämkning föreslagits, nämligen anslagen till gottgörelse åt rådhusrätterna för avgörande av tullmal, till utbildning i tulltjänsten samt till beklädnad och beväpning, äro de ifrågasatta höjningarna av mindre betydighet, eller respektive 10,000, 5,000 och 9,000 kronor.

Vid den prövning, jag ägnat generaltullstyrelsens förslag i denna del, har jag vad nu först angår de föreslagna höjningarna av anslagen till underhåll och drift av fortskaffningsmateriell samt till särskilda åtgärder för bekämpande av olovlig varuinförsel m. m., vilka anslagskrav äga ett visst samband med varandra, icke kunnat undgå att hysa stark tvekan, huruvida dessa höjningar kunna anses vara av förhållandena oavvisligen påkallade.

Generaltullstyrelsen har till stöd för sitt förslag i fråga om sistberörda anslag anfört, att de förhållanden, som föranlett statsmakterna att för innevarande och nästföregångna budgetår bevilja anslag för ändamålet, alltfjämt vore för handen och snarare vunnit än förlorat i styrka. Att smuggling, särskilt av spritdrycker, alltfortfarande och i stor utsträckning pågår, torde ock vara allmänt känt. Emellertid torde jag få erinra om, att särskilda åtgärder för smugglingstrafikens hämmande på andra vägar, än varom nu är fråga, under senaste tid vidtagits. Genom lagen den 20 juni 1924 med särskilda bestämmelser angående olovlig befattningsmed spritdrycker och vin har det straffrättsliga ingripandet mot spritsmugglingen i hög grad skärpts. Såvitt hittills kunnat bedömas, hava ock verkningarna av den nya lagstiftningen varit gynnsamma. Emellertid framhölls vid lagens tillkomst, att full effektivitet i bekämpandet av den olovliga spritinförseln knappast stode att vinna, med mindre överenskommelse träffades staterna emellan att ömsesidigt understödja varandra i denna kamp, och ansågs sådan överenskommelse böra gå ut på dels åtgärder i syfte att genom kontroll å utförseln av rusdrycker från ett land hindra tillförseln därav till ett annat, dels ömsesidigt erkännande av varje stats rätt att jämväl utanför sin territorialvattensgräns undersöka och beslagtaga smugglarfartyg. Ett steg i denna riktning utgjorde den i Hälsingfors efter inbjudan av Finlands regering under sistlidet år hållna konferensen för överläggningar om åtgärder mot spritsmuggling, vid vilken konferens de delegerade enade sig om att hos sina regeringar anbefalla till antagande ett vid konferensen utarbetat förslag till konvention i ämnet. I fråga om det närmare innehållet av detta förslag, som jag i annat sammanhang underställt Kungl. Maj:ts prövning, torde jag nu icke behöva redogöra utan vill jag blott erinra, att Kungl. Maj:ts godkännande skett med förbehåll om ratifikation under villkor av

riksdagens bifall. I propositionen nr 89 har ock förslag i ämnet förelagts riksdagen.

Såsom ett led i åtgärderna för spritsmugglingens bekämpande torde jag jämväl få nämna, att även från enskilt håll initiativ tagits i sådant syfte.

Jag har nyss nämnt, att, såvitt hittills kunnat bedömas, verkningarna av förberörda lag den 20 juni 1924 varit gynnsamma. Likaså vill jag erinra, att jag vid anmälan inför Kungl. Maj:t av förenämnda förslag till konvention med vissa stater såsom min mening uttalade, att det syntes mig icke vara tvivel underkastat, att tillkomsten av en dylik konvention i överensstämmelse med förslaget verksamt skulle bidra till bekämpandet av spritsmugglingen på samma gång som en fast grundval skulle läggas för ett vidgat, internationellt samarbete till förhindrande av denna olovliga hantering.

Under förutsättning att riksdagen godkänner nu ifrågavarande konventionsförslag synas mig alltså goda förhoppningar förefinnas, att smugglingstrafiken skall allt mer kunna stävjas, och synes enligt min mening — även om på grund av denna konvention en starkare yttre tullbevakning än den nu befintliga erfordras — i avvaktan på närmare erfarenhet angående resultatet av ifrågavarande åtgärder anslagshöjningarna kunna begränsas till lägre belopp än vad generaltullstyrelsen ifrågasatt. Det synes mig nödvändigt, att allt göres för att hålla kostnaderna nere utan att dock asidosätta kravet på ett tillfredsställande skydd mot smugglingstrafiken. Jag torde ock i detta sammanhang få erinra om att de under sommaren 1924 samlade riksdagens revisorer framhållit, att kampen mot smugglingstrafiken sannolikt skulle bli vida mer framgångsrik, därest flottan tillhörande fartyg kunde användas för bevakningstjänst samt att en synnerligen god hjälp för spaningsarbetets effektivitet vore, att spaning från luften komme till användning, för vilket ändamål det ansetts önskvärt, att ett eller annat av flottans flygplan till en början försöksvis ställdes till kustbevakningens förfogande. Vad sålunda ifrågasatts synes mig värt allt beaktande, och torde fördensskull dessa spörsmål böra närmare undersökas.

På grund av vad jag sålunda anför, och då, enligt mitt förmenande, någon större nyanskaffning av materiell icke torde böra vidtagas, förrän närmare erfarenhet om nödvändigheten härav vunnits, har jag ansett mig kunna föreslå, att anslaget till underhåll och drift av fortskaffningsmateriell bestämmes till 300,000 kronor samt att anslaget till särskilda åtgärder för bekämpande av olovlig varuinförsel begränsas till 200,000 kronor. Jag förutsätter ock härvid, att det sistnämnda anslaget icke utan särskilt medgivande av Kungl. Maj:t må av generaltullstyrelsen överskridas.

Vidkommande härefter de två anslag i övrigt, i vilka någon mera avsevärd förhöjning ifrågasatts, nämligen anslagen till rese- och traktamentskostnader och till beslagarandelar samt tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar i böter har jag med hänsyn till belastningssiffrorna för sistförflutna budgetåret

funnit mig icke kunna motsätta mig generaltullstyrelsens förslag härutinnan. Jag tillstyrker alltså, att det förstnämnda anslaget uppföres med 165,000 kronor och att det senare bestämmes till 400,000 kronor.

Vad slutligen angår de anslag, i vilka, enligt vad förut nämnts, mindre jämkningar ifrågasatts, ävensom övriga nu å omkostnadsstaten upptagna, till uppförande med oförändrade belopp föreslagna anslag, har jag icke funnit skäl till erinran mot vad generaltullstyrelsen föreslagit.

Enligt generaltullstyrelsens förslag skulle tullverkets ordinarie utgiftsstater för budgetåret 1925—1926 komma att utvisa följande slutsummor:

|  |                   |
|--|-------------------|
| avlöningsstaten .....                    | kronor 13,574,700 |
| indragnings- och övergångsstaterna ..... | » 54,870          |
| pensionsstaterna .....                   | » 593,000         |
| omkostnadsstaten .....                   | » 2,332,430       |
| Summa kronor 16,555,000.                 |                   |

Motsvarande belopp för budgetåret 1924—1925 uppgå till:

|  |                   |
|--|-------------------|
| för avlöningsstaten .....                  | kronor 12,657,500 |
| » indragnings- och övergångsstaterna ..... | » 55,670          |
| » pensionsstaterna .....                   | » 513,000         |
| » omkostnadsstaten .....                   | » 1,593,830       |
| Summa kronor 14,820,000.                   |                   |

Slutsumman av staterna för budgetåret 1925—1926 skulle alltså överstiga motsvarande slutsumma för budgetåret 1924—1925 med 1,735,000 kronor, vari dock ingår ett belopp av 310,000 kronor, motsvarande ökningen av det bland övriga kostnader för tullverket upptagna förslagsanslaget till beslagarandelar samt tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar av böter. Då detta belopp icke utgör någon verklig utgift utan utgår av till tullverket influten inkomst, skulle den verkliga utgiftsökningen belöpa sig till 1,425,000 kronor.

Innan jag med iakttagande av vad jag i skilda hänseenden förordat, framlägger förslag angående fastställande av tullverkets utgiftsstater för budgetåret 1925—1926, anhåller jag emellertid att få för Kungl. Maj:t anmäla ett vid 1924 års riksdag upptaget spörsmål om beredande av en del ytterligare förmåner åt vissa grupper av befattningshavare vid tullverket.

### **Beredande av ytterligare förmåner åt vissa grupper befattningshavare vid tullverket.**

I motioner vid 1924 års riksdag hemställdes, bland annat,

*dels* att riksdagen måtte besluta, att stadgandet i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 368) under B, punkt 3, stycket 3, måtte utsträckas att omfatta en

var, som före 1917 års utgång antagits till e. o. kammarskrivare vid lokal-tullförvaltningen och som med eller efter ingången av år 1923 vunnit eller vinner befordran till ordinarie kammarskrivare,

*dels* att riksdagen måtte besluta att tillerkänna tulltjänsteman, som omedelbart före det nu gällande avlöningsreglementets ikraftträdande var förordnad å tjänst på tullverkets extra stat eller i omedelbar eller medelbar succession efter å sådan tjänst förordnad tjänsteman eller å tjänst, som jämlikt Kungl. Maj:ts beslut skolat, i avvidan på tullverkets omorganisation, icke besättas med ordinarie innehavare utan uppehållas på förordnande, eller i omedelbar eller medelbar succession efter sålunda förordnad tjänsteman,

rätt att icke lida minskning i honom förut tillkommande förmån i fråga om semester, varvid en månad alltid skall räknas som 30 dagar,

rätt till avlöningsbelopp, som omförmäles i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 369) (s. k. övergångsavlöning) samt

rätt till personligt dyrtidstillägg enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 356) och den 15 juni 1923 (nr 265);

*dels ock* att riksdagen måtte besluta att även för tidsperioden den 1 juli 1920—30 juni 1921 tillerkänna tjänstemän i tullverket, förordnade å tjänst på extra stat eller i omedelbar eller medelbar succession efter å sådan tjänst förordnade tjänstemän, ålderstillägg i enlighet med de bestämmelser, som under sagda tid tillämpats å tullverkets ordinarie tjänstemän.

Under erinran, hurusom statsutskottet ansåg sig icke kunna tillstyrka nämnda förslag och att riksdagen ställde sig på samma ståndpunkt men att under debatten i andra kammaren uttalats önskvärdheten av att utredning verkställdes angående möjligheten att tillerkänna ifrågavarande befattningshavare förmåner av förberörda slag, anmodade förutvarande chefen för finansdepartementet generaltullstyrelsen att så snart ske kunde verkställa och till finansdepartementet inkomma med utredning, i vilka fall och — där det gällde kontanta löneförmåner — med vilka belopp nyss angivna förmåner skulle hava utgått, därest desamma varit tillerkända de i motionerna avsedda grupper av befattningshavare; och borde därvid kostnaderna för personliga dyrtidstillägg avse *dels* tiden 1 januari—30 juni 1923, *dels* budgetåret 1923—1924, *dels ock* budgetåret 1924—1925.

Tillika anmodade departementschefen styrelsen att avgiva yttrande huruvida och i vad mån här avsedda förmåner ansåges böra tillerkännas ifrågavarande befattningshavare, därvid hänsyn borde tagas jämväl till de konsekvenser, som skulle kunna uppstå för andra delar av statsförvaltningen genom en utsträckning av förmånerna i fråga om tullverket.

I anledning härav har styrelsen med skrivelse den 19 november 1924 inkommit med utredning i berörda hänseenden.

Vad då först beträffar utsträckningen av den genom kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 368) medgivna förmånen för vissa kammarskrivare får jag erinra, att nämnda förmån, som tillkommit på initiativ av riksdagens stats-

Ett extra  
ålderstill-  
lägg till  
kammars-  
krivare.

utskott, av riksdagen i skrivelse den 7 juni 1922, nr 276, motiverades på följande sätt:

»Den nya löneställning, som kommer att beredas kammarskrivare, kan även anses innefatta gottgörelse för den i jämförelse med flera andra verks personal längre extratiden för dessa, särskilt som den nya organisationen måste genom att lämna möjlighet till snabbare befordran leda till väsentlig minskning av denna tid. Endast för de nuvarande å ordinarie eller extra stat uppförda kammarskrivare gestalta sig förhållandena ogynnsammare härutinnan. Det synes därför riksdagen skäligt, att en förbättring av deras ställning i den nya organisationen åstadkommes. Denna förbättring anser riksdagen böra ske fullt fristående och bestå däri, att rätt lämnas envar dylik kammarskrivare, som övergår på den nya staten, att sedan han med tillämpning jämväl av avlöningsreglementets bestämmelser om tillgodoräknande av tjänstetid kan anses hava tillhört den för kammarskrivarbefattning avsedda lönegradens högsta löneklass i sex år bliva uppflyttad i närmast högre löneklass inom närliggande lönegrad, såsom om denna senare löneklass tillhörde den för kammarskrivare bestämda lönegraden. Den här åsyftade förmånen bör emellertid icke få avse den, som först från och med den 1 januari 1923 tillträder kammarskrivarbefattning.»

Sedermera hemställde styrelsen för Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening i en till generaltullstyrelsen inkommen skrivelse, att berörda förmån måtte utsträckas att gälla envar, som före utgången av år 1917 antagits till e. o. kammarskrivare vid tullverkets lokalförvaltning eller i generaltullstyrelsens byråer. Därvid anförde föreningen, efter att hava erinrat om riksdagens här förut intagna uttalanden, huvudsakligen följande.

Beträffande två kategorier tjänstemän, vilka icke skulle komma i åtnjutande av förmånen, vore någon sådan avkortning av extratiden, som av riksdagen omförmäls, icke för handen och kunde ej heller påräknas. Den ena av dessa kategorier utgjordes av de e. o. kammarskrivare, som förordnats att bestrida kammarskrivartjänst i omedelbar eller medelbar succession efter å extra stat förordnad tjänsteman. Den andra kategorien bestode av de i tullverket anställda äldre e. o. kammarskrivarna. Medan extratiden för ett flertal å ordinarie stat uppförda kammarskrivare uppginge till omkring 8 år — i några fall till endast 6 å 7 år — vore densamma för de i succession förordnade i övervägande flertalet fall omkring 10 år eller därutöver; och det kunde redan nu med full visshet konstateras, att extratiden för de äldre e. o. kammarskrivarna jämväl komme att uppgå till 10 år eller sannolikt överstiga denna tid.

Nämnda framställning behandlades av generaltullstyrelsen i samband med avgivande av förslag till utgiftsstat för tullverket för budgetåret 1923—1924. Därvid anförde styrelsen, att även enligt styrelsens mening kunde göras gällande, att ett förbiseende ägt rum av det förhållande, att en del dåvarande e. o. tjänstemän i avseende å extratidens långvarighet befunne sig i ett minst lika ogynnsamt läge som de dåvarande kammarskrivarna å ordinarie och extra stat. Styrelsen tillstyrkte därför den gjorda framställningen, dock endast såvitt rörde de personer, som före utgången av år 1917 antagits till e. o. kammarskrivare vid tullverkets lokalförvaltning. Vad där-

emot anginge de före sagda tidpunkt antagna e. o. kammarskrivarna å styrelsens byråer, ansåge styrelsen, att på grund av såväl beskaffenheten av deras tjänstgöring som den dagliga tjänstgöringstidens längd i regel icke samma skäl förelåge för beviljande åt dem av ifrågavarande förmån som åt e. o. kammarskrivarna vid lokaltullförvaltningen.

Vid behandlingen av styrelsens berörda förslag yttrade föredragande departementschefen (1923 års statsverksproposition, punkt 25, sid. 55), att, även om skäl kunde åberopas för en mindre snäv gräns i nu ifrågavarande hänseende, han ansåge sig med hänsyn till riksdagens nyss berörda uttalande icke böra föreslå någon utsträckning av förmånen i fråga.

Efter att hava erinrat om sin nyss omförmälda framställning i statförslaget för budgetåret 1923—1924 har generaltullstyrelsen i sin nu förevarande skrivelse anført följande:

»Den framställning, som motionsvis gjordes i förevarande avseende vid 1924 års riksdag, innebär sålunda ett återupprepande av den hemställan, generaltullstyrelsen gjorde vid avgivande av sitt ovannämnda statförslag. De skäl, som då föranledde styrelsen att göra sådan hemställan, äro enligt styrelsens mening allt fortfarande för handen, och den erfarenhet, som efter omorganisationens genomförande vunnits beträffande extratiden för de e. o. kammarskrivarna, har ytterligare givit stöd för befogenheten av att utsträcka nämnda förmån till de äldre e. o. kammarskrivarna. Riksdagens antagande, att den nya organisationen skulle genom att lämna möjlighet till snabbare befordran leda till väsentlig avkortning av extratiden, har nämligen hittills icke motsvarats av verkligheten. Generaltullstyrelsen har också vid flera tillfällen och senast i sin den 31 oktober 1924 till Kungl. Maj:t avlätna skrivelse med förslag till utgiftsstater för tullverket för budgetåret 1925—1926 givit uttryck åt den bekymmersamma ställning, vari de äldre e. o. kammarskrivarna befinna sig i fråga om utsikterna att vinna befordran. Efter ingången av år 1923 och hittills hava 38 e. o. kammarskrivare och 1 extra kammarskrivare befordrats till ordinarie kammarskrivare. Dessa voro antagna till e. o. kammarskrivare 3 år 1907, 2 år 1908, 2 år 1909, 4 år 1911, 15 år 1912, 7 år 1913 5 år 1914 och 1 år 1917. Vad åter angår de nuvarande e. o. kammarskrivarna vid lokaltullförvaltningen, som antagits i sådan egenskap före utgången av år 1917 och huvudsakligen ägna sig åt tullverkets tjänst, äro dessa antagna i tullverkets tjänst, 1 år 1886, 1 år 1902, 1 år 1908, 1 år 1909, 10 år 1912, 4 år 1913, 23 år 1914, 26 år 1915, 16 år 1916 och 6 år 1917. De flesta av de före utgången av år 1917 antagna e. o. kammarskrivarna hava före antagningen måst genomgå en av tullverket anordnad tio månaders utbildningskurs. Om, såsom styrelsen i senaste statförslaget beräknat, den årliga avgången av e. o. kammarskrivare är 13, torde härav framgå, att extratiden för de e. o. kammarskrivare, till vilka den förmån, varom nu är fråga, skulle utsträckas, kan antagas bliva oskäligt lång och i varje fall icke komma att understiga motsvarande tid för flertalet av de kammarskrivare, som kommit i åtnjutande av förmånen. Styrelsen finner därför allt fortfarande, att en utsträckning av förmånen till de e. o. kammarskrivare, som före utgången av år 1917 antagits vid lokaltullförvaltningen, skulle stå i full överensstämmelse med de grunder, som varit för riksdagen bestämmande vid medgivandet av förmånen i fråga.



Med hänsyn till den egenartade ställning i fråga om anställnings- och tjänstgöringsförhållanden, vari de e. o. kammarskrivarna före omorganisationen befunnit sig, samt de ogynnsamma befordringsutsikterna för dem håller styrelsen det icke för sannolikt, att en utsträckning av förmånen, på sätt ovan angivits, skulle kunna med fog åberopas till stöd för liknande yrkanden från tjänstemän inom andra förvaltningsgrenar.»

Någon exakt beräkning av det sammanlagda kostnadsbelopp, som ifrågasvarande förmån skulle betinga, har generaltullstyrelsen ansett icke kunna verkställas.

Vad därefter angår frågan om rätten att i samband med löneregleringens genomförande icke lida minskning i förut medgiven semesterförmån har generaltullstyrelsen anfört huvudsakligen följande.

Semester-  
förmån.

Av den verkställda utredningen hade framgått, att ett medgivande av sådan rätt för ifrågasvarande grupper befattningshavare icke skulle hava någon större räckvidd och att medgivandet i varje fall skulle förlora sin betydelse inom jämförelsevis ganska kort tid. Då det vidare i allmänhet torde hava förhållit sig så, att extrastatstjänstemän och därmed likställda befattningshavare ägt tillgodonjuta samma förmåner i fråga om semester som motsvarande ordinarie tjänstemän, även om full likställighet i avlöningshänseende icke varit rådande mellan dem, samt dylik förmån torde hava medgivits jämväl dem, som förordnats att bestrida av Kungl. Maj:t provisoriskt inrättade befattningar, syntes det ingalunda oantagligt, att, om den nu ifrågasvarande förmånen beträffande semester beviljades tullpersonal, tjänstemän inom andra förvaltningsgrenar skulle under åberopande härav kunna framställa befogade yrkanden om erhållande av samma förmån. På grund härav hade styrelsen funnit sig icke kunna tillstyrka, att nu ifrågasvarande förmån, som beträffande ordinarie tjänstemän i tullverket medgivits av Kungl. Maj:t genom brev den 27 oktober 1922, beviljades jämväl övriga, här avsedda grupper befattningshavare.

För den händelse emellertid Kungl. Maj:t skulle finna sådan förmån böra medgivas, torde densamma i varje fall icke böra komma annan tjänsteman till godo än den, som från och med år 1923 konstituerats till ordinarie tjänst i tullverket.

Beträffande frågan om rätt för vissa grupper icke-ordinarie befattningshavare i tullverket att komma i åtnjutande av övergångsavlöning ävensom, i förekommande fall, personliga dyrtidstillägg och ytterligare ålderstillägg har i de i dessa ämnen väckta motionerna till stöd härför åberopats den likställighet i avlöningshänseende, som tidigare förefunnits i förhållande till motsvarande tjänstemän å ordinarie stat.

Övergångs-  
avlöning,  
personliga  
dyrtidstill-  
lägg,  
ålderstill-  
lägg.

Vad rätten till övergångsavlöning beträffar, tillerkändes de ordinarie tjänstemännen vid tullverket vid övergången till det nya lönesystemet rätt att uppbära ett belopp, motsvarande vad vederbörande skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehade, i förskott uppburit för januari månad 1923, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, en förmån, som icke tillerkänts icke-ordinarie befattningshavare. Vidare hava de ordinarie tjänstemännen till skillnad från de

icke-ordinarie vid övergången till det nya lönesystemet tillerkänts rätt till personliga dyrtidstillägg, därest för någon löneinkomsten jämte dyrtidstillägg understiger vad som skulle utgjort befattningshavarens löneinkomst närmast före övergången till den nya lönestaten jämte dyrtidstillägg enligt de för oreglerade verk stadgade grunderna. Vad slutligen rätten till ytterligare ålders- tillägg angår, hava tjänstemännen å extra stat vid tullverket och deras succedenter först från och med den 1 juli 1921 kommit i åtnjutande av den förmån, som genom kungörelsen den 7 maj 1920 (nr 212) med vissa bestämmelser angående ålderstillägg för civila befattningshavare i statens tjänst tillerkändes de ordinarie tjänstemännen från och med den 1 juli 1920.

Sedan generaltullstyrelsen framhållit, att likställighet i avlöningshänseende förut förefunnits mellan ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare vid tullverket, har styrelsen i denna fråga anfört följande:

»Det kan under sådana förhållanden för den härav berörda tullpersonalen synas anmärkningsvärt, att denna likställighet i fortsättningen icke blivit i alla avseenden genomförd, i det att vissa avlöningsförmåner, som kommit den ordinarie personalen till godo, icke samtidigt tillerkänts motsvarande icke-ordinarie befattningshavare. Ur synpunkten av denna personals intressen skulle styrelsen därför gärna se, att förmånerna i fråga beviljades. Då emellertid styrelsen jämlikt erhållen föreskrift haft att taga i övervägande de konsekvenser, som en utsträckning av förmånerna till ifrågasvarande tjänstemannagrupper inom tullverket skulle kunna medföra för andra grenar av statsförvaltningen, har styrelsen icke blivit övertygad därom, att yrkanden om erhållande av samma förmåner icke skulle kunna med visst fog framföras även från andra tjänstemannagrupper. Huruvida därvid lika starka skäl skulle kunna åberopas som i fråga om tullverkets personal, är ett spörsmål, varom styrelsen icke tilltror sig att göra något bestämt uttalande.

Därest beviljande av nu ifrågasvarande kontanta avlöningsförmåner skulle av Kungl. Maj:t anses vara befogat, lära desamma å ena sidan icke böra utsträckas att gälla samtliga de befattningshavare, som angivas i riksdagsmotionerna, men å andra sidan böra omfatta även vissa andra tjänstemannagrupper, som icke eller åtminstone icke uttryckligen avses i motionerna; och får styrelsen härutinnan anföra följande.

Ovan har framhållits, att antalet ordinarie tjänstemän år 1923 inom de kategorier, inom vilka extrastatstjänster voro upptagna å 1922 års stat, med ett par undantag utan nämnvärd betydelse, översteg antalet befattningar inom motsvarande kategorier å ordinarie och extra stat för år 1922. De tjänstemän, som voro förordnade å extrastatstjänster vid 1922 års utgång, konstituerades också — med undantag av en tjänsteman, som återgick till ordinarie tjänst inom samma lönegrad som extrastatstjänsten — från och med år 1923 till ordinarie befattningar, vilka merendels motsvarade dem, som vederbörande uppehöll vid utgången av år 1922. Dessa förhållanden torde häntyda på att extrastatsbefattningarna voro betingade av ett stadigvarande behov. Anledningen till att de icke tidigare upptagits å ordinarie stat torde vara att söka i det arbete med tullverkets omorganisation, som påbörjades redan 1914 men vann sin avslutning först vid 1922 års riksdag.

Beträffande åter de tjänstemän, som uppehöll vakantsatta tjänster, var förhållandet delvis ett annat, i det att dessa bestredo befattningar, om vilkas

indragning eller förändring fraga blivit väckt. Också hava ett stort antal av dessa tjänstemän — i flertalet fall sådana, som bestritt tjänster vid kustbevakningen — från och med år 1923 återgått till de befattningar, som de förut innehaft. Till följd av att vakantsättningen av tjänster vid kustbevakningen beslöts redan år 1916, blev emellertid ett oproportionerligt stort antal av dylika tjänster uppehållna allenast medelst förordnande. Ehuru ett betydande antal av de förordnanden, som meddelats att uppehålla ledigblivna tjänster vid kustbevakningen, måste anses hava redan från början varit av tillfällig natur, och sådant förordnande icke grundat något som helst anspråk på befordran till ordinarie tjänst, inträdde emellertid jämväl vid kustbevakningen så småningom det förhållandet, att ett visst antal tjänster, som under vanliga förhållanden hade bort besättas med ordinarie innehavare, vid utgången av år 1922 uppehöllos allenast medelst förordnande.

Vad slutligen angår succedenterna, voro visserligen de förordnanden, som av dem uppehöllos, icke av samma stadigvarande beskaffenhet som förordnandena å extrastatstjänster och å vakantsatta tjänster. Då tjänsteman, som förordnats å extrastatstjänst eller å vakantsatt befattning, befördrades eller eljest frånträdde förordnandet, återgick nämligen i regel den i succession efter honom förordnade tjänstemannen till den ordinarie eller extraordinarie anställning, som han innehade före tillträddandet av förordnandet. I övrigt hade succedenterna samma ställning som de tjänstemän, vilkas befattningar de uppehöll. Enligt styrelsens mening föreligga därför icke giltiga skäl för att, vid ett eventuellt medgivande av ifrågavarande förmåner, utesluta samtliga succedenter.

Att ur synpunkten av vilka befattningar betingats av ett stadigvarande behov draga gränsen mellan dem, som borde och dem som icke borde komma i åtnjutande av förmånerna i fråga, är givetvis mycket vanskligt. De åberopade synpunkterna torde bliva, om icke fullständigt så dock i huvudsak beaktade, därest rätt till övergångsavlöning och personliga dyrtidstillägg tillerkännes allenast de till ifrågavarande kategorier hörande tjänstemän, vilka konstituerats till ordinarie befattningar från och med år 1923. Beträffande rätten till ålderstillägg för extrastatstjänstemän och succedenter efter dem för tiden den 1 juli 1920—30 juni 1921 synes däremot icke föreligga anledning att göra en sådan begränsning, som dessutom skulle få ringa betydelse, enär de flesta av nu ifrågavarande tjänstemän med några få undantag från och med år 1923 eller tidigare tillträtt ordinarie befattningar i tullverket.

Å andra sidan torde, såsom ovan antytts, en eventuell utsträckning av förmånerna böra omfatta även vissa andra tjänstemannagrupper än dem, som uttryckligen angivas i riksdagsmotionerna.

Till en början böra de tjänstemän, som vid 1922 års utgång bestredo tjänster å tilläggsstat för samma år, ävensom succedenter efter dem innefattas i ett eventuellt medgivande av rätt till övergångsavlöning och personliga dyrtidstillägg.

Med avseende å ovan berörda av Kungl. Maj:t i regeringsrätten meddelade utslag<sup>1</sup> torde vidare jämväl de tjänstemän, som under tiden den 1 juli 1920—30 juni 1921 uppehållit sådana tjänster, vilka på grund av särskilda bestämmelser tillsatts allenast medelst förordnande tills vidare, ävensom succedenter efter dem böra i fråga om rätt till ålderstillägg under nämnda

<sup>1</sup> Avser Kungl. Maj:ts utslag den 3 november 1922 i anledning av besvär av en e. o. kammar-skrivare att på grund av förordnande å ordinarie kammarskrivartjänst komma i åtnjutande av avlöningsförhöjning enligt kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 445).

period likställas med extrastatstjänstemännen och deras succedenter. Även de flesta av dessa tjänstemän hava tillträtt ordinarie befattning från och med år 1923 eller tidigare. Under ett sådant medgivande skulle då inbegripas — förutom de tjänstemän, som mot åtnjutande av samtliga till vederbörande tjänster hörande avlöningsförmåner varit förordnade å tjänster hos generaltullstyrelsen, vid lokalförvaltningen och vid gränsbevakningen, samt den tjänsteman, som uppehållit befattningen som kustbevakningschef i Skåne och Blekinge, ävensom succedenter efter dem — dels två e. o. kammar-skrivare, som bestritt kammar-skrivartjänst i succession efter tillförordnade tullförvaltaren i Vadstena, dels ock de tjänstemän, som på förordnande uppehållit tjänster vid kustbevakningen. Beträffande sistnämnda grupp tjänstemän torde emellertid, såsom ovan närmare utvecklats, frågan, huruvida de i avseende å rätt till alderstillägg för tiden från och med den 1 juli 1921 kunna anses likställda med de ordinarie tjänstemännen, icke vara slutgiltigt avgjord. Däremot synes förmånen knappast böra tillgodokomma de tjänstemän, som uppehållit ovanberörda tjänster vid tullförvaltningen i Stockholms frihamn och vid tullkammaren i Motala, vilka tjänster av Kungl. Maj:t provisoriskt inrättats utan riksdagens medverkan, liksom ej heller succedenterna efter dem.

Det skulle vidare kunna ifrågasättas, huruvida icke sasom villkor för åtnjutande av förmånerna borde föreskrivas, att vederbörande vid den tidpunkt, då beloppen skulle kunna utbetalas, förslagsvis den 1 juli 1925, fortfarande bestrider ordinarie tjänst i tullverket eller åtnjuter pension av statsmedel. Härigenom skulle person, som av någon anledning slutat sin anställning i tullverket före uppnädd pensionsålder, icke kunna framställa krav på utbekommande av ifrågavarande ytterligare avlöningsbelopp.

I fråga om övergångsavlöningen får styrelsen vidare erinra om följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 oktober 1920 angående tullverkets utgiftsstater för år 1922 hemställde generaltullstyrelsen, att Kungl. Maj:t och riksdagen måtte på extra stat för år 1922 upptaga ett belopp av 428,000 kronor till bestridande av kostnaderna för övergång till anordning med hela avlöningens utbetalning i efterskott. I det av styrelsen beräknade beloppet ingick, ehuru detta icke omförmäls i styrelsens berörda skrivelse, ett belopp av 22,248 kronor 81 öre, som var avsett till övergångsavlöning till den å tullverkets extra stat uppförda personalen. Emellertid upptog 1921 års riksdag icke till avgörande frågan om tullverkets omorganisation men beslöt, att ett betydande antal nya tjänster skulle uppföras på tullverkets extra avlöningsstat för år 1922. I sin underdåniga skrivelse den 17 oktober 1921 med förslag till reglering av tullverkets utgiftsstater för tiden 1 januari—30 juni 1923 upprepade styrelsen sin hemställan om anvisade av 428,000 kronor för övergångsavlöning åt underlydande tjänstemän. Styrelsen förutsatte även då, att sådan avlöning skulle utgå jämväl till de å extra avlöningsstat uppförda befattningshavarna. Därvid torde emellertid styrelsen hava förbisett den ökning i antalet av dessa befattningshavare, som ägt rum genom beslut av 1921 års riksdag. 1922 års riksdag beviljade för ifrågavarande ändamål ett förslagsanslag å 428,000 kronor.

Under åberopande av den jämställdhet, som förefanns mellan extrastatstjänstemännen och de ordinarie tjänstemännen i tullverket, samt med framhållande, att uttryckligt stadgande därom, att förmånen av övergångsavlöning skulle tillkomma extrastatstjänstemännen, icke kunde av styrelsen åberopas, hemställde styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 december 1922, att Kungl. Maj:t täcktes bemyndiga styrelsen att, där i övrigt förutsättningarna

för utgörande av övergångsavlöning föreläge, utbetala sådan avlöning åt styrelsen underlydande befattningshavare, uppförda å extra avlöningsstat för år 1922.

Genom beslut den 30 december 1922 fann Kungl. Maj:t nämnda framställning ej till annan åtgärd föranleda, än att Kungl. Maj:t föreskrev, att, där befattningshavare vid tullverket, vilken under år 1922 åtnjutit avlöning från anslag å extra stat, icke vore berättigad uppbära omförmälda övergångsavlöning, till sådan befattningshavare finge, på av honom gjord framställning vid ingången av januari månad 1923 i förskott utbetalas ett belopp, motsvarande vad han såsom befattningshavare å extra stat ägt uppbära vid början av december 1922 såsom lön för samma månad; att berörda förskottsutbetalning skulle bestridas från det anslag, varifrån medel till befattningshavarens avlönande eljest utginge; samt att det utbetalade beloppet skulle genom avdrag å befattningshavarens avlöning återbäras med en tolfedel vid utgången av varje månad år 1923, dock att, därest befattningshavare under samma år erhöle entledigande från sin anställning, vad av det förskotterade beloppet kunde återstå skulle senast, vid befattningshavarens avgång ur tjänsten i sin helhet återbäras.

Å berörda, för bestridande av övergångsavlöning beviljade anslag, 428,000 kronor, uppstod ett överskott av 17,111 kronor 78 öre, beroende på att styrelsen ansåg sig icke kunna, såsom från början förutsatts, utbetala sådan avlöning till extrastatstjänstemännen.»

Därest förmånen av övergångsavlöning skulle beviljas ytterligare vissa grupper befattningshavare i tullverket i förut angiven utsträckning, skulle enligt generaltullstyrelsens beräkning för ändamålet erfordras ett anslag å 90,000 kronor. Kostnadsfrågan.

Kostnader för ålderstillägg och därå belöpande ortstillägg för tiden den 1 juli 1920—30 juni 1921 har likaledes beräknats till 90,000 kronor.

Kostnaderna för personliga dyrtidstillägg åt de tjänstemän, utredningen avser, hava beräknats till i runda tal 49,000 kronor för tiden 1 januari—30 juni 1923, 65,000 kronor för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 och 45,000 kronor för budgetåret 1924—1925.

Genom remiss den 18 december 1924 har allmänna civilförvaltningens lönenämnd anbefallts avgiva yttrande i nu berörda frågor.

I det utlåtande, lönenämnden i anledning härav den 10 februari 1925 avgivit, har nämnden åberopat vad nämnden i utlåtande<sup>1</sup> den 28 februari 1924 till riksdagens statsutskott anfört beträffande vissa vid 1924 års riksdag väckta motioner, avseende beredande åt särskilda grupper av befattningshavare vid tullverket av åtskilliga förmåner, i väsentliga delar motsvarande dem, som behandlas i generaltullstyrelsens nu förevarande framställning. Vad sagda styrelse däri yttrat och föreslagit har icke givit lönenämnden anledning att frångå den uppfattning, varåt nämnden i nyssnämnda utlåtande givit uttryck. En ledamot av nämnden har i avgiven reservation

<sup>1</sup> Utlåtandet finnes återgivet i statsutskottets utlåtande nr 86 vid 1924 års riksdag.

anfört, att han ansett de förmåner, som vid löneregleringen år 1923 kommit de ordinarie befattningshavarna tillgodo, även borde utsträckas till de extra ordinarie tjänstemän, som nu avses. En annan reservant har uttalat sig till förmån för att de tjänstemän, varom fråga är, icke må lida minskning i förut tillerkänd semester samt att de måtte komma i åtnjutande av s. k. övergångsavlöning och personliga dyrtidstillägg.

Departements-  
chefen.

Såsom den av mig nu lämnade utredningen giver vid handen, voro de spörsmål, som i utredningen beröras, föremål för sistlidet års riksdags prövning, därvid riksdagen i enlighet med statsutskottets hemställan avsgot de i nu nämnda hänseenden väckta motionerna. Allmänna civilförvaltningens lönenämnd har ock, såsom nämnts, funnit sig icke kunna frångå den ståndpunkt, vartill nämnden kommit i sitt förut omförmälda utlåtande den 28 februari 1924. Generaltullstyrelsen har för sin del ansett sig kunna allenast förorda en utsträckning av den genom kungörelsen den 15 juni 1922 medgivna förmånen för vissa kammarskrivare att kunna uppflyttas i 17:de löneklassen. Även jag finner en dylik utsträckning skälig. I övrigt anser jag mig — även om billighetsskäl i ett tidigare skede icke synes hava helt saknats för ett bifall till något av de framställda kraven — med hänsyn till de konsekvenser, en utsträckning av rätten till de förmåner, varom fråga är, skulle medföra, förhindrad att framlägga förslag i något av de hänseenden, utredningen avser.

Beräkning  
i vissa fall  
av krigs-  
tids- re-  
spektive  
dyrtids-  
tillägg.

I sammanhang med frågan om beviljande av förut omförmälda förmåner har generaltullstyrelsen ansett sig böra omnämna en till styrelsen inkommen framställning från styrelsen för Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening rörande ytterligare en förmån för tullverkets förutvarande extrastatstjänstemän och succedenter efter dem, nämligen rätt till krigstids- och dyrtids-tillägg å det avdrag — motsvarande ordinarie tjänstemännens pensionsavgifter — som gjorts från den till sådan tjänsteman utgående, i avlöningsstaten upptagna avlöningen. Styrelsen har emellertid icke tagit någon ställning till frågan om rättmätigheten av ifrågavarande framställning.

Allmänna civilförvaltningens lönenämnd, som på grund av förberörda remiss den 18 december 1924 jämväl yttrat sig rörande denna framställning, har av principiella skäl avstyrkt bifall till densamma.

Departements-  
chefen.

Även jag finner det krav, som innehålles i framställningen i fråga, vara av den beskaffenhet, att jag icke kan tillstyrka detsamma.

Med iakttagande av vad av mig förut förordats i fråga om tullverkets ordinarie utgiftsstater för budgetåret 1925—1926 skulle dessa för sagda budgetår komma att utvisa följande slutsummor:

|                                    |                   |
|------------------------------------|-------------------|
| Avlöningsstaten                    | kronor 13,124,700 |
| Indragnings- och övergångsstaterna | » 54,870          |
| Pensionsstaterna                   | » 593,000         |
| Omkostnadsstaten                   | » 2,132,430       |

Summa kronor 15,905,000.

I en särskild specifikation (Bil. A) av utgiftsstater för tullverket, att tillämpas under budgetåret 1925—1926 hava mina förslag beträffande de särskilda anslagsbeloppen sammanställts. Antalet ordinarie befattningshavare i olika lönegrader hos generaltullstyrelsen samt vid tullstaten under sagda budgetår hava jämväl upptagits i en särskild specifikation (Bil. B). I denna specifikation har hänsyn tagits till de förändringar, som bliva en följd av riksdagens beslut angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

*dels* besluta, att antalet ordinarie befattningar vid tullverket jämte de för vederbörande befattningshavare avsedda lönegrader skall bestämmas i enlighet med vad av mig föreslagits;

*dels* för budgetåret 1925—1926 för tullverket godkänna följande

#### Ordinarie stat.

##### A. Avlöningsstat.

##### Generaltullstyrelsen.

|   |             |
|---|-------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>                   | kr. 514,200 |
| Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>                                  | » 20,000    |
| Arvode till tullverkets ombudsman   | » 2,000     |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> | » 160,000   |

##### Tullstaten.

|   |              |
|---|--------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i> | » 10,164,000 |
|---|--------------|

|  |     |                 |
|--|-----|-----------------|
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag  | kr. | 180,000         |
| Arvoden till två laboratorieföreståndare, å högst 1,000, respektive 500 kronor för år räknat | »   | 1,500           |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag                       | »   | 2,083,000       |
|  |     | kr. 13,124,700. |

#### B. Indragnings- och övergångsstater.

|   |     |         |
|---|-----|---------|
| Avlöningar till tjänstemän å indragnings- och övergångsstater | kr. | 54,870. |
|---|-----|---------|

#### C. Pensionsstater.

|   |     |          |
|---|-----|----------|
| Pensioner till avskedade tjänstemän, förslagsanslag   | kr. | 555,000  |
| Pensioner till avlidna tjänstemäns änkor och barn, förslagsanslag   | »   | 25,000   |
| Gottgörelse till tullstatens enskilda pensionsinrättning för mistade andelar av avlöning vid vakanta tjänster | »   | 13,000   |
|   | kr. | 593,000. |

#### D. Omkostnadsstat.

|   |     |           |
|---|-----|-----------|
| Kostnader för avdömande av tullmål, förslagsanslag                | kr. | 47,300    |
| Resekostnads- och traktementsersättningarm. m. m., förslagsanslag | »   | 185,000   |
| Hemliga utgifter  | »   | 4,000     |
| Övriga kostnader för tullverket, förslagsanslag                   | »   | 1,896,130 |
|   | kr. | 2,132,430 |

Summa förslagsanslag kr. 15,905,000.

dels i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget för tullverket med ett mot statens slutsumma svarande belopp av ..... kronor 15,905,000 att direkt utgå av tullmedel;



*dels* förklara, att sådan ä den 31 december 1922 gällande ordinarie stat kvarstående tjänsteman vid tullverket, som ej anmält sig icke vilja övergå på den nya staten, må under budgetåret 1925—1926 efter Kungl. Maj:ts bestämmande komma i åtnjutande av tillfälligt lönetillägg till belopp, vilket kan anses stå i lämpligt förhållande till den tjänstgöring, som må komma att krävas av vederbörande, eller eljest kan provas skäligt, dock icke i något fall till högre belopp, för år räknat, än som genom kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 444) angående tillfälliga lönetillägg åt viss personal vid tullverket för år 1922 blivit bestämt;

*dels ock* besluta, att stadgandet i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 368) under B, punkt 3, stycket 3, må utsträckas att omfatta en var, som före 1917 års utgång antagits till e. o. kammarskrivare vid lokaltullförvaltningen eller som med eller efter ingången av år 1923 vunnit eller vinner befordran till ordinarie kammarskrivare.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

*Elis Lindahl.*

## Bilaga A.

## Specifikation

av utgiftsstaten för tullverket, att tillämpas under budgetåret  
1925—1926.

|  | Kronor         | Kronor     |
|--|----------------|------------|
| <b>A. Avlöningsstat.</b>   |                |            |
| <b>Generaltullstyrelsen.</b>   |                |            |
| <i>Avlöningar till ordinarie tjänstemän:</i>   |                |            |
| Förslagsanslag till avlöningar åt ordinarie befattningshavare hos generaltullstyrelsen .....   | kr. 513,200    |            |
| Förslag-belopp till personliga lönetillägg och ersättning för indragna extra inkomster ävensom till läkarvård och medikamenter samt begravningshjälp ..... | » 1,000        | 514,200    |
| <i>Vikariatsersättningar:</i>  |                |            |
| Förslagsanslag .....   |                | 20,000     |
| <i>Arvode till tullverkets ombudsman:</i>  |                |            |
| Anslag .....   |                | 2,000      |
| <i>Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.:</i>   |                |            |
| Förslagsanslag till avlöning åt vissa icke-ordinarie befattningshavare, arvoden åt extra befattningshavare samt gratifikationerna .....                    |                | 160,000    |
|  |                | 696,200    |
| <b>Tullstaten.</b>   |                |            |
| <i>Avlöningar till ordinarie tjänstemän:</i>   |                |            |
| Förslagsanslag till avlöningar åt ordinarie befattningshavare vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning .....                         | kr. 10,000,000 |            |
| Förslagsanslag till kallortstillägg och kallorts-traktamenten .....  | » 50,000       |            |
| Förslagsanslag till felräkningspenningar .....   | » 10,000       |            |
| Förslagsanslag till personliga lönetillägg samt ersättning för indragna extra inkomster .....  | » 64,000       |            |
| Förslagsanslag till läkarvård och medikamenter samt begravningshjälp .....   | » 40,000       | 10,164,000 |
| <i>Vikariatsersättningar:</i>  |                |            |
| Förslagsanslag .....   |                | 180,000    |
| <i>Arvoden till två laboratorieföreståndare:</i>   |                |            |
| Anslag till arvoden åt föreståndare för lokala laboratorierna i Göteborg och Malmö med högst 1,000 respektive 500 kronor för år räknat .....               |                | 1,500      |
| <i>Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.:</i>   |                |            |
| Förslagsanslag till arvoden åt tullexpeditions- och gränstullstationsföreståndare .....  | kr. 15,000     |            |
| Förslagsanslag till avlöning åt vissa icke-ordinarie befattningshavare, arvoden åt extra befattningshavare samt gratifikationerna .....                    | » 2,000,000    |            |

|  |           | Kronor    | Kronor     |
|--|-----------|-----------|------------|
| Förslagsanslag till läkarvård och medikamenter samt begravningshjälp .....   | kr. 3,000 |           |            |
| Förslagsanslag till ersättning för övertidstjänstgöring .....  | » 65,000  | 2,083,000 | 12,428,500 |
| <i>B. Indragnings- och övergångsstaten.</i>  |           |           |            |
| Anslag till avlöningar till tjänstemän å indragnings- och övergångsstaten .....  |           |           | 54,870     |
| <i>Indragningsstaten.</i>  |           |           |            |
| Stockholm: kustbevakningschefen E. G. D. Maechel .....   | kr. 7,150 |           |            |
| tullförvaltaren A. H. M. Eneman ... »  | 7,550     |           |            |
| » C. P. A. Lidman ... »  | 7,950     |           |            |
| tullfiskalen T. G. E. Eksandh .....  | » 4,650   |           |            |
| Malmö: tullfiskalen C. J. Hallström .....  | » 4,500   |           |            |
| Landskrona: kustroddaren A. P. L. Bahr .....   | » 700     |           |            |
| Falkenberg: jaktuppsyningsmannen C. F. Andersson .....   | » 1,100   |           |            |
| Varberg: kustroddaren J. A. Berndtsson .....   | » 700     |           |            |
| » J. A. A. Gustafsson .....  | » 700     |           |            |
| » A. Andersson .....   | » 700     |           |            |
| Göteborg: tullfiskalen G. S. von Zweigbergk ...  | » 4,650   |           |            |
| kustuppsyningsmannen C. G. Meyer .....   | » 800     |           |            |
| kustroddaren E. Svensson .....   | » 700     |           |            |
| Östersund: gränsinspektören A. J. Lidbom .....   | » 3,800   |           |            |
| gränsridaren J. P. Bodin .....   | » 700     |           |            |
| Kronor 46,350  |           |           |            |
| <i>Övergångsstaten.</i>  |           |           |            |
| Malmö: kontrollören A. F. Richter .....  | kr. 5,700 |           |            |
| Summa kronor 52,050  |           |           |            |
| <i>C. Pensionsstaten.</i>  |           |           |            |
| Förslagsanslag till pensioner åt avskedade tjänstemän .....  |           | 555,000   |            |
| Förslagsanslag till bestridande av den genom Kungl. Maj:ts reglemente den 16 februari 1833 stadgade pensionering av avlidna tjänstemäns änkor och barn ..... |           | 25,000    |            |
| Anslag till gottgörelse till tullstatens enskilda pensionsinrättning för mistade andelar av avlöning vid vakanta tjänster .....                              |           | 13,000    | 593,000    |
| <i>D. Omkostnadsstaten.</i>  |           |           |            |
| <i>Kostnader för avdömande av tullmål:</i>   |           |           |            |
| Arvode till särskild ordförande i gränstullrätten inom Norrbottens län .....   | kr. 2,000 |           |            |
| Arvode till tolk för finska språket vid samma gränstullrätt .....  | » 300     |           |            |
| Förslagsanslag till gottgörelse åt rådhusrätterna för avgörande av tullmål .....   | » 45,000  | 47,800    |            |

|  | Kronor     | Kronor     |
|--|------------|------------|
| <i>Resekostnads- och traktamentsersättningar m. m.:</i>  |            |            |
| Förslagsanslag till ersättning för flyttningskostnad .....   | kr. 20,000 |            |
| Förslagsanslag till rese- och traktamentskostnader »   | 165,000    | 185,000    |
| <i>Hemliga utgifter:</i>   |            |            |
| Anslag .....   |            | 4,000      |
| <i>Övriga kostnader för tullverket:</i>  |            |            |
| Arvode till präst i Sandhamn .....   | kr. 250    |            |
| Arvode till skollärare i Landsort (före stationens förflyttning till Regarn) .....                       | » 70       |            |
| Förslagsanslag till byggnader, hyror och tomtören »  | 75,000     |            |
| Förslagsanslag till underhåll och drift av fort-skaffning-materiell .....                                | » 300,000  |            |
| Förslagsanslag till expenser .....   | » 550,000  |            |
| Förslagsanslag till telegramporto .....  | » 20,000   |            |
| Förslagsanslag till gratifikationer åt kronolots- och kanalpersonal .....                                | » 1,000    |            |
| Förslagsanslag till legor för fortskaffningsmaterieil »  | 175,000    |            |
| Förslagsanslag till utbildning i tulltjänsten..... »   | 30,000     |            |
| Förslagsanslag till beklädnad och beväpning ... »  | 25,000     |            |
| Förslagsanslag till beslagarandelar samt tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar av böter ..... | » 400,000  |            |
| Förslagsanslag till särskilda åtgärder för bekämpande av olovlig varuinförsel m. m. .... »               | 200,000    |            |
| Förslagsanslag till diverse utgifter .....   | » 119,810  |            |
|  | 1,896,180  | 2,132,430  |
| Summa kronor   |            | 15,905,000 |

**Bilaga B.****Förteckning öfver antalet ordinarie befattningshavare i tullverket under budgetåret 1925—1926.**

| Befattningshavare   | Löne-grad | Befattningshavare                         | Löne-grad |
|---|-----------|---|-----------|
| <b>I. Generaltullstyrelsen.</b>   |           | 6 tullförvaltare av klass 1 B .....       | B 24      |
| 1 generaltulldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet .....     | —         | 20 tullöverkontrollörer .....             | B 24      |
| 5 byråchefer .....  | B 30      | 15 förste tullkontrollörer .....          | B 22      |
| 1 kustbevakningsinspektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet ..... | —         | 20 tullförvaltare av klass 2 .....        | B 22      |
| 1 chef för statistiska avdelningen .....                                  | B 26      | 15 tullförvaltare av klass 3 .....        | B 21      |
| 7 byråinspektörer .....   | B 24      | 112 tullkontrollörer <sup>1</sup> .....   | B 21      |
| 2 förste revisorer .....  | B 24      | 10 tullförvaltare av klass 4 .....        | B 18      |
| 1 kamrerare .....   | B 24      | 15 tullkassörer .....                     | B 18      |
| 2 sekreterare .....   | B 24      | 360 kammarskrivare .....                  | B 16      |
| 4 aktuarier .....   | B 21      | 26 tullmästare .....                      | B 15      |
| 2 notarier .....  | B 21      | 78 tullkontorister .....                  | B 12      |
| 1 registrator .....   | B 21      | 127 tullöveruppsyningsmän .....           | B 12      |
| 12 revisorer .....  | B 21      | 1 kansliskrivare .....                    | B 11      |
| 12 kammarskrivare .....   | B 16      | 474 tulluppsyningsmän <sup>2</sup> .....  | B 8       |
| 1 materialförvaltare .....  | B 15      | 9 kanslibiträden .....                    | B 7       |
| 3 kansliskrivare .....  | B 11      | 700 tillsyningsmän .....                  | B 6       |
| 1 förste expeditiönsvakt .....  | B 7       | 130 tullvakter .....                      | B 5       |
| 15 kanslibiträden .....   | B 7       | 17 kontorsbiträden .....                  | B 4       |
| 7 expeditiönsvakter .....   | B 5       | 17 skrivbiträden .....                    | B 2       |
| 20 kontorsbiträden .....  | B 4       | <b>2. Kustbevakningen.</b>                |           |
| 5 skrivbiträden .....   | B 2       | 22 kustöveruppsyningsmän .....            | B 12      |
| <b>II. Tullstaten.</b>  |           | 44 kustuppsyningsmän .....                | B 8       |
| <b>1. Lokaltullförvaltningen.</b>   |           | 42 förste kustvakter .....                | B 7       |
| 3 tulldirektörer .....  | B 29      | 149 kustvakter .....                      | B 6       |
| 3 tullöverinspektörer .....   | B 27      | 30 kustbevakningsbiträden .....           | B 5       |
| 3 tullbevakningschefer .....  | B 26      | <b>3. Gränsbevakningen.</b>               |           |
| 3 tulldirektörsassistenter .....  | B 26      | 1 gränsbevakningschef .....               | B 22      |
| 5 tullförvaltare av klass 1 A .....                                       | B 26      | 1 gränstullmästare .....                  | B 16      |
| 3 tullkommisariier .....  | B 26      | 1 kammarskrivare .....                    | B 16      |
|   |           | 10 gränsöveruppsyningsmän .....           | B 12      |
|   |           | 199 gränsuppsyningsmän <sup>3</sup> ..... | B 8       |

<sup>1</sup> Av dessa äro 13 övertaliga och skola vid inträffande ledighet icke återbesättas.<sup>2</sup> Av dessa äro 43 övertaliga och skola vid inträffande ledighet ersättas med tillsyningsmän.<sup>3</sup> Vid inträffande ledigheter å gränsuppsyningsmanstjänster inom Haparanda gränsbevakningsdistrikt intill ett antal av sex iakttages, att de tre först ledigblivande tjänsterna utbytas mot tillsyningsmans-tjänster vid tullbevakningen i Haparanda och att, i fråga om de tre därefter ledigblivande gräns-uppsyningsmanstjänsterna, på Kungl. Maj:ts bestämmande ankommer, huruvida desamma skola tills vidare ersättas medelst på förordnande uppehållna tillsyningsmanstjänster vid samma bevakning eller indragas.